

Στο κωδικοποιημένο κείμενο του π.δ.51/2012 (Α'101) που ακολουθεί, έχουν συμπεριληφθεί τα παρακάτω νομοθετήματα (νόμοι και αποφάσεις) που το έχουν τροποποιήσει και συμπληρώσει:

- 1) Άρθρο 50 ν.4155/2013 (Α'120)
- 2) Άρθρο 17 ν.4233/2014 (Α'22)
- 3) Άρθρο τρίτο ν.4383/2016 (Α'72)
- 4) Άρθρο 74 ν.4413/2016 (Α'148)
- 5) Άρθρο 48 ν.4486/2017 (Α'115)
- 6) Άρθρο 64, 65 και 82 ν.4530/2018 (Α'59)
- 7) Άρθρο 60 ν.4568/2018 (Α'178)
- 8) υ.α.15664/2548/2013 (Β'2008)
- 9) υ.α.49645/7730/2013 (Β'2895)
- 10) κ.υ.α.67914/10190/2014 (Β'245)
- 11) κ.υ.α.71537/10872/2015 (Β'2734)
- 12) κ.υ.α.43911/5148/2016 (Β'2862)
- 13) κ.υ.α.75185/8916/2018 (Β'9)
- 14) κ.υ.α.48461/4454/2018 (Β'4874)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Άρθρο 1	Σκοπός	σελ.2
Άρθρο 2	Ορισμοί	σελ.2
Άρθρο 3	Κατηγορίες αδειών οδήγησης	σελ.5
Άρθρο 4	Κλιμάκωση και ισοδυναμία μεταξύ κατηγοριών	σελ.7
Άρθρο 5	Ισχύς αδειών οδήγησης	σελ.8
Άρθρο 6	Χορήγηση άδειας οδήγησης	σελ.10
Άρθρο 7	Ανανέωση άδειας οδήγησης	σελ.11
Άρθρο 8	Αμοιβαία αναγνώριση και ανταλλαγή	σελ.12
Άρθρο 9	Κωλύματα	σελ.13
Άρθρο 10	Άδεια οδήγησης	σελ.14
Άρθρο 11	Προδιαγραφές σωματικής και διανοητικής ικανότητας	σελ.14
Άρθρο 12	Εκπαίδευση και εξέταση υποψηφίων οδηγών και οδηγών	σελ.15
Άρθρο 13	Καταργημένο	σελ.15
Άρθρο 14	Κωδικοί αριθμοί	σελ.16
Άρθρο 15	Προσόντα εξεταστών υποψηφίων οδηγών και οδηγών	σελ.16
Άρθρο 16	Αρμοδιότητες	σελ.16
Άρθρο 17	Κυρώσεις	σελ.17
Άρθρο 18	Αντιστοιχία	σελ.18
Άρθρο 19	Μεταβατικές διατάξεις	σελ.19
Άρθρο 20	Καταργούμενες διατάξεις	σελ.19
Άρθρο 21	Παραρτήματα	σελ.20
Άρθρο 21Α	Αμοιβαία συνδρομή	σελ.20
Παράρτημα Ι	Διατάξεις σχετικά με το υπόδειγμα άδειας οδήγησης	σελ.21
Παράρτημα ΙΙ	Ελάχιστες απαιτήσεις για τις εξετάσεις οδήγησης	σελ.36
Παράρτημα ΙΙΙ	Ελάχιστες απαιτούμενες προδιαγραφές για τη σωματική και διανοητική ικανότητα οδήγησης	σελ.54
Παράρτημα ΙV	Ελάχιστες απαιτήσεις για τα πρόσωπα που διεξάγουν πρακτικές δοκιμασίες οδήγησης	σελ.99
Παράρτημα V	Ελάχιστες απαιτήσεις εκπαίδευσης οδηγών για τα σύνολα οχημάτων της κατηγορίας Β με κωδικό 96	σελ.104
Παράρτημα VI	Ελάχιστες απαιτήσεις όσον αφορά την εκπαίδευση και την δοκιμασία οδηγών εντός της κατηγορίας Α	σελ.105
Άρθρο 22	Ισχύς	σελ.106

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ 51/2012 (Α'101)

«Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς την Οδηγία 2006/126/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ης Δεκεμβρίου 2006, όπως τροποποιήθηκε με τις Οδηγίες 2008/65/ΕΚ της Επιτροπής της 27ης Ιουνίου 2008, 2009/113/ΕΚ της Επιτροπής της 25ης Αυγούστου 2009 και 2011/94/ΕΕ της Επιτροπής της 28ης Νοεμβρίου 2011»

Άρθρο 1**Σκοπός**

Σκοπός του παρόντος διατάγματος είναι η προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς την Οδηγία 2006/126/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ης Δεκεμβρίου 2006, «για την άδεια οδήγησης» (L403/30-12-2006) όπως τροποποιήθηκε με τις Οδηγίες 2008/65/ΕΚ της Επιτροπής της 27ης Ιουνίου 2008 «για την τροποποίηση της Οδηγίας 91/439/ΕΟΚ για την άδεια οδήγησης» (L168/28-6-2008), 2009/113/ΕΚ της Επιτροπής της 25ης Αυγούστου 2009 «σχετικά με την τροποποίηση της Οδηγίας 2006/126/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την άδεια οδήγησης» (L223/26-8-2009) και 2011/94/ΕΕ της Επιτροπής της 28ης Νοεμβρίου 2011 «για την τροποποίηση της Οδηγίας 2006/126/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την άδεια οδήγησης» (L314/29-11-2011).

Άρθρο 2

(παρ. 1,2,3,4 του άρθρου 4, άρθρο 7 και άρθρο 12 Οδηγίας 2006/126/ΕΚ)

Ορισμοί

1. Για την εφαρμογή του παρόντος διατάγματος οι κάτωθι όροι έχουν την εξής έννοια:

α) «Μηχανοκίνητο όχημα»:

Είναι το αυτοπρωθούμενο όχημα, το οποίο κυκλοφορεί σε δρόμους, γενικά, με δικά του μέσα.

Στον ορισμό αυτό δεν συμπεριλαμβάνονται τα οχήματα τα οποία κινούνται πάνω σε τροχιές.

β) «Μοτοποδήλατο»:

Είναι το δίκυκλο ή τρίκυκλο μηχανοκίνητο όχημα, με μέγιστη, εκ κατασκευής, ταχύτητα 45 km/h, που παρουσιάζει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

αα. Το μεν δίκυκλο, έχει κινητήρα κυβισμού μέχρι και 50 cm³, αν είναι εσωτερικής καύσης ή μέγιστης καθαρής ισχύος μέχρι και 4 kW, αν πρόκειται για ηλεκτρικό κινητήρα.

ββ. Το δε τρίκυκλο έχει κινητήρα κυβισμού μέχρι και 50 cm³, αν είναι επιβαλλόμενης (με σπινθήρα) ανάφλεξης ή μέγιστης καθαρής ισχύος μέχρι και 4 kW, αν είναι εσωτερικής καύσης ή μέγιστης καθαρής ισχύος μέχρι και 4 kW, αν πρόκειται για ηλεκτρικό κινητήρα.

γ) «Μοτοσικλέτα»:

Είναι το δίκυκλο μηχανοκίνητο όχημα χωρίς πλευρικό κάνιστρο (side car) ή με πλευρικό κάνιστρο, που είναι εξοπλισμένο με κινητήρα, κυβισμού άνω των 50 cm³, αν είναι εσωτερικής καύσης ή/και μέγιστη ταχύτητα εκ κατασκευής άνω των 45 km/h.

δ) «Μηχανοκίνητο τρίκυκλο»:

Είναι το μηχανοκίνητο όχημα με τρεις συμμετρικά διατεταγμένους τροχούς, που είναι εξοπλισμένο με κινητήρα κυβισμού άνω των 50 cm³, αν είναι εσωτερικής καύσης ή/ και μέγιστη ταχύτητα εκ κατασκευής άνω των 45 km/h.

ε) «Ελαφρό τετράκυκλο»:

Είναι το τετράκυκλο μηχανοκίνητο όχημα, του οποίου η μάζα κενού οχήματος είναι μικρότερη ή ίση των 350 kg, μη συμπεριλαμβανομένης της μάζας των συσσωρευτών αν πρόκειται για ηλεκτρικό όχημα, του οποίου η μέγιστη ταχύτητα εκ κατασκευής είναι το πολύ 45 km/h και έχουν κινητήρα:

αα. κυβισμού 50 cm³ ή μικρότερο, αν είναι επιβαλλόμενης ανάφλεξης (με σπινθήρα) ή

ββ. μέγιστης καθαρής ισχύος 4 kW ή μικρότερης, αν είναι εσωτερικής καύσης ή

γγ. μέγιστης συνεχούς καθαρής ισχύος 4 kW ή μικρότερης, αν πρόκειται για ηλεκτροκίνητο.

Τα οχήματα αυτά πρέπει να πληρούν τις τεχνικές απαιτήσεις που ισχύουν για τα τρίκυκλα μοτοποδήλατα.

στ) «Αυτοκίνητο»:

Είναι το μηχανοκίνητο όχημα που χρησιμοποιείται, συνήθως για την οδική μεταφορά προσώπων ή πραγμάτων ή για την έλξη, επί οδού, οχημάτων που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά προσώπων ή πραγμάτων.

Στον ορισμό αυτό περιλαμβάνονται και τα ηλεκτροκίνητα λεωφορεία (τρόλεϋ).

Στον ορισμό αυτό δεν περιλαμβάνονται οι γεωργικοί και οι δασικοί ελκυστήρες.

ζ) «Γεωργικός ελκυστήρας», «δασικός ελκυστήρας»:

Είναι το μηχανοκίνητο όχημα, τροχοφόρο ή ερπυστριοφόρο, με δύο τουλάχιστον άξονες, η βασική λειτουργία του οποίου στηρίζεται, ουσιαστικά, στην ελκτική του δύναμη, το οποίο έχει σχεδιαστεί για την έλξη, ώθηση, μεταφορά, ή ενεργοποίηση ορισμένων εργαλείων, μηχανημάτων ή ρυμουλκούμενων, που χρησιμοποιούνται στις γεωργικές ή δασικές, αντίστοιχα, εργασίες και η χρήση του οποίου, για την οδική μεταφορά προσώπων ή πραγμάτων ή για την έλξη, επί οδού, οχημάτων που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά προσώπων ή πραγμάτων είναι δευτερεύουσα.

η) «Τετράκυκλο»:

Είναι το μηχανοκίνητο όχημα, πλην των ελαφρών τετράκυκλων, του οποίου η μάζα κενού οχήματος είναι μικρότερη ή ίση των 400 kg (550 kg στη περίπτωση οχήματος για τη μεταφορά εμπορευμάτων), μη συμπεριλαμβανομένης της μάζας των συσσωρευτών των ηλεκτρικών οχημάτων, των οποίων η μέγιστη καθαρή ισχύς του κινητήρα δεν υπερβαίνει τα 15 kW. Τα οχήματα αυτά λογίζονται ως τρίκυκλα και πρέπει να πληρούν τις τεχνικές απαιτήσεις που ισχύουν για τα τρίκυκλα οχήματα.

θ) «Συνήθης διαμονή»:

Συνήθης διαμονή νοείται ο τόπος στον οποίο ένα πρόσωπο διαμένει συνήθως, δηλαδή επί 185 τουλάχιστον ημέρες ανά ημερολογιακό έτος, λόγω προσωπικών ή επαγγελματικών δεσμών, ή όταν πρόκειται για άτομο χωρίς

επαγγελματικούς δεσμούς, λόγω προσωπικών δεσμών, που συνεπάγονται στενή σχέση του με τον τόπο όπου κατοικεί.

Ωστόσο, ως συνήθης διαμονή ενός ατόμου, του οποίου οι επαγγελματικοί δεσμοί βρίσκονται σε τόπο διαφορετικό από εκείνο των προσωπικών του δεσμών, και το οποίο, για το λόγο αυτό, υποχρεούται να διαμένει διαδοχικά σε διαφορετικούς τόπους που βρίσκονται σε δύο ή περισσότερα κράτη μέλη, θεωρείται ο τόπος στον οποίο βρίσκονται οι προσωπικοί του δεσμοί, με την προϋπόθεση ότι το άτομο αυτό επιστρέφει εκεί τακτικά. Η τελευταία αυτή προϋπόθεση δεν χρειάζεται να πληρούται, όταν το άτομο αυτό διαμένει σε ένα κράτος μέλος για την εκτέλεση αποστολής συγκεκριμένης διάρκειας.

Η φοίτηση σε πανεπιστήμιο ή σε σχολείο δεν συνεπάγεται μεταφορά της συνήθους διαμονής. Ωστόσο, έχει δικαίωμα υποβολής αίτησης για χορήγηση, ανταλλαγή, ή ανανέωση άδειας οδήγησης ο αποδεικνύων σπουδαστική ή μαθητική ιδιότητα για διάστημα τουλάχιστον έξι (6) μηνών στην Ελλάδα.

Για τους σκοπούς του διατάγματος αυτού, αλλοδαποί υπήκοοι θεωρείται ότι έχουν την συνήθη διαμονή τους στην Ελλάδα, εφόσον:

α. είναι κάτοχοι οιοδήποτε δημόσιου εγγράφου από το οποίο προκύπτει ότι αυτοί διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα και

β. Το ως άνω έγγραφο έχει εκδοθεί 185 ημέρες, τουλάχιστον, πριν από την ημέρα κατάθεσης της αίτησης στην αρμόδια υπηρεσία για χορήγηση, ανανέωση, ανταλλαγή ή μετατροπή της άδειας οδήγησης.» ¹

2. Για τους σκοπούς του παρόντος ισχύουν, επίσης, οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) «Κατοικία»:

Είναι ο τόπος της κύριας και μόνιμης εγκατάστασης του φυσικού προσώπου. Ουδείς μπορεί να έχει, συγχρόνως, περισσότερες από μία κατοικίες. Η συγκεκριμένη κατοικία διατηρείται μέχρις ότου αποκτηθεί νέα. Αν δεν μπορεί να αποδειχθεί η τελευταία κατοικία του φυσικού προσώπου, ως κατοικία θεωρείται ο τόπος διαμονής του.

Αυτός που έχει διορισθεί σε δημόσια υπηρεσία, έχει κατοικία τον τόπο, όπου υπηρετεί.

Προϋπόθεση για να έχει φυσικό πρόσωπο την «κατοικία» του στην Ελλάδα, είναι να έχει την κανονική του διαμονή στην Ελλάδα.

β) «Άδεια οδήγησης»:

Είναι η διοικητική πράξη, με την οποία χορηγείται σε φυσικό πρόσωπο, δικαίωμα οδήγησης, συγκεκριμένης ή συγκεκριμένων κατηγοριών, μηχανοκινήτων οχημάτων, για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

γ) «Χρόνος διοικητικής ισχύος της άδειας οδήγησης»:

Είναι το χρονικό διάστημα, το οποίο μεσολαβεί μεταξύ της ημερομηνίας έναρξης και λήξης ισχύος της άδειας οδήγησης.

Η χρονική ισχύς για κάθε κατηγορία άδειας οδήγησης καθορίζεται από τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος.

¹ Αντικατάσταση περίπτωσης θ' με την παρ. 1 του άρθρου τρίτου ν.4383/2016 (Α'72)

δ) «Αφαίρεση άδειας οδήγησης»

Είναι η οριστική ή προσωρινή αφαίρεση του δικαιώματος οδήγησης, η οποία πραγματοποιείται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου. Στην περίπτωση της οριστικής αφαίρεσης, το έντυπο της άδειας οδήγησης ακυρώνεται.

ε) «Ανάκληση άδειας οδήγησης»

Είναι η πράξη με την οποία η εκδούσα Υπηρεσία ανακαλεί την άδεια οδήγησης. Η ανάκληση συνεπάγεται την απώλεια του δικαιώματος οδήγησης αναδρομικά από την ημερομηνία έκδοσης της ανακληθείσας άδειας οδήγησης και το έντυπο αυτής ακυρώνεται.

στ) «Μέγιστος λόγος ισχύος προς βάρος»:

Αναφέρεται στις μοτοσικλέτες και είναι ο λόγος, ισχύς προς βάρος, όπου: Ισχύς είναι η μέγιστη καθαρή ισχύς (σε kW), η οποία ορίζεται με την έγκριση τύπου της μοτοσικλέτας και Βάρος, είναι η αριθμητική τιμή της μάζας της μοτοσικλέτας, σε κατάσταση λειτουργίας, με οδηγό (σε kg).

ζ) Όπου στο διάταγμα αυτό αναφέρεται μάζα, το μέγεθός της, αριθμητικά, είναι το ίδιο με το βάρος του μηχανοκίνητου οχήματος. Όπου στο διάταγμα αυτό αναφέρονται οι όροι δίκυκλο, τρίκυκλο, τετράκυκλο έχουν την ίδια έννοια με τους όρους δίτροχο, τρίτροχο, τετράτροχο αντίστοιχα.

Άρθρο 3

(άρθρο 4 της Οδηγίας 2006/126/ΕΚ)

Κατηγορίες αδειών οδήγησης μοτοποδηλάτων, μοτοσικλετών, μηχανοκίνητων τρικύκλων, τετράκυκλων και αυτοκινήτων

1. Οι άδειες οδήγησης διακρίνονται στις παρακάτω κατηγορίες και παρέχουν, στους κατόχους τους, το δικαίωμα να οδηγούν μηχανοκίνητα οχήματα των αντίστοιχων κατηγοριών:

α. Κατηγορία AM:

Μοτοποδήλατα και ελαφρά τετράκυκλα

β. Κατηγορία A1:

- Μοτοσικλέτες μέγιστου κυβισμού 125 cm³, μέγιστης ισχύος 11 kW και λόγο ισχύος προς βάρος μικρότερο από 0,1 kW/kg, και
- Μηχανοκίνητα τρίκυκλα, των οποίων η ισχύς δεν υπερβαίνει τα 15 kW

γ. Κατηγορία A2:

Μοτοσικλέτες μέγιστης ισχύος 35 kW και με μέγιστο λόγο ισχύος προς βάρος μικρότερο από 0,2 kW/kg, που δεν προέρχονται από διασκευή άλλης μοτοσικλέτας, ισχύος μεγαλύτερης του διπλάσιου της ισχύος της διασκευασθείσας μοτοσικλέτας

δ. Κατηγορία A:

- Μοτοσικλέτες, και
- μηχανοκίνητα τρίκυκλα η ισχύς των οποίων υπερβαίνει τα 15 kW

ε. Κατηγορία B1:

Τετράκυκλα

Η κατηγορία αυτή χορηγείται μόνο σε ήδη κατόχους άδειας οδήγησης της εν λόγω κατηγορίας, η οποία έχει εκδοθεί από αρχές της αλλοδαπής, κατά την ανταλλαγή ή μετατροπή της σε ελληνική.

«στ. Κατηγορία Β:

Αυτοκίνητα με μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα μέχρι 3.500 kg και σχεδιασμένα και κατασκευασμένα για τη μεταφορά οκτώ (8), (το πολύ) επιβατών, εκτός από τον οδηγό. Τα αυτοκίνητα της κατηγορίας αυτής επιτρέπεται να συνδυάζονται με ρυμουλκούμενο, του οποίου η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα δεν υπερβαίνει τα 750 kg.

Με την επιφύλαξη των διατάξεων των κανόνων έγκρισης τύπου, τα αυτοκίνητα της κατηγορίας αυτής μπορούν να συνδυάζονται με οποιοδήποτε ρυμουλκούμενο, με μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα που υπερβαίνει τα 750 kg και υπό τον όρο ότι η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα του συνδυασμού αυτού δεν υπερβαίνει τα 4.250 kg. Στην περίπτωση όμως που ο συνδυασμός αυτός υπερβαίνει τα 3.500 kg, απαιτείται, η οδήγησή του να γίνεται μόνον μετά από ολοκλήρωση σχετικής εκπαίδευσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του Παραρτήματος V, ενώ το έντυπο της άδειας οδήγησης φέρει στην κατηγορία Β τον κοινοτικό κωδικό αριθμό 96.»²

ζ. Κατηγορία ΒΕ:

Σύνολα συζευγμένων οχημάτων, που αποτελούνται από έλκον όχημα της κατηγορίας Β και από ρυμουλκούμενο ή ημιρυμουλκούμενο, όταν η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα του ρυμουλκούμενου ή του ημιρυμουλκούμενου δεν υπερβαίνει τα 3.500 kg.

η. Κατηγορία C1:

Αυτοκίνητα (πλην εκείνων των κατηγοριών D1 και D) η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα των οποίων υπερβαίνει τα 3.500 kg και είναι μικρότερη ή ίση των 7.500 kg, τα οποία σχεδιάζονται και κατασκευάζονται για τη μεταφορά οκτώ το πολύ επιβατών, εκτός του οδηγού.

Τα αυτοκίνητα της κατηγορίας αυτής επιτρέπεται να συνδυάζονται με ρυμουλκούμενο, του οποίου η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα δεν υπερβαίνει τα 750 kg.

θ. Κατηγορία C1E:

- σύνολα οχημάτων που αποτελούνται από έλκον όχημα της κατηγορίας C1 και από ρυμουλκούμενο ή ημιρυμουλκούμενο, με μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα άνω των 750 kg, εφόσον η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα του συνόλου δεν υπερβαίνει τα 12.000 kg, και

- σύνολα οχημάτων που αποτελούνται από έλκον όχημα της κατηγορίας Β και από ρυμουλκούμενο ή ημιρυμουλκούμενο όχημα με μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα άνω των 3.500 kg, εφόσον η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα του συνόλου δεν υπερβαίνει τα 12.000 kg

ι. Κατηγορία C:

Αυτοκίνητα (πλην εκείνων των κατηγοριών D1 και D) η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα των οποίων υπερβαίνει τα 3.500 kg και τα οποία σχεδιάζονται και

² Αντικατάσταση όλης της κατηγορίας Β με την παρ. 1 του άρθρου 50 ν.4155/2013 (Α'29)

κατασκευάζονται για τη μεταφορά οκτώ (8) το πολύ επιβατών, εκτός του οδηγού.

Τα αυτοκίνητα της κατηγορίας αυτής επιτρέπεται να συνδυάζονται με ρυμουλκούμενο, του οποίου η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα δεν υπερβαίνει τα 750 kg.

ια. Κατηγορία CE:

Σύνολα συζευγμένων οχημάτων που αποτελούνται από έλκον όχημα, το οποίο υπάγεται στην κατηγορία C και από ρυμουλκούμενο ή ημιρυμουλκούμενο, του οποίου η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα υπερβαίνει τα 750 kg.

ιβ. Κατηγορία D1:

Αυτοκίνητα που σχεδιάζονται και κατασκευάζονται για τη μεταφορά μέχρι 16 επιβατών, εκτός του οδηγού, μέγιστου μήκους 8 m.

Τα αυτοκίνητα της κατηγορίας αυτής επιτρέπεται να συνδυάζονται με ρυμουλκούμενο, του οποίου η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα δεν υπερβαίνει τα 750 kg.

ιγ. Κατηγορία D1E:

Σύνολα οχημάτων που αποτελούνται από έλκον όχημα της κατηγορίας D1 και ρυμουλκούμενο, με μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα άνω των 750 kg.

ιδ. Κατηγορία D:

Αυτοκίνητα που σχεδιάζονται και κατασκευάζονται για τη μεταφορά άνω των οκτώ (8) επιβατών, εκτός του οδηγού.

Τα αυτοκίνητα της κατηγορίας αυτής επιτρέπεται να συνδυάζονται με ρυμουλκούμενο, του οποίου η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα δεν υπερβαίνει τα 750 kg.

ιε. Κατηγορία DE:

Σύνολα συζευγμένων οχημάτων που αποτελούνται από έλκον όχημα, το οποίο υπάγεται στην κατηγορία D και από ρυμουλκούμενο, του οποίου η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα υπερβαίνει τα 750 kg.

2. Ισχύουσες άδειες οδήγησης, οι οποίες έχουν εκδοθεί από κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή από τα κράτη Νορβηγία, Ισλανδία, Λιχτενστάιν, αναγνωρίζονται στην Ελλάδα και επιτρέπουν στους κατόχους τους να οδηγούν οχήματα των αντίστοιχων κατηγοριών ή υποκατηγοριών, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 3 του άρθρου 5 και της περίπτωσης (γ) της παραγράφου 1 του άρθρου 6.

Άρθρο 4

(άρθρο 6 της Οδηγίας 2006/126/ΕΚ)

Κλιμάκωση και ισοδυναμία μεταξύ κατηγοριών αδειών οδήγησης

1. Το δικαίωμα απόκτησης κατηγορίας άδειας οδήγησης κλιμακώνεται ως εξής:

α. Οι κατηγορίες C1, C, D1 και D χορηγούνται μόνο σε οδηγούς, οι οποίοι είναι ήδη κάτοχοι της κατηγορίας B.

β. Οι κατηγορίες BE, C1E, CE, D1E και DE χορηγούνται μόνο σε οδηγούς, οι οποίοι είναι ήδη κάτοχοι των κατηγοριών B, C1, C, D1 και D αντίστοιχα.

2. Η ισοδυναμία μεταξύ των κατηγοριών των αδειών οδήγησης καθορίζεται ως εξής:

α. Οι κατηγορίες C1E, CE, D1E και DE ισχύουν και για οδήγηση οχημάτων της κατηγορίας BE.

β. Η κατηγορία CE ισχύει και για την οδήγηση οχημάτων της κατηγορίας DE, εφόσον ο οδηγός είναι ήδη κάτοχος της κατηγορίας D.

γ. Οι κατηγορίες CE και DE ισχύουν και για την οδήγηση οχημάτων των κατηγοριών C1E και D1E, αντίστοιχα.

δ. Οι κατηγορίες B, C και D ισχύουν και για οδήγηση οχημάτων των κατηγοριών B1, C1 και D1, αντίστοιχα

ε. Η κατηγορία A, ισχύει και για την οδήγηση οχημάτων των κατηγοριών A1, A2 και AM.

στ. Η κατηγορία A2, ισχύει και για την οδήγηση οχημάτων της κατηγορίας A1 και AM.

ζ. Άδεια οδήγησης A1 ισχύει και για την οδήγηση οχημάτων της κατηγορίας AM.

3. Άδεια οδήγησης κατηγορίας B που παρέιχε το δικαίωμα οδήγησης τετράκυκλων (πλην των ελαφρών τετράκυκλων) εξακολουθεί να παρέχει το δικαίωμα αυτό.

4. Τρίκυκλα που οδηγούνταν με άδεια οδήγησης κατηγορίας B (λόγω μη χορήγησης της B1) μετά την 19.1.2013 οδηγούνται με άδεια οδήγησης κατηγορίας A (A1 για ισχύ μικρότερη ή ίση των 15 kW ή A για ισχύ μεγαλύτερη των 15 kW).

Άρθρο 5³

(άρθρο 2 παρ. 2 & άρθρο 7 της Οδηγίας 2006/126/ΕΚ)

Ισχύς αδειών οδήγησης

«1. Οι άδειες οδήγησης για τις κατηγορίες AM, A1, A2, A, B1, B και BE έχουν διοικητική ισχύ δεκαπέντε (15) έτη, από την ημέρα της επιτυχούς εξέτασης προσόντων και συμπεριφοράς για τη χορήγηση της συγκεκριμένης κατηγορίας ή από την ημέρα της ανανέωσής της, κατά περίπτωση, και όχι πέραν της συμπλήρωσης της ηλικίας των 65 ετών του κατόχου της άδειας. Οι άδειες οδήγησης για τις κατηγορίες C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D και DE έχουν διοικητική ισχύ πέντε (5) έτη, από την ημέρα της επιτυχούς εξέτασης προσόντων και συμπεριφοράς για τη χορήγηση της συγκεκριμένης κατηγορίας ή από την ημέρα της ανανέωσής της, κατά περίπτωση, και όχι πέραν της συμπλήρωσης της ηλικίας των 65 ετών του κατόχου της άδειας. Η διοικητική ισχύς των αδειών οδήγησης που ανανεώνονται πριν από τη συμπλήρωση της ηλικίας των 65 ετών, για όλες τις κατηγορίες αδειών οδήγησης, δεν επιτρέπεται να έχει ημερομηνία λήξης μεγαλύτερη του 68ου έτους της ηλικίας του κατόχου της άδειας. Από τη συμπλήρωση της ηλικίας των 65 ετών και μέχρι τη συμπλήρωση των 80 ετών, η διοικητική ισχύς όλων των κατηγοριών αδειών οδήγησης δεν επιτρέπεται να υπερβεί τα τρία (3) έτη, από την ημέρα της επιτυχούς εξέτασης προσόντων και συμπεριφοράς για τη χορήγηση οποιασδήποτε κατηγορίας ή από την ημέρα της ανανέωσης της κατηγορίας, κατά περίπτωση.

³ Αντικατάσταση του άρθρου 5 με την παρ. 2 του άρθρου 50 του ν.4155/2013 (Α'120)

Η διοικητική ισχύς των αδειών οδήγησης που ανανεώνονται πριν από τη συμπλήρωση της ηλικίας των 80 ετών, για όλες τις κατηγορίες αδειών οδήγησης, δεν επιτρέπεται να έχει ημερομηνία λήξης μεγαλύτερη του 82ου έτους της ηλικίας του κατόχου της άδειας. Μετά τη συμπλήρωση της ηλικίας των 80 ετών, η διοικητική ισχύς όλων των κατηγοριών αδειών οδήγησης δεν επιτρέπεται να υπερβεί τα δύο (2) έτη, από την ημέρα της ανανέωσης της κατηγορίας.

4

2. Σε περίπτωση απώλειας ή αδυναμίας ανάγνωσης ή οποιασδήποτε άλλης βλάβης του μικροεπεξεργαστή του έντυπου της άδειας οδήγησης, ως χρόνος ισχύος λογίζεται αυτός, που έχει εκτυπωθεί στο έντυπο της άδειας.

3. Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις, μπορεί να ορίζεται μικρότερος χρόνος ισχύος, για λόγους υγείας του κατόχου της άδειας οδήγησης.

4. Η άδεια οδήγησης ή οι επιμέρους κατηγορίες της παύουν αυτοδικαίως να ισχύουν εφόσον:

α. λήξει η χρονική ισχύς τους ή

β. ο ενδιαφερόμενος παύει να πληροί τις ελάχιστες απαιτούμενες προδιαγραφές σωματικής και διανοητικής ικανότητας του Παραρτήματος III ή

γ. το έντυπο της άδειας οδήγησης έχει φθαρεί ή έχει αλλοιωθεί σε τέτοιο βαθμό, ώστε να είναι δυσχερής ο έλεγχος των στοιχείων της.

5. Κατηγορίες αδειών οδήγησης που έχουν χορηγηθεί, πριν τις 19-1-2013, από κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τα κράτη Νορβηγία, Ισλανδία, Λιχτενστάιν, και η ισχύς τους, από την ημερομηνία της αρχικής χορήγησης ή της τελευταίας ανανέωσης, είναι μεγαλύτερη αυτής των αντίστοιχων ελληνικών κατηγοριών αδειών οδήγησης, ανανεώνονται ή αντικαθίστανται, κατά περίπτωση, με την πάροδο διετίας από την ημέρα που ο κάτοχος της άδειας οδήγησης αποκτήσει την κανονική του διαμονή στην Ελλάδα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα περί ανανέωσης ή αντικατάστασης των αντίστοιχων κατηγοριών των ελληνικών αδειών οδήγησης, που έχουν εκδοθεί πριν τις 19-1-2013.»

«6.α. Το ίδιο πρόσωπο μπορεί να είναι κάτοχος μόνο μιας άδειας οδήγησης.

β. Δεν χορηγείται άδεια οδήγησης όταν διαπιστωθεί ότι το πρόσωπο διαθέτει ήδη άδεια οδήγησης.

γ. Λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα σύμφωνα με την περίπτωση (β), όσον αφορά την επανέκδοση, την αντικατάσταση, την ανανέωση ή την ανταλλαγή άδειας οδήγησης. Τα μέτρα αυτά συνίστανται στον έλεγχο μαζί με άλλα κράτη μέλη, εάν υπάρχουν εύλογες υπόνοιες ότι ο υποψήφιος κατέχει ήδη άδεια οδήγησης.

δ. Για να διευκολυνθούν οι έλεγχοι σύμφωνα με την περίπτωση (β), χρησιμοποιείται το ενωσιακό δίκτυο αδειών οδήγησης όταν το δίκτυο αυτό τεθεί σε λειτουργία.»⁵

⁴ Προσθήκη εδαφίου με το άρθρο 17 του ν.4233/2014 (Α'22) και κατάργησή του με το άρθρο 74 του ν.4413/2016 (Α'148)

⁵ Προσθήκη παραγράφου 6 με την παρ. 2 του άρθρου τρίτου ν.4383/2016 (Α'72)

Άρθρο 6
(άρθρα 4, 7, 11 παρ. 5 της Οδηγίας 2006/126/ΕΚ)
Χορήγηση άδειας οδήγησης

1. Για τη χορήγηση οποιασδήποτε κατηγορίας άδειας οδήγησης απαιτείται όπως ο ενδιαφερόμενος:

α) Έχει την συνήθη διαμονή στην Ελλάδα ή την ιδιότητα του σπουδαστή ή του μαθητή επί έξι (6) τουλάχιστον μήνες στην Ελλάδα, πριν από την ημέρα κατάθεσης της αίτησης και των δικαιολογητικών.» ⁶

β) Έχει την κατοικία του στην περιοχή της οικείας Υπηρεσίας Μεταφορών και Επικοινωνιών στην οποία κατατίθεται η αίτηση.

γ. Έχει συμπληρώσει την απαιτούμενη, για κάθε κατηγορία, ηλικία, ως εξής:

γα) Των 16 ετών για την κατηγορία ΑΜ

Αν ο υποψήφιος για χορήγηση της κατηγορίας ΑΜ δεν έχει συμπληρώσει την ηλικία των 18 ετών, απαιτείται επιπλέον η έγγραφη συναίνεση του προσώπου που ασκεί την επιμέλειά του, η οποία παρέχεται πάνω στην αίτηση.

γβ) Των 18 ετών για την κατηγορία Α1

γγ) Των 20 ετών για την κατηγορία Α2

γδ) Των 24 ετών για μοτοσικλέτες της κατηγορίας Α. Σε περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος είναι ήδη κάτοχος άδειας οδήγησης της κατηγορίας Α2 επί διετία, η απαιτούμενη ηλικία μειώνεται στα 22 έτη

γε) Των 22 ετών για μηχανοκίνητα τρίκυκλα ισχύος άνω των 15 kW της κατηγορίας Α

γστ) Των 18 ετών για την κατηγορία Β1, Β, ΒΕ, C1 και C1Ε

Η κατηγορία Β1 χορηγείται μόνο σε ήδη κατόχους άδειας οδήγησης της εν λόγω κατηγορίας, η οποία έχει εκδοθεί από αρχές της αλλοδαπής, κατά την ανταλλαγή ή μετατροπή της σε ελληνική.

γζ) Των 21 ετών για τις κατηγορίες C, CE, D1 και D1Ε

γη) Των 24 ετών για τις κατηγορίες D και DE

Οι παραπάνω απαιτούμενες ηλικίες για τις κατηγορίες C, CE μειώνονται στα 18 έτη και για τις κατηγορίες D και DE στα 21 έτη σύμφωνα με τις διατάξεις χορήγησης Πιστοποιητικού Επαγγελματικής Ικανότητας (Π.Ε.Ι.) σε οδηγούς των κατηγοριών αυτών.» ⁷

δ) Πληροί τις ελάχιστες απαιτούμενες προδιαγραφές σωματικής και διανοητικής ικανότητας του Παραρτήματος ΙΙΙ.

ε) Έχει πραγματοποιήσει τον εκάστοτε προβλεπόμενο ελάχιστο αριθμό μαθημάτων θεωρητικής εκπαίδευσης και εκπαίδευσης προσόντων και συμπεριφοράς, σύμφωνα με τις προδιαγραφές του Παραρτήματος ΙΙ.

στ) Έχει πετύχει σε θεωρητική εξέταση και σε εξέταση προσόντων και συμπεριφοράς, στα θέματα των παραρτημάτων ΙΙ ή V ή και VI, όπου και εάν κατά περίπτωση απαιτείται.

ζ) Δεν είναι κάτοχος άδειας οδήγησης ελληνικής ή κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Νορβηγίας, της Ισλανδίας ή του Λιχτενστάιν.

η) Καταβάλλει τα εκάστοτε προβλεπόμενα ποσά, τα πάγια τέλη χαρτοσήμου και τις εισφορές υπέρ τρίτων για κάθε κατηγορία άδειας οδήγησης. Τα πάγια τέλη χαρτοσήμου και οι εισφορές υπέρ τρίτων είναι αυτά που ισχύουν κατά το χρόνο παραλαβής της άδειας οδήγησης και καταβάλλονται τουλάχιστον πριν την αποστολή της προς εκτύπωση.

⁶ Αντικατάσταση περίπτωσης α με την παρ. 3 του άρθρου τρίτου ν.4383/2016 (Α'72)

⁷ Αντικατάσταση περίπτωσης γ με την παρ. 4 του άρθρου τρίτου ν.4383/2016 (Α'72)

Τα πάγια τέλη χαρτοσήμου και οι εισφορές υπέρ τρίτων καταβάλλονται μόνο για τις κατηγορίες αδειών οδήγησης, οι οποίες χορηγούνται κατόπιν εξετάσεων και όχι για αυτές που χορηγούνται λόγω κάλυψής τους από άλλη μεγαλύτερη κατηγορία, σύμφωνα με το άρθρο 4.

2. Όπου στο παρόν αναφέρεται ως προϋπόθεση η ηλικία, για τον υπολογισμό αυτής, λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία και το έτος γέννησης του ενδιαφερομένου. Αν δεν προκύπτει η ημέρα ή ο μήνας, τότε, λαμβάνεται ως ημέρα γέννησης η τελευταία του μήνα γέννησης και ως μήνας γέννησης, ο τελευταίος του έτους γέννησης.

3. Υποψήφιος οδηγός ή οδηγός, ο οποίος εντός τριετίας από την υποβολή της αίτησης και των δικαιολογητικών για χορήγηση άδειας οδήγησης, δεν έχει ολοκληρώσει με επιτυχία το σύνολο των απαιτούμενων εξετάσεων, υποχρεούται να επανέλθει με νέα αίτηση και δικαιολογητικά και να υποβληθεί εκ νέου σε εκπαίδευση και εξετάσεις.

4. Σε περίπτωση απώλειας του εντύπου της άδειας οδήγησης με οποιονδήποτε τρόπο ή φθοράς ή αλλοίωσης του εντύπου της άδειας σε τέτοιο βαθμό, ώστε να είναι δυσχερής ο έλεγχος των στοιχείων της, χορηγείται αντίγραφο αυτής, το οποίο έχει ισχύ πρωτοτύπου. Για την έκδοση του αντιγράφου απαιτείται η καταβολή των εκάστοτε προβλεπόμενων ποσών.

Η παραπάνω διάταξη έχει εφαρμογή και στους κατόχους άδειας οδήγησης από κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή από τη Νορβηγία ή την Ισλανδία ή το Λιχτενστάιν, εφόσον ο κάτοχος της άδειας αποκτήσει την κανονική του διαμονή στην Ελλάδα. Η έκδοση αντιγράφου στην περίπτωση αυτή, πραγματοποιείται αφού προσκομιστεί επίσημο έγγραφο του κράτους έκδοσης της άδειας οδήγησης, με το οποίο βεβαιώνεται η έκδοσή της, τα αναγκαία στοιχεία της (κατηγορίες, χρόνος έκδοσης, διοικητική ισχύς κ.λπ.) και ότι η άδεια αυτή δεν κρατείται από οποιαδήποτε αρχή του κράτους έκδοσης για οποιονδήποτε λόγο.

Άρθρο 7

(άρθρο 7 της Οδηγίας 2006/126/ΕΚ)

Ανανέωση αδειών οδήγησης

1. Η ανανέωση κάθε κατηγορίας άδειας οδήγησης επιτρέπεται να γίνεται οποτεδήποτε πριν την ημερομηνία λήξης της, εφόσον ο κάτοχος της άδειας: ⁸

«α. Έχει την συνήθη διαμονή στην Ελλάδα ή την ιδιότητα του σπουδαστή ή του μαθητή επί έξι (6) τουλάχιστον μήνες στην Ελλάδα, πριν από την ημέρα κατάθεσης της αίτησης και των δικαιολογητικών.» ⁹

β. Πληροί τις ελάχιστες απαιτούμενες προδιαγραφές σωματικής και διανοητικής ικανότητας του Παραρτήματος ΙΙΙ.

γ. Καταβάλει τα εκάστοτε προβλεπόμενα ποσά, τα πάγια τέλη χαρτοσήμου και τις εισφορές υπέρ τρίτων.

2. Κατά την ανανέωση οποιασδήποτε κατηγορίας και εφόσον οι ελάχιστες απαιτούμενες προδιαγραφές σωματικής και διανοητικής ικανότητας του

⁸ Αντικατάσταση με την παρ. 2 του άρθρου 60 ν.4568/2018 (Α'178)

⁹ Αντικατάσταση περίπτωσης α με την παρ. 5 του άρθρου τρίτου ν.4383/2016 (Α'72)

Παραρτήματος III, οι οποίες απαιτούνται για τη συγκεκριμένη προς ανανέωση κατηγορία, καλύπτουν και άλλη κατηγορία της συγκεκριμένης άδειας, επιτρέπεται η ταυτόχρονη ανανέωση και των καλυπτόμενων κατηγοριών, χωρίς να έχει λήξει η ισχύς τους.

Ως έναρξη της διοικητικής ισχύος της άδειας οδήγησης, η οποία ανανεώνεται μετά τη λήξη της ισχύος της, θεωρείται η ημέρα κατάθεσης της αίτησης και των δικαιολογητικών ανανέωσης, εφόσον ο ενδιαφερόμενος πληροί τις ελάχιστες απαιτούμενες προδιαγραφές του Παραρτήματος III, για τη συγκεκριμένη ή τις συγκεκριμένες κατηγορίες. Σε περίπτωση αιτήματος ανανέωσης πριν τη λήξη της διοικητικής ισχύος της άδειας οδήγησης, ως έναρξη της νέας διοικητικής ισχύος θεωρείται η ημέρα λήξης της προηγούμενης άδειας οδήγησης, εφόσον ο ενδιαφερόμενος πληροί τις ελάχιστες απαιτούμενες προδιαγραφές του Παραρτήματος III, για τη συγκεκριμένη ή τις συγκεκριμένες κατηγορίες.¹⁰

3. Οι κάτοχοι οποιασδήποτε κατηγορίας άδειας οδήγησης, οι οποίοι έχουν συμπληρώσει την ηλικία των 74 ετών υποχρεούνται ανά τρία (3) έτη σε δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς για κάθε κατηγορία που επιθυμούν να ανανεώσουν. Οι κάτοχοι οποιασδήποτε κατηγορίας άδειας οδήγησης, οι οποίοι έχουν συμπληρώσει την ηλικία των 80 ετών υποχρεούνται ανά δύο (2) έτη σε δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς για κάθε κατηγορία που επιθυμούν να ανανεώσουν.¹¹

4.¹² Άδειες οδήγησης οποιασδήποτε κατηγορίας, οι οποίες έχουν εκδοθεί από κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή την Νορβηγία ή την Ισλανδία ή το Λιχτενστάιν και έχει λήξει η ισχύς τους, ανανεώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος.

Άρθρο 8

(άρθρο 2 παρ.1 και άρθρο 11 της Οδηγίας 2006/126/ΕΚ)

Αμοιβαία αναγνώριση και Ανταλλαγή αδειών οδήγησης

«1. Ισχύουσα άδεια οδήγησης που έχει εκδοθεί από κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή από τη Νορβηγία, ή από την Ισλανδία ή από το Λιχτενστάιν, εξακολουθεί να ισχύει στο ελληνικό έδαφος, ως έχει, εφόσον τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης της αντίστοιχης κατηγορίας άδειας οδήγησης του παρόντος διατάγματος.»¹³

2. Άδεια οδήγησης, η οποία εκδόθηκε από κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή από τη Νορβηγία, ή από την Ισλανδία ή από το Λιχτενστάιν, ανταλλάσσεται με ελληνική άδεια οδήγησης αντίστοιχων κατηγοριών, χωρίς εξέταση ιατρική, θεωρητική και προσόντων και συμπεριφοράς, επιφυλασσομένων των διατάξεων του άρθρου 9, εφόσον:

α. δεν έχει λήξει η ισχύς της προς ανταλλαγή, κατηγορίας, επιφυλασσομένων των διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 5,

«**β.** ο κάτοχος της άδειας οδήγησης έχει την συνήθη διαμονή στην Ελλάδα ή την ιδιότητα του σπουδαστή ή του μαθητή επί έξι (6) τουλάχιστον μήνες στην

¹⁰ Αντικατάσταση εδαφίου με το άρθρο 64 ν.4530/2018 (Α'59)

¹¹ Προσθήκη παραγράφου με το άρθρο 65 ν.4530/2018 (Α'59)

¹² Αναρίθμηση παραγράφου με το άρθρο 65 ν.4530/2018 (Α'59)

¹³ Αντικατάσταση παραγράφου 1 με την παρ. 6 του άρθρου τρίτου ν.4383/2016 (Α'72)

Ελλάδα, πριν από την ημέρα κατάθεσης της αίτησης και των δικαιολογητικών.»
¹⁴

«γ. έχει συμπληρώσει την απαιτούμενη, για κάθε κατηγορία, ηλικία, ως εξής:

γα) Των 16 ετών για την κατηγορία ΑΜ

γβ) Των 16 ετών για την κατηγορία Α1

γγ) Των 18 ετών για την κατηγορία Α2

γδ) Των 24 ετών για μοτοσικλέτες της κατηγορίας Α. Σε περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος είναι ήδη κάτοχος άδειας οδήγησης της κατηγορίας Α2 επί διετία, η απαιτούμενη ηλικία μειώνεται στα 20 έτη.

γε) Των 21 ετών για μηχανοκίνητα τρίκυκλα ισχύος άνω των 15 kW της κατηγορίας Α

γστ) Των 16 ετών για την κατηγορία Β1

γζ) Των 18 ετών για τις κατηγορίες Β, ΒΕ, C1 και C1Ε

γη) Των 21 ετών για τις κατηγορίες C, CE, D1 και D1Ε

γθ) Των 24 ετών για τις κατηγορίες D και DE

Οι παραπάνω απαιτούμενες ηλικίες για τις κατηγορίες C, CE μειώνονται στα 18 έτη και για τις κατηγορίες D και DE στα 21 έτη σύμφωνα με τις διατάξεις χορήγησης Πιστοποιητικού Επαγγελματικής Ικανότητας (Π.Ε.Ι.) σε οδηγούς των κατηγοριών αυτών.»¹⁵

δ. Δεν κατέχει άλλη άδεια οδήγησης, ελληνική ή των κρατών της παρ. 1.

«Κατά την ανταλλαγή, ο κάτοχος ισχύουσας άδειας οδήγησης δεν υποχρεούται, από τη δημοσίευση του παρόντος προεδρικού διατάγματος, να καταβάλει πάγια τέλη χαρτοσήμου και εισφορές υπέρ τρίτων. Τα τέλη αυτά και οι εισφορές καταβάλλονται κατά την ανανέωση της ελληνικής άδειας οδήγησης.»¹⁶

Η άδεια οδήγησης της αλλοδαπής επιστρέφεται στην υπηρεσία έκδοσής της, παρέχοντας τις δέουσες διευκρινίσεις.¹⁷

3. Η αρμόδια για την ανταλλαγή υπηρεσία προβαίνει στον αναγκαίο έλεγχο, προκειμένου να διαπιστώσει ότι πράγματι ισχύει η κατηγορία της άδειας, της οποίας ζητείται η ανταλλαγή. Στο έντυπο της ελληνικής άδειας οδήγησης αναγράφονται οι απαιτούμενοι κωδικοί αριθμοί, όπως αυτοί ορίζονται στο Παράρτημα Ι. Κατά τα λοιπά, για την ανταλλαγή των αδειών οδήγησης, ισχύουν οι προϋποθέσεις του διατάγματος αυτού.

«4. Η μετατροπή άδειας οδήγησης που έχει εκδοθεί από χώρα εκτός της Ε.Ε., καταγράφεται στην άδεια οδήγησης του Παραρτήματος Ι του παρόντος, καθώς και σε κάθε ανανέωση ή αντικατάσταση της.»¹⁸

Άρθρο 9

(άρθρο 11 παρ. 2 & 4 της Οδηγίας 2006/126/ΕΚ)

Κωλύματα

1. Ο κάτοχος άδειας οδήγησης, που έχει εκδοθεί από κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τη Νορβηγία, την Ισλανδία ή το Λιχτενστάιν, ο οποίος βρίσκεται στην ελληνική επικράτεια υπόκειται σε όλες τις ποινικές και αστυνομικές διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας, συμπεριλαμβανομένων και

¹⁴ Αντικατάσταση περίπτωσης β με την παρ. 7 του άρθρου τρίτου ν.4383/2016 (Α'72)

¹⁵ Αντικατάσταση περίπτωσης γ με την παρ. 8 του άρθρου τρίτου ν.4383/2016 (Α'72)

¹⁶ Αντικατάσταση εδαφίου με την παρ. 4 του άρθρου 50 του ν.4155/2013 (Α' 120)

¹⁷ Προσθήκη φράσης με την παρ. 9 του άρθρου τρίτου ν.4383/2016 (Α'72)

¹⁸ Προσθήκη παραγράφου 4 με την παρ. 10 του άρθρου τρίτου ν.4383/2016 (Α'72)

των διατάξεων που αφορούν τον περιορισμό, την αναστολή ισχύος, την αφαίρεση ή ακύρωση του δικαιώματος οδήγησης.

«Για όσο χρόνο διαρκεί η ποινή του περιορισμού ή της αναστολής ισχύος ή της αφαίρεσης ή της ακύρωσης του δικαιώματος οδήγησης, επιτρέπεται η ανταλλαγή της αλλοδαπής άδειας σε ελληνική, εφόσον έχει την κανονική διαμονή του στην Ελλάδα, προκειμένου να υλοποιηθούν οι περιορισμοί αυτοί.»

¹⁹

2. Άδεια οδήγησης η οποία έχει εκδοθεί από κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τη Νορβηγία, ή την Ισλανδία ή το Λιχτενστάιν, δεν ισχύει στην Ελλάδα, ούτε ανταλλάσσεται σε ελληνική, εάν εν τω μεταξύ:

α. η άδεια αυτή έχει ανακληθεί από το κράτος έκδοσής της, ή
β. στον κάτοχο της άδειας έχει εφαρμοσθεί ένα από τα μέτρα της παρ. 1, από το κράτος έκδοσης της άδειας οδήγησης.

Άρθρο 10

(άρθρο 1 παρ1 & άρθρο 3 παρ. 3 της Οδηγίας 2006/126/ΕΚ)

Άδεια οδήγησης

1. Η άδεια οδήγησης εκδίδεται σύμφωνα με το κοινοτικό υπόδειγμα του Παραρτήματος I.

2. Κάθε άδεια οδήγησης, η οποία δεν είναι σύμφωνη με τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος, αποσύρεται από την κυκλοφορία το αργότερο έως τις 19.1.2033.

Άρθρο 11

Προδιαγραφές σωματικής και διανοητικής ικανότητας

1. Οι ελάχιστες απαιτούμενες προδιαγραφές σωματικής και διανοητικής ικανότητας των υποψηφίων οδηγών και των οδηγών καθορίζονται στο Παράρτημα III.

«2. Η πλήρωση των ελάχιστων προδιαγραφών της παραγράφου 1 διαπιστώνεται από τους γιατρούς των ειδικοτήτων του Παραρτήματος III, κατά περίπτωση.» ²⁰

«3. Σε περίπτωση μείωσης της σωματικής ή διανοητικής ικανότητας για οδήγηση, ο κάτοχος της άδειας οδήγησης υποχρεούται σε ιατρική εξέταση. Για το σκοπό αυτό, αφαιρείται η άδεια οδήγησης από την αρμόδια υπηρεσία και ο κάτοχός της παραπέμπεται σε Ιατρική Εξέταση για τη διαπίστωση πλήρωσης των ελάχιστων απαιτούμενων προδιαγραφών του Παραρτήματος III. Εφόσον ο ενδιαφερόμενος κριθεί:

α. «ΙΚΑΝΟΣ», του επιστρέφεται η άδεια οδήγησης ή, εφόσον είναι απαραίτητη η αναγραφή τυχόν απαιτούμενων περιορισμών, χορηγείται νέο έντυπο.

β. «ΜΗ ΙΚΑΝΟΣ», δεν μπορεί να εξεταστεί εκ νέου αν δεν παρέλθει χρονικό διάστημα ενός έτους από την ημερομηνία εξέτασης του. Εφόσον παρέλθει χρονικό διάστημα πέντε (5) ετών από την ημερομηνία της πρώτης εξέτασης που κρίθηκε μη ικανός, χωρίς εντωμεταξύ ο ενδιαφερόμενος να ανακτήσει τις ελάχιστες απαιτούμενες προδιαγραφές του Παραρτήματος III, η άδεια

¹⁹ Αντικατάσταση εδαφίου με την παρ. 5 του άρθρου 50 του ν.4155/2013 (Α' 120)

²⁰ Αντικατάσταση παραγράφου με την παρ. 3 του άρθρου 74 του ν.4413/2016 (Α' 148)

αφαιρείται οριστικά και ακυρώνεται με απόφαση της οικείας Υπηρεσίας Μεταφορών και Επικοινωνιών.»²¹

4. Η διαδικασία της παραγράφου 3 εφαρμόζεται και στην περίπτωση παραπομπής σε ιατρική εξέταση, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 13 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (Κ.Ο.Κ.), ο οποίος κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2696/1999 (Α' 57), όπως ισχύει.

Άρθρο 12

Εκπαίδευση και εξέταση υποψηφίων οδηγών και οδηγών

1. Οι υποψήφιοι οδηγοί ή οδηγοί, προκειμένου να λάβουν μέρος σε εξετάσεις για χορήγηση οποιασδήποτε κατηγορίας άδειας οδήγησης υποχρεούνται, προηγουμένως, να έχουν πραγματοποιήσει έναν ελάχιστο αριθμό μαθημάτων θεωρητικής εκπαίδευσης και εκπαίδευσης προσόντων και συμπεριφοράς.

Η θεωρητική εκπαίδευση και η εκπαίδευση προσόντων και συμπεριφοράς πραγματοποιούνται στα Κέντρα Θεωρητικής Εκπαίδευσης Υποψηφίων Οδηγών και στις Σχολές Οδηγών αντίστοιχα. Τα θέματα που περιλαμβάνονται στη θεωρητική εκπαίδευση και οι δοκιμασίες για την εκπαίδευση προσόντων και συμπεριφοράς καθορίζονται στο Παράρτημα ΙΙ, ανάλογα με την κατηγορία της άδειας οδήγησης στην οποία πρόκειται να εξετασθεί ο ενδιαφερόμενος.

2. Ο αριθμός των ελάχιστων μαθημάτων θεωρητικής εκπαίδευσης και εκπαίδευσης προσόντων και συμπεριφοράς, για κάθε κατηγορία άδειας οδήγησης, καθώς και κάθε αναγκαία διαδικαστική λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παραγράφου 1, καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων όπως προβλέπεται από την παράγραφο 5β του άρθρου 16 του ν. 2465/1997 (Α' 28).

3. Η εκπαίδευση και η εξέταση του υποψηφίου οδηγού ή οδηγού στις δοκιμασίες προσόντων και συμπεριφοράς, πραγματοποιείται σε εκπαιδευτικό όχημα της συγκεκριμένης κατηγορίας, σύμφωνα με τις προδιαγραφές του Παραρτήματος ΙΙ, με την παρουσία εκπαιδευτή υποψηφίων οδηγών. Η παρουσία εκπαιδευτή δεν είναι αναγκαία στην περίπτωση που η δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς πραγματοποιείται εντός κλειστού χώρου (πίστα) για την εκτέλεση ειδικών δοκιμασιών. Κάθε αναγκαία διαδικαστική λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου, καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων όπως προβλέπεται από την παρ. 5β του άρθρου 16 του ν. 2465/1997 (Α' 28).

4. Εάν λόγω σωματικής αναπηρίας ή προβλημάτων υγείας του υποψηφίου, η οδήγηση επιτρέπεται μόνο για ορισμένους τύπους οχημάτων ή για ειδικά προσαρμοσμένα ή διασκευασμένα οχήματα, η εκπαίδευση και η εξέταση του ενδιαφερομένου πραγματοποιείται σε εκπαιδευτικό όχημα ίδιου τύπου ή με τις ίδιες προσαρμογές ή διασκευές με αυτό που πρόκειται να οδηγήσει. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει κατάλληλο εκπαιδευτικό όχημα, επιτρέπεται η εκπαίδευση και εξέταση του ενδιαφερομένου με το όχημα το οποίο πρόκειται να οδηγήσει (παρ. 2 του άρθρου 5 της Οδηγίας 2006/126).

²¹ Αντικατάσταση παραγράφου με την παρ. 3 του άρθρου 74 του ν.4413/2016 (Α' 148)

5. Σε περίπτωση πρόκλησης οποιασδήποτε αξιόποινης πράξης κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης ή της εξέτασης, η ευθύνη βαρύνει τον παριστάμενο εκπαιδευτή, εκτός της περίπτωσης που η εξέταση πραγματοποιείται σε κλειστούς χώρους (πίστες) χωρίς την ενεργό συμμετοχή του, σύμφωνα με τις περί υπαιτιότητας διατάξεις του Ποινικού Κώδικα. Δεν αποκλείεται όμως η ευθύνη του υποψηφίου οδηγού ή οδηγού, εφόσον, κατά τις παραπάνω διατάξεις, υφίσταται τέτοια ευθύνη.

«Άρθρο 13»²²

**Άρθρο 14
(άρθρο 5 παρ.1 της Οδηγίας 2006/126/ΕΚ)
Κωδικοί αριθμοί**

Οι όροι υπό τους οποίους επιτρέπεται στον κάτοχο άδειας οδήγησης, να οδηγεί μηχανοκίνητο όχημα, οι τυχόν ιατρικοί και διοικητικοί περιορισμοί, καθώς και οι τυχόν διασκευές του οχήματος που επιτρέπεται να οδηγεί, αναγράφονται στην άδεια οδήγησης, με την μορφή κωδικών αριθμών, όπως αυτοί, περιγράφονται στο Παράρτημα Ι.

**Άρθρο 15
(άρθρο 10 της Οδηγίας 2006/126/ΕΚ)**

Προσόντα εξεταστών υποψηφίων οδηγών και οδηγών

1. Οι υπάλληλοι - εξεταστές προσόντων και συμπεριφοράς των υποψηφίων οδηγών, ή οδηγών, πρέπει αποδεδειγμένα να πληρούν τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα, καθώς και τις γενικές προϋποθέσεις, που προβλέπονται στο Παράρτημα ΙV. Επιπλέον, υπόκεινται στις διαδικασίες ποιοτικού ελέγχου και διαρκούς επιμόρφωσης του ίδιου Παραρτήματος.

2. Όσοι έχουν δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις της παραγράφου 1, βάσει προγενέστερων διατάξεων, επιτρέπεται να ασκούν το έργο αυτό και μετά τις 18-1-2013, εφόσον υπόκεινται σε διαδικασίες ποιοτικού έλεγχου και τακτικής επιμόρφωσης, σύμφωνα με τις λεπτομέρειες της παρ. 4 του παραρτήματος ΙV του παρόντος.

3. Ειδικότερες προϋποθέσεις, όροι και εξαιρέσεις για τη συμμετοχή υπαλλήλων στο έργο της θεωρητικής εξέτασης και της εξέτασης προσόντων και συμπεριφοράς υποψηφίων οδηγών και οδηγών, καθώς και κάθε λεπτομέρεια αναγκαία για την εφαρμογή του άρθρου αυτού, καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων όπως προβλέπεται από την παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 2592/1998 (Α' 57).

**Άρθρο 16
Αρμοδιότητες**

1. Αρμόδια υπηρεσία για την ανανέωση άδειας οδήγησης είναι κάθε Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών περιφέρειας της Χώρας, υπό την προϋπόθεση ιατρικής εξέτασης του ενδιαφερόμενου από ιατρούς συμβεβλημένους με την προαναφερόμενη Δ/νση Μεταφορών και Επικοινωνιών όπου καταθέτει την αίτηση.

²² Καταργήθηκε στο σύνολό του με το άρθρο 52 του ν. 4155/2013 (Α' 120)

Αρμόδια υπηρεσία για την ανάκληση κατηγορίας άδειας οδήγησης, η οποία χορηγήθηκε καθ' υπέρβαση των κείμενων διατάξεων, είναι η Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών η οποία χορήγησε τη συγκεκριμένη άδεια.

Αρμόδια υπηρεσία για τον έλεγχο γνησιότητας της άδειας οδήγησης είναι η Διεύθυνση χορήγησης της πιο πρόσφατης χρονικά κατηγορίας.

Αρμόδια υπηρεσία για την εκτέλεση αποφάσεων αφαίρεσης ή ανάκλησης άδειας οδήγησης είναι η Ελληνική Αστυνομία.

Αρμόδια υπηρεσία για οποιαδήποτε άλλη διοικητική πράξη σχετική με την άδεια οδήγησης όπως χορήγηση, ανταλλαγή, μετατροπή, επέκταση, έκδοση της άδειας οδήγησης και, αντιγράφου αυτής, για την αφαίρεση ή / και ακύρωση του εντύπου της άδειας οδήγησης και την παραπομπή του ενδιαφερόμενου σε ιατρική εξέταση, είναι η Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών, στην περιοχή της οποίας έχει την κατοικία του ο ενδιαφερόμενος.

2. Εάν ο ενδιαφερόμενος κατά τη διαδικασία χορήγησης άδειας οδήγησης και πριν ολοκληρωθεί το σύνολο των απαιτούμενων εξετάσεων, αλλάξει τόπο κατοικίας, σε περιοχή εκτός της αρμοδιότητας της Υπηρεσίας κατάθεσης της αίτησης και των δικαιολογητικών, ο σχετικός φάκελος μεταφέρεται στην Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών της περιοχής της νέας κατοικίας του. Στην περίπτωση αυτή η διαδικασία χορήγησης συνεχίζεται από τη νέα αυτή Υπηρεσία.

3. Κατά τα λοιπά, για την εφαρμογή του άρθρου αυτού, ισχύουν οι διατάξεις του παρόντος διατάγματος.

Άρθρο 17 Κυρώσεις

«1. Στους παραβάτες των διατάξεων της παραγράφου 3 του άρθρου 11 του διατάγματος αυτού, επιβάλλεται ποινή φυλάκισης από 1 μέχρι 6 μήνες.»²³

«2. Αυτός που υπογράφει και σφραγίζει πιστοποιητικό υγείας υποψηφίου οδηγού ή οδηγού, με τη σφραγίδα γιατρού, ενώ δεν έχει την αρμοδιότητα αυτή, τιμωρείται με τις ποινές του άρθρου 216 του Ποινικού Κώδικα.»²⁴

Αν οι πράξεις αυτές πραγματοποιούνται από υπάλληλο ή ιδιοκτήτη σχολής οδηγών, τότε, παράλληλα και ανεξάρτητα με τις ποινικές κυρώσεις, αφαιρείται οριστικά η άδεια του εκπαιδευτή υποψηφίων οδηγών, όλων των ιδιοκτητών της συγκεκριμένης σχολής με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη, κατά περίπτωση.

3. Υποψήφιος οδηγός ή οδηγός που κάνει χρήση πιστοποιητικού υγείας της παρ. 2, τιμωρείται με τις ποινές του άρθρου 216 του Ποινικού Κώδικα.

«4. Γιατρός ο οποίος χορηγεί πιστοποιητικό υγείας με την ένδειξη «ΙΚΑΝΟΣ», ενώ ο υποψήφιος οδηγός ή οδηγός δεν πληροί τις ελάχιστες απαιτούμενες

²³ Αντικατάσταση παραγράφου με την παρ. 7 του άρθρου 50 του ν. 4155/2013 (Α'120)

²⁴ Αντικατάσταση εδαφίου με την παρ. 4 του άρθρου 74 του ν. 4413/2016 (Α'148)

προδιαγραφές σωματικής και διανοητικής ικανότητας του Παραρτήματος III, τιμωρείται με τις ποινές του άρθρου 217 του Ποινικού Κώδικα. Παράλληλα και ανεξάρτητα από την ποινή αυτή, καταγγέλλεται, από την αρμόδια Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών, η σύμβασή του. Ο συγκεκριμένος γιατρός δεν δικαιούται πλέον να συμβληθεί με καμία Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών για διενέργεια ιατρικής εξέτασης υποψηφίων οδηγών και οδηγών.»²⁵

«5. Η σύμβαση γιατρού για τη διενέργεια ιατρικής εξέτασης υποψηφίων οδηγών και οδηγών, ο οποίος αρνείται την παροχή υπηρεσιών ή απαιτεί τη λήψη πρόσθετης ιατρικής αμοιβής, καταγγέλλεται από την αρμόδια Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών, αποκλείεται δε η σύναψη νέας συμβάσεως από αυτόν πριν την παρέλευση ενός έτους από την καταγγελία.»²⁶

Άρθρο 18 Αντιστοιχία

1. Η αντιστοιχία μεταξύ κατηγοριών ή υποκατηγοριών άδειας οδήγησης, οι οποίες χορηγήθηκαν με προγενέστερες, του παρόντος, διατάξεις και κατηγοριών που ορίζονται με το διάταγμα αυτό, καθορίζεται με βάση τα τεχνικά χαρακτηριστικά των οχημάτων τα οποία επιτρέπεται να οδηγούνται από τον κάτοχο συγκεκριμένης κατηγορίας ή υποκατηγορίας άδειας οδήγησης και την ηλικία των κατόχων, ως εξής:

Κατηγορίες αδειών οδήγησης σύμφωνα με την Οδηγία 80/1263/ΕΟΚ ή προγενέστερες διατάξεις	Κατηγορίες αδειών οδήγησης σύμφωνα με την Οδηγία 2006/126/ΕΚ
A	A
B	B
Γ	C
Δ	D
E	BE, CE, DE
A1 ή A με κωδικό 72	A1
A σταδιακής πρόσβασης	A2
A	A
B1 ή B με κωδικό 73	B1
B	B
Γ1 ή Γ με κωδικό 74	C1
Γ	C
Δ1 ή Δ με κωδικό 75	D1
Δ	D

²⁵ Αντικατάσταση παραγράφου με την παρ. 5 του άρθρου 74 του ν. 4413/2016 (Α'148)

²⁶ Αντικατάσταση παραγράφου με την παρ. 5 του άρθρου 74 του ν. 4413/2016 (Α'148)

B+E	BE
Γ1+E ή Γ+E με κωδικό 76	C1E
Γ+E	CE
Δ1+E ή Δ+E με κωδικό 77	D1E
Δ+E	DE

2. Άδειες οδήγησης μοτοποδηλάτου, οι οποίες χορηγήθηκαν από τις Υπηρεσίες Τροχαίας της Ελληνικής Αστυνομίας, αντιστοιχούν στην κατηγορία AM του παρόντος διατάγματος. Αυτού του είδους οι άδειες οδήγησης, εντός διετίας από τη θέση σε ισχύ του παρόντος διατάγματος, πρέπει να κατατεθούν στις αρμόδιες Υπηρεσίες Μεταφορών και Επικοινωνιών προς αντικατάσταση με το νέο έντυπο με την υποβολή μόνο του παράβολου της εκτύπωσής του. Μετά την λήξη της προθεσμίας αυτής τα έντυπα των αδειών οδήγησης μοτοποδηλάτων που έχουν εκδοθεί μέχρι 18.1.2013 από τις Υπηρεσίες Τροχαίας της Ελληνικής Αστυνομίας παύουν να ισχύουν. Όσοι οδηγούν με τέτοιου είδους άδεια οδήγησης τιμωρούνται με διοικητικό πρόστιμο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 95 του Κ.Ο.Κ.

Άρθρο 19 **Μεταβατικές διατάξεις**

1. Ενδιαφερόμενος ο οποίος υποβάλλει αίτηση και δικαιολογητικά για χορήγηση οποιασδήποτε κατηγορίας άδειας οδήγησης και δεν ολοκληρώσει με επιτυχία τις απαιτούμενες εξετάσεις μέχρι και τις 18.1.2013, υπάγεται πλέον στις διατάξεις του παρόντος διατάγματος περί χορήγησης αδειών οδήγησης. Οι απαιτούμενες εξετάσεις θεωρούνται περατωθείσες με την επιτυχία του υποψηφίου οδηγού στην πρακτική εξέταση και την έκδοση σχετικού Πρακτικού Εξετάσεων Υποψηφίων Οδηγών.

Τα ποσά που υποχρεούνται να καταβάλουν οι παραπάνω ενδιαφερόμενοι είναι αυτά που ορίζουν οι οικείες διατάξεις, οι οποίες ισχύουν, κατά το χρόνο υποχρέωσης καταβολής κάθε συγκεκριμένου ποσού.

2. Άδειες οδήγησης οι οποίες χορηγήθηκαν με προγενέστερες, της 19.1.2013, διατάξεις, εξακολουθούν να ισχύουν με τους όρους και προϋποθέσεις υπό τις οποίες χορηγήθηκαν, μέχρι τη λήξη της ισχύος τους με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 10 και της παραγράφου 2 του άρθρου 18 του παρόντος διατάγματος. Μετά τη λήξη της ισχύος τους, οι άδειες αυτές ανανεώνονται με τους όρους και προϋποθέσεις του παρόντος διατάγματος.

Άρθρο 20 **(άρθρο 17 της Οδηγίας 2006/126/ΕΚ)** **Καταργούμενες διατάξεις**

1. Από τις 19.1.2013 καταργούνται:

- α. οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 2898/2001 (Α' 71) και των, σε εκτέλεση της παραγράφου αυτής εκδοθεισών κανονιστικών πράξεων.
- β. οι διατάξεις των παρ. 3, 4 και 5 του άρθρου 15 του ν. 3534/2007 (Α' 40).
- γ. οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 43 του ν. 2963/2001 (Α' 268), όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 15 του ν. 3534/2007 (Α' 40).

- δ. οι διατάξεις του άρθρου 42 του ν. 2963/2001 (Α΄ 268).
ε. το π.δ.19/1995 (Α΄15) στο σύνολό του, καθώς και των Παραρτημάτων του, όπως ισχύει
στ. τις κ.υ.α.43206/6028/2008 (Β΄ 1541) και 29240/ 3729/2010 (Β΄ 1409)
ζ. κάθε άλλη διάταξη που είναι αντίθετη με τις διατάξεις του παρόντος ή ρυθμίζει θέματα που διέπονται από αυτές.

2. Από τις 10.9.2014 καταργούνται οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 3446/2006 (Α΄49) και των, σε εκτέλεση της παραγράφου αυτής, εκδοθεισών κανονιστικών πράξεων.

3. Μέχρι την έκδοση των κατ' εξουσιοδότηση του παρόντος προβλεπόμενων κανονιστικών πράξεων, εξακολουθούν να ισχύουν, κατά το μέρος που δεν αντιτίθενται στο παρόν, οι υφιστάμενες κανονιστικές πράξεις που ρυθμίζουν τα αντίστοιχα θέματα.

Άρθρο 21 **Παραρτήματα**

Προσαρτώνται και αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του διατάγματος αυτού, τα συνημμένα Παραρτήματα Ι, ΙΙ, ΙΙΙ, ΙV, V και VI.

«Άρθρο 21Α **(άρθρο 15 της Οδηγίας 2006/126/ΕΚ)** **Αμοιβαία Συνδρομή**

Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων θεσπίζονται οι τεχνικές προδιαγραφές, καθώς και οι διαδικασίες για την εφαρμογή του ενωσιακού δικτύου αδειών οδήγησης με σκοπό την εξασφάλιση της εποπτείας και του ελέγχου κάθε κατηγορίας που χορηγείται, ανταλλάσσεται, αντικαθίσταται, ανανεώνεται ή αφαιρείται και καθορίζονται προϋποθέσεις ενημέρωσης των αλλοδαπών Αρχών.»²⁷

²⁷ Προσθήκη άρθρου με την παρ. 8 του άρθρου 50 του ν. 4155/2013 (Α'120)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΑΔΕΙΑΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ ΤΗΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

1. Τα φυσικά χαρακτηριστικά της κάρτας του υποδείγματος άδειας οδήγησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι σύμφωνα με τα πρότυπα ISO 7810 και ISO 7816-1.

Η κάρτα κατασκευάζεται από πολυανθρακικό.

Οι μέθοδοι επαλήθευσης των χαρακτηριστικών των αδειών οδήγησης οι οποίες έχουν σκοπό να διασφαλίσουν τη συμφωνία τους με τα διεθνή πρότυπα, είναι σύμφωνες με το πρότυπο ISO 10373.

2. Υλική ασφάλεια των αδειών οδήγησης:

Οι κίνδυνοι κατά της υλικής ασφάλειας των αδειών οδήγησης είναι οι εξής:

- ✓ κατασκευή πλαστών καρτών: δημιουργία νέου αντικειμένου με μεγάλη ομοιότητα προς το έγγραφο, είτε με κατασκευή εξ υπαρχής είτε με την αντιγραφή γνησίου εγγράφου·
- ✓ υλική αλλοίωση: αλλαγή της ιδιότητας ενός γνησίου εγγράφου, π.χ. με μετατροπή ορισμένων στοιχείων που είναι τυπωμένα στο έγγραφο.

Η εν γένει ασφάλεια παρέχεται από το συνολικό σύστημα, το οποίο αποτελείται από τη διαδικασία εφαρμογής, τη διαβίβαση στοιχείων, το υλικό του κυρίως σώματος της κάρτας, την τεχνική εκτύπωσης, μια ελάχιστη δέσμη διαφόρων χαρακτηριστικών ασφαλείας και τη διαδικασία εξατομίκευσης.

α) Το υλικό που χρησιμοποιείται για τις άδειες οδήγησης ασφαλιζεται κατά της παραχάραξης με τη χρησιμοποίηση των εξής τεχνικών (υποχρεωτικά χαρακτηριστικά ασφαλείας):

- ✓ το κυρίως σώμα των καρτών δεν αντιδρά στις υπεριώδεις·
- ✓ σχέδιο ασφαλείας του φόντου, προορισμένο να ανθίσταται στην παραποίηση με σάρωση, εκτύπωση ή αντιγραφή, και για το οποίο χρησιμοποιείται η εκτύπωση με ιριδισμό με πολύχρωμες μελάνες ασφαλείας και με θετική και αρνητική εκτύπωση των συμπλεκτών κυματοειδών γραμμών. Το σχέδιο δεν πρέπει να συντίθεται από τα βασικά χρώματα (CMYK), πρέπει να περιέχει περίπλοκες γραφικές παραστάσεις σε δύο τουλάχιστον ειδικούς χρωματισμούς και να περιλαμβάνει μικροσκοπική γραφή·
- ✓ μεταβλητά οπτικά στοιχεία που παρέχουν επαρκή προστασία κατά της αντιγραφής και αλλοίωσης της φωτογραφίας·
- ✓ εγχάρακτο μέσω λέιζερ·
- ✓ στο πεδίο της φωτογραφίας, το σχέδιο ασφαλείας του φόντου και η φωτογραφία θα πρέπει να αλληλεπικαλύπτονται τουλάχιστον εντός του περιθωρίου του (φθίνον σχέδιο).

β) Επί πλέον, το υλικό που χρησιμοποιείται για τις άδειες οδήγησης πρέπει να ασφαλιζεται κατά της παραχάραξης με τη χρησιμοποίηση τριών τουλάχιστον από τις κάτωθι τεχνικές (πρόσθετα χαρακτηριστικά ασφαλείας):

- ✓ μελάνες μεταβλητών χρωμάτων*,

- ✓ θερμοχρωματική μελάνη*,
- ✓ ειδικά ολογραφήματα*,
- ✓ μεταβλητές παραστάσεις λέιζερ*,
- ✓ μελάνη με υπεριώδη φθορισμό, ορατή και διαφανή,
- ✓ ιριδίζουσα εκτύπωση,
- ✓ ψηφιακό υδατόσημο στο φόντο,
- ✓ υπέρυθρα ή φωσφορίζοντα χρωστικά,
- ✓ απτά χαρακτηριστικά, σύμβολα ή σχέδια*.

γ) Επιτρέπεται η καθιέρωση πρόσθετων χαρακτηριστικών ασφαλείας. Πρέπει να προτιμώνται, ιδίως, οι τεχνικές που επισημαίνονται με αστερίσκο.

3. Η άδεια αποτελείται από δύο όψεις:

Η σελίδα 1 περιλαμβάνει:

α) τις λέξεις «ΑΔΕΙΑ ΟΔΗΓΗΣΗΣ» οι οποίες εκτυπώνονται με έντονα γράμματα στη ελληνική γλώσσα .

β) τις λέξεις «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ».

γ) το διακριτικό σήμα της Ελλάδας - “GR“, τυπωμένο αρνητικά μέσα σε ένα μπλε παραλληλόγραμμο και περιβαλλόμενο από δώδεκα κίτρινα αστέρια· τα διακριτικά σήματα των υπολοίπων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που δεν αναγράφονται στην ελληνική άδεια οδήγησης, είναι τα ακόλουθα:

B:	Βέλγιο
BG:	Βουλγαρία
CZ:	Τσεχική Δημοκρατία
DK:	Δανία
D:	Γερμανία
EST:	Εσθονία
GR:	Ελλάδα
E:	Ισπανία
F:	Γαλλία
HR :	Κροατία ²⁸
IRL:	Ιρλανδία
I:	Ιταλία
CY:	Κύπρος
LV:	Λετονία

²⁸ Προσθήκη με την υπ' αριθμ. Α3/15664/2548/2013 (Β' 2008) απόφαση

LT:	Λιθουανία
L:	Λουξεμβούργο
H:	Ουγγαρία
M:	Μάλτα
NL:	Κάτω Χώρες
A:	Αυστρία
PL:	Πολωνία
P:	Πορτογαλία
RO:	Ρουμανία
SLO:	Σλοβενία
SK:	Σλοβακία
FIN:	Φινλανδία
S:	Σουηδία
UK:	Ηνωμένο Βασίλειο

δ) τις πληροφορίες που αφορούν την εκδιδόμενη άδεια, οι οποίες απαριθμούνται ως εξής:

1. επώνυμο του κατόχου (με ελληνικούς και λατινικούς χαρακτήρες),
2. όνομα του κατόχου (με ελληνικούς και λατινικούς χαρακτήρες),
3. ημερομηνία και τόπος γέννησης του κατόχου,
4. **α)** ημερομηνία έκδοσης της άδειας (η ημερομηνία αρχικής χορήγησης ή η ημερομηνία ανανέωσης του δικαιώματος, κατά περίπτωση),
- β)** ημερομηνία λήξης της ισχύος της άδειας (η ημερομηνία λήξης της κατηγορίας με τη μεγαλύτερη διάρκεια),
- γ)** εκδούσα αρχή,
- δ)** Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ) του κατόχου,
5. αριθμό της άδειας,
6. φωτογραφία του κατόχου,
7. υπογραφή του κατόχου,
8. διεύθυνση κατοικίας (δεν αναγράφεται στην ελληνική άδεια οδήγησης),

9. κατηγορίες οχημάτων, που έχει δικαίωμα να οδηγεί ο κάτοχος της άδειας.

ε) την ένδειξη «υπόδειγμα άδειας οδήγησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης» στην ελληνική γλώσσα και την ένδειξη «άδεια οδήγησης» στις άλλες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε ροζ χρώμα, ώστε να αποτελεί το φόντο της άδειας:

Свидетелство За управление на МПС

Permiso de Conducción

Ridický prŕkaz

Kŕrekort

Fŕhrerschein

Juhiluba

Άδεια Οδήγησης

Driving Licence

Permis de Conduire

Ceadúnas Tiomána

«*Vozacka dozvola*» ²⁹

Patente di guida

Vadītāja apliecība

Vairuotojo pažymėjimas

Vezetői engedély

Licenzja tas-Sewqan

Rijbewijs

Prawo Jazdy

Carta de Condução

Permis de conducere

Vodický preukaz

²⁹ Προσθήκη με την υπ' αριθμ. Α3/15664/2548/2013 (Β' 2008) απόφαση

Vozniško dovoljenje

Ajokortti

Körkort

στ) χρώματα αναφοράς:

- Μπλε: Pantone Reflex blue.

- Κίτρινο: Pantone Yellow.

ζ) ειδικό χώρο, ώστε να υπάρχει η δυνατότητα να εισαχθεί, ενδεχομένως, μικροεπεξεργαστής ή άλλος αντίστοιχος μηχανογραφικός μηχανισμός, ο οποίος δεν επιτρέπεται να περιέχει δεδομένα επιπλέον των αναγραφόμενων στην άδεια.

Η σελίδα 2 περιλαμβάνει:

α) 9. τις κατηγορίες οχημάτων που έχει δικαίωμα να οδηγεί ο κάτοχος της άδειας ·

10. την ημερομηνία πρώτης έκδοσης για κάθε κατηγορία (η ημερομηνία αυτή πρέπει να επαναλαμβάνεται στη νέα άδεια κάθε φορά που αυτή αντικαθίσταται ή αλλάζεται)· κάθε πεδίο της ημερομηνίας συμπληρώνεται με δύο ψηφία και με την εξής ακολουθία: ημέρα.μήνας.έτος (ΗΗ.ΜΜ.ΕΕ).

11. την ημερομηνία λήξης της ισχύος για κάθε κατηγορία· κάθε πεδίο της ημερομηνίας συμπληρώνεται με δύο ψηφία και με την εξής ακολουθία: ημέρα. μήνας.έτος (ΗΗ.ΜΜ.ΕΕ).

«12. την (τις) πρόσθετη(ες) ένδειξη(εις)/περιορισμό(ούς) σε κωδικοποιημένη μορφή για κάθε σχετική κατηγορία. Οι κωδικοί έχουν ως εξής:

- κωδικοί 01 έως 99: εναρμονισμένοι κωδικοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΟΔΗΓΟΣ (Ιατρικοί λόγοι)

01. Διόρθωση και/ή προστασία της όρασης

01.01. Γυαλιά

01.02. Φακός(οί) επαφής

01.05. Κάλυπτρο ματιού

01.06. Γυαλιά ή φακοί επαφής

01.07. Ειδικό οπτικό βοήθημα

02. Ακουστική συσκευή/επικοινωνιακό βοήθημα

03. Κινητική πρόθεση/νάρθηκας άκρων

03.01. Κινητική πρόθεση/νάρθηκας άνω άκρου

03.02. Κινητική πρόθεση/νάρθηκας κάτω άκρου

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ ΟΧΗΜΑΤΟΣ

- 10. Τροποποιημένο κιβώτιο ταχυτήτων**
 - 10.02. Αυτόματη επιλογή της σχέσης μετάδοσης
 - 10.04. Διάταξη ελέγχου προσαρμοσμένης μετάδοσης
- 15. Τροποποιημένος συμπλέκτης**
 - 15.01. Προσαρμοσμένο ποδόπληκτρο συμπλέκτη
 - 15.02. Χειροκίνητος συμπλέκτης
 - 15.03. Αυτόματος συμπλέκτης
 - 15.04. Μέτρα αποφυγής της παρεμπόδισης ή της λειτουργίας του ποδόπληκτρο συμπλέκτη
- 20. Τροποποιημένα συστήματα πέδησης**
 - 20.01. Προσαρμοσμένο ποδόπληκτρο πέδησης ³⁰
 - 20.03. Ποδόπληκτρο πέδησης κατάλληλο για το αριστερό πόδι
 - 20.04. Συρόμενο ποδόπληκτρο πέδησης
 - 20.05. Ποδόπληκτρο πέδησης μεταβλητής κλίσης
 - 20.06. Χειροκίνητη πέδηση
 - 20.07. Λειτουργία της πέδης με μέγιστη δύναμη ... N (Η δύναμη αυτή καταδεικνύει την ικανότητα του οδηγού να λειτουργεί το σύστημα) (π.χ.: "20.07(300N)")
 - 20.09. Προσαρμοσμένη πέδηση στάθμευσης
 - 20.12. Μέτρα αποφυγής της παρεμπόδισης ή της λειτουργίας του ποδόπληκτρο πέδησης
 - 20.13. Λειτουργία της πέδησης με το γόνατο
 - 20.14. Λειτουργία του συστήματος πέδησης με την υποβοήθηση εξωτερικής δύναμης
- 25. Τροποποιημένο σύστημα επιτάχυνσης**
 - 25.01. Προσαρμοσμένο ποδόπληκτρο επιταχυντή
 - 25.03. Ποδόπληκτρο επιταχυντή μεταβλητής κλίσης
 - 25.04. Χειροκίνητος επιταχυντής
 - 25.05. Λειτουργία του επιταχυντή με το γόνατο
 - 25.06. Ενεργοποίηση του επιταχυντή με την υποβοήθηση εξωτερικής δύναμης
 - 25.08. Ποδόπληκτρο επιταχυντή στα αριστερά

³⁰ Αντικατάσταση λέξης με την υπ' αριθμ. Α3/48461/4454/2018 (Β' 4874) απόφαση

- 25.09. Μέτρα αποφυγής της παρεμπόδισης ή της λειτουργίας του ποδόπληκτρου του επιταχυντή
31. **Προσαρμογές ποδοπλήκτρων και διασφαλίσεις ποδοπλήκτρων**
- 31.01. Πρόσθετα παράλληλα ποδόπληκτρα
- 31.02. Ποδόπληκτρα στο ίδιο (ή σχεδόν το ίδιο) επίπεδο
- 31.03. Μέτρα για την αποφυγή της παρεμπόδισης ή της λειτουργίας του επιταχυντή και της πέδησης όταν ο χειρισμός των ποδοπλήκτρων δεν γίνεται με το πόδι
- 31.04. Υπερυψωμένο δάπεδο
32. **Συνδυασμένα συστήματα πέδησης και επιτάχυνσης**
- 32.01. Συνδυασμένο σύστημα επιταχυντή και πέδησης πορείας που λειτουργεί με το ένα χέρι
- 32.02. Λειτουργία συνδυασμένου συστήματος επιταχυντή και πέδησης πορείας με εξωτερική δύναμη
33. **Συνδυασμένα συστήματα πέδησης, επιτάχυνσης και διεύθυνσης**
- 33.01. Λειτουργία συνδυασμένου συστήματος επιταχυντή, πέδησης πορείας και διεύθυνσης με άσκηση εξωτερικής δύναμης με το ένα χέρι
- 33.02. Λειτουργία συνδυασμένου συστήματος επιταχυντή, πέδησης πορείας και διεύθυνσης με άσκηση εξωτερικής δύναμης με τα δύο χέρια
35. **Τροποποιημένη διάταξη χειριστηρίων (διακόπτες φώτων, εκτοξευτής ύδατος/υαλοκαθαριστήρας, ηχητικό όργανο, δείκτες διεύθυνσης κ.λπ.)**
- 35.02. Λειτουργία χειριστηρίων χωρίς άφεση του τιμονιού
- 35.03. Λειτουργία χειριστηρίων χωρίς άφεση του τιμονιού με το αριστερό χέρι
- 35.04. Λειτουργία χειριστηρίων χωρίς άφεση του τιμονιού με το δεξί χέρι
- 35.05. Λειτουργία χειριστηρίων χωρίς άφεση του τιμονιού και των μηχανισμών επιτάχυνσης και πέδησης
40. **Τροποποιημένο σύστημα διεύθυνσης**
- 40.01. Σύστημα διεύθυνσης με μέγιστη ισχύ λειτουργίας ... N (Η δύναμη αυτή καταδεικνύει την ικανότητα του οδηγού να λειτουργεί το σύστημα) (π.χ. "40.01 (140N)")
- 40.05. Προσαρμοσμένο τιμόνι (φαρδύτερη/παχύτερη διατομή τιμονιού, μειωμένη διάμετρος κ.λπ.)
- 40.06. Προσαρμοσμένη θέση του τιμονιού

- 40.09. Λειτουργία τιμονιού με το πόδι
- 40.11. Διάταξη υποβοήθησης στο τιμόνι
- 40.14. Προσαρμοσμένο σύστημα διεύθυνσης εναλλασσόμενης λειτουργίας με ένα χέρι/έναν βραχίονα
- 40.15. Προσαρμοσμένο σύστημα διεύθυνσης εναλλασσόμενης λειτουργίας με δύο χέρια/δύο βραχίονες
42. **Τροποποιημένες διατάξεις οπίσθιας/πλευρικής ορατότητας**
- 42.01. Προσαρμοσμένη διάταξη οπίσθιας ορατότητας
- 42.03. Πρόσθετη εσωτερική διάταξη πλευρικής ορατότητας
- 42.05. Διάταξη ορατότητας τυφλού σημείου
43. **Θέση καθίσματος οδηγού**
- 43.01. Κάθισμα οδηγού σε ύψος που επιτρέπει κανονική ορατότητα και σε κανονική απόσταση από το τιμόνι και τα ποδόπληκτρα
- 43.02. Κάθισμα οδηγού προσαρμοσμένο στη σωματική διαμόρφωση του οδηγού
- 43.03. Κάθισμα οδηγού με πλάγιο υποστήριγμα για καλή ευστάθεια
- 43.04. Κάθισμα οδηγού με βραχίονες
- 43.06. Προσαρμογή της ζώνης ασφαλείας
- 43.07. Τύπος ζώνης ασφαλείας με υποστήριγμα για καλή ευστάθεια
44. **Τροποποιήσεις μοτοσικλετών (υποχρεωτική η χρήση υποκωδικού)**
- 44.01. Με μία πέδη μόνο
- 44.02. Προσαρμοσμένη πέδη εμπρόσθιου τροχού
- 44.03. Προσαρμοσμένη πέδη οπίσθιου τροχού
- 44.04. Προσαρμοσμένος επιταχυντής
- 44.08. Ύψος καθίσματος που επιτρέπει στον οδηγό, στη στάση καθήμενου, να έχει ταυτόχρονα και τα δύο πόδια στο οδόστρωμα και να ισορροπεί τη μοτοσικλέτα κατά την ακινητοποίηση και τη στάση
- 44.09. Μέγιστη ασκούμενη δύναμη στην πέδη του εμπρόσθιου τροχού ... N (Η δύναμη αυτή καταδεικνύει την ικανότητα του οδηγού να λειτουργεί το σύστημα) (για παράδειγμα "44.09 (140N)")
- 44.10. Μέγιστη ασκούμενη δύναμη στην πέδη του οπίσθιου τροχού ... N (Η δύναμη αυτή καταδεικνύει την ικανότητα του οδηγού να λειτουργεί το σύστημα) (για παράδειγμα "44.10 (240N)")

- 44.11. Προσαρμοσμένο στήριγμα ποδιών
 44.12. Προσαρμοσμένη χειρολαβή
 45. Μοτοσικλέτα με κάνιστρο (side-car) μόνο
 46. Τρίκυκλα μόνον
 47. Ισχύει για τα οχήματα με περισσότερους από δύο τροχούς που δεν απαιτούν ισορροπία από τον οδηγό για την εκκίνηση, την ακινητοποίηση και τη στάση
 50. Ισχύει για ειδικό όχημα/αριθμό πλαισίου (αναγνωριστικός αριθμός οχήματος, VIN)

Χαρακτήρες που χρησιμοποιούνται σε συνδυασμό με τους κωδικούς 01 έως 44 για περαιτέρω εξειδίκευση:

- a** αριστερά
b δεξιά
c χέρι
d πόδι
e μέσον
f βραχίονας
g αντίχειρας

ΚΩΔΙΚΟΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ

61. Οδήγηση μόνο την ημέρα (μία ώρα μετά την ανατολή του ηλίου και μία ώρα πριν τη δύση του ηλίου) ³¹
 62. Οδήγηση εντός ακτίνας ... km από τον τόπο κατοικίας του κατόχου της αδειάς οδήγησης (μέγιστη τιμή τα 100 km) ³²
 63. Οδήγηση χωρίς επιβάτες
 64. Οδήγηση με μέγιστη ταχύτητα έως ... km/h (μέγιστη τιμή τα 80km/h) ³³
 65. Οδήγηση επιτρεπόμενη μόνον συνοδεία κατόχου αδειάς οδήγησης τουλάχιστον της ίδιας κατηγορίας
 66. Χωρίς ρυμουλκούμενο
 67. Απαγόρευση οδήγησης σε αυτοκινητόδρομο
 68. Απαγόρευση κατανάλωσης οιοπνευματωδών
 69. Οδήγηση μόνον με οχήματα εξοπλισμένα με σύστημα ακινητοποίησης του οχήματος σε περίπτωση υψηλής αλκοολαιμίας

³¹ Αντικατάσταση κωδικού με την υπ' αριθμ. Α3/48461/4454/2018 (Β' 4874) απόφαση

³² Αντικατάσταση κωδικού με την υπ' αριθμ. Α3/48461/4454/2018 (Β' 4874) απόφαση

³³ Αντικατάσταση κωδικού με την υπ' αριθμ. Α3/48461/4454/2018 (Β' 4874) απόφαση

του οδηγού σύμφωνα με το πρότυπο EN 50436. Η ένδειξη της ημερομηνίας λήξης είναι προαιρετική (π.χ. “69” ή “69(01.01.2016)”)

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΘΕΜΑΤΑ

- 70.** Αλλαγή της αδείας αριθ. ... που εκδόθηκε από ... (διακριτικό σήμα ΕΕ/ΟΗΕ για τρίτη χώρα· π.χ. “70.0123456789. NL”)
- 71.** Αντίγραφο της αδείας αριθ. ... (διακριτικό σήμα ΕΕ/ΟΗΕ για τρίτη χώρα· π.χ. “71.987654321.NL”)
- 73.** Ισχύει για τα οχήματα της κατηγορίας Β μηχανοκίνητου τετράκυκλου τύπου (B1)
- 78.** Ισχύει για οχήματα με αυτόματο κιβώτιο ταχυτήτων
- 79.** [...] Ισχύει για τα οχήματα που πληρούν τις προδιαγραφές εντός αγκύλης, για την εφαρμογή των άρθρων 6, 9, 18 και 19 του διατάγματος αυτού
 - 79.01. Ισχύει για δίκυκλα οχήματα με ή χωρίς κάνιστρο
 - 79.02. Ισχύει για τα τρίκυκλα ή ελαφρά τετράκυκλα τύπου οχήματα της κατηγορίας AM
 - 79.03. Ισχύει για τα τρίκυκλα
 - 79.04. Ισχύει για τα τρίκυκλα που είναι συνδυσασμένα με ρυμουλκούμενο μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας έως 750 kg
 - 79.05. Μοτοσικλέτα της κατηγορίας A1 με λόγο ισχύος/βάρους άνω του 0,1 kW/kg
 - 79.06. Όχημα της κατηγορίας BE, εφόσον η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα του ρυμουλκούμενου υπερβαίνει τα 3.500 kg
- 80.** Ισχύει για τους κατόχους άδειας οδήγησης οχήματος της κατηγορίας A τρίκυκλου τύπου μηχανοκίνητου, ηλικίας κάτω των 24 ετών
- 81.** Ισχύει για τους κατόχους άδειας οδήγησης οχήματος της κατηγορίας A δίκυκλου τύπου μοτοσικλέτας, ηλικίας κάτω των 21 ετών
- 95.** Οδηγός, κάτοχος ΠΕΙ, ο οποίος πληροί την υποχρέωση επαγγελματικής ικανότητας που προβλέπεται στο π.δ. 74/2008 (Οδηγία 2003/59/ΕΚ) μέχρι την ... (π.χ.: “95(01.01.12”)
- 96.** Οχήματα της κατηγορίας Β συνδυσασμένα με ρυμουλκούμενο μέγιστης

επιτρεπόμενης μάζας άνω των 750 kg, εφόσον η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα του συνδυασμού υπερβαίνει τα 3.500 kg αλλά όχι τα 4.250 kg

97. Δεν επιτρέπεται η οδήγηση οχήματος της κατηγορίας C1 το οποίο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85 του Συμβουλίου, της 20^{ης} Δεκεμβρίου 1985, σχετικά με τη συσκευή ελέγχου στον τομέα των οδικών μεταφορών (ΕΕ L 370 της 31.12.1985, σ. 8)»³⁴

Οι κωδικοί αριθμοί από 100 και άνω είναι εθνικοί αριθμοί, τίθενται στις άδειες οδήγησης που χορηγούν ή μετατρέπουν οι ελληνικές υπηρεσίες και ισχύουν μόνο επί ελληνικού εδάφους. Οι εθνικοί κωδικοί αριθμοί είναι οι εξής:

103. Ο κάτοχος της άδειας είναι μονόφθαλμος

104. Περιορισμός επέκτασης άδειας οδήγησης³⁵

105. Ο κάτοχος της άδειας είναι κωφός³⁶

106. Υπάρχει περιορισμός στην επέκταση της άδειας σε κατηγορίες της ΟΜΑΔΑΣ 2 για ιατρικούς λόγους.

107.1 Υπάρχει χρονικός περιορισμός στη διοικητική ισχύ των κατηγοριών της άδειας για ιατρικούς λόγους.³⁷

107.2 Ιατρική εξέταση από γιατρούς πέραν των δύο βασικών ειδικοτήτων του Παθολόγου και του Οφθαλμίατρου³⁸

108. Περιορισμός επέκτασης άδειας οδήγησης για οδήγηση δικύκλου³⁹

110. Η άδεια προέρχεται από μετατροπή άδειας, η οποία χορηγήθηκε από Στρατιωτική Υπηρεσία ή Υπηρεσία των Σωμάτων Ασφαλείας.

113. Η κατηγορία Β ισχύει και για οδήγηση ΕΔΧ αυτοκινήτου. Ο κωδικός αυτός καταργείται από 19 Ιανουαρίου 2013.

114. Δεν επιτρέπεται η οδήγηση λεωφορείων (κατηγορίες D1, D1E, D, DE) σε ακτίνα μεγαλύτερη των 50 km από την έδρα του οχήματος. Ο κωδικός αυτός καταργήθηκε από 10 Σεπτεμβρίου 2008 (π.δ. 74/2008, άρθρο 12, παράγραφος 2).

³⁴ Αντικαταστάθηκε με την υπ' αριθμ. Α3/43911/5148/2016 (Β' 2862) απόφαση

³⁵ Προσθήκη κωδικού με την υπ' αριθμ. Α3/48461/4454/2018 (Β' 4874) απόφαση

³⁶ Αντικατάσταση λέξης με την υπ' αριθμ. Α3/48461/4454/2018 (Β' 4874) απόφαση

³⁷ Αντικατάσταση κωδικού με την υπ' αριθμ. Α3/48461/4454/2018 (Β' 4874) απόφαση

³⁸ Αντικατάσταση κωδικού με την υπ' αριθμ. Α3/48461/4454/2018 (Β' 4874) απόφαση

³⁹ Προσθήκη κωδικού με την υπ' αριθμ. Α3/48461/4454/2018 (Β' 4874) απόφαση

«Εφόσον, όμως, έχει τεθεί σε άδεια οδήγησης των παραπάνω κατηγοριών, οι οποίες χορηγήθηκαν πριν από τις 10 Σεπτεμβρίου 2008, εξακολουθεί να μεταφέρεται σε κάθε έντυπο αδείας του Παραρτήματος Ι του διατάγματος αυτού, το οποίο έντυπο εκδίδεται σε αντικατάσταση του παλαιού εντύπου, για οποιονδήποτε λόγο, μέχρις ότου ο κάτοχος της άδειας αποκτήσει την υπηρεσία των 12 μηνών οδήγησης οπότε και διαγράφεται ο συγκεκριμένος κωδικός ή αποκτήσει Πιστοποιητικό Επαγγελματικής Ικανότητας (Π.Ε.Ι.) αρχικής επιμόρφωσης.» ⁴⁰

«116.1 Η άδεια χορηγείται με περιορισμό του αριθμού των κατηγοριών προηγούμενης άδειας, για λόγους συνταξιοδότησης.

116.2 Η άδεια χορηγείται με περιορισμό του αριθμού των κατηγοριών προηγούμενης άδειας, για ιατρικούς λόγους.» ⁴¹

120. Απαγορεύεται η άσκηση οποιασδήποτε επαγγελματικής δραστηριότητας, η οποία προϋποθέτει την κατοχή άδειας οδήγησης των κατηγοριών C, D, CE και DE.

Ο κωδικός αυτός καταργείται από **10 Σεπτεμβρίου 2014** (Οδηγία 2003/59/ΕΚ).

«171», «271», «371» ⁴²

Όταν ένας κωδικός ισχύει για όλες τις κατηγορίες για τις οποίες εκδίδεται η άδεια, εκτυπώνεται στην τελευταία γραμμή της σελίδας 2 (κάτω από τις στήλες 9, 10 και 11).

13. χώρος για την ενδεχόμενη αναγραφή των στοιχείων που απαιτούνται για την διαχείριση της άδειας, στο πλαίσιο της εφαρμογής της παραγράφου 4, στοιχείο α), του παρόντος Παραρτήματος·

14. χώρος για την ενδεχόμενη αναγραφή, των στοιχείων που απαιτούνται για τη διαχείριση της ή αφορούν την οδική ασφάλεια (προαιρετικά). Στην περίπτωση που το στοιχείο εμπίπτει σε στήλη καθοριζόμενη στο παρόν παράρτημα, πρέπει να προηγείται της αναγραφής του ο αριθμός της αντίστοιχης στήλης. Στο χώρο αυτό μπορεί επίσης να αναγράφεται, με τη γραπτή συγκατάθεση του κατόχου, στοιχείο μη συνδεδεμένο με τη διαχείριση της άδειας οδήγησης ή με την οδική ασφάλεια· η προσθήκη του εν λόγω στοιχείου (π.χ. ομάδα αίματος) δεν επηρεάζει τη χρήση του υποδείγματος ως άδειας οδήγησης (σημείωση 14α),

β) επεξήγηση των κάτωθι αριθμημένων σημείων τα οποία περιλαμβάνονται στις σελίδες 1 και 2 της άδειας: 1, 2, 3, 4(α), 4(β), 4(γ), 5, 10, 11 και 12.

γ) ειδικό χώρο, ώστε να υπάρχει η δυνατότητα να εισαχθεί, ενδεχομένως, μικροεπεξεργαστής ή άλλος αντίστοιχος μηχανογραφικός μηχανισμός

⁴⁰ Αντικαταστάθηκε με την παρ. 9 του άρθρου 50 του ν. 4155/2013 (Α' 120)

⁴¹ Αντικαταστάθηκε με την υπ' αριθμ. Α3/15664/2548/2013 (Β' 2008) απόφαση

⁴² Απαλείφθηκαν με την υπ' αριθμ. Α3/15664/2548/2013 (Β' 2008) απόφαση

4. Ειδικές διατάξεις

α) Όταν ο κάτοχος άδειας οδήγησης την οποία έχει εκδώσει κράτος μέλος της Ε.Ε. ή η Νορβηγία, ή η Ισλανδία ή το Λιχτενστάιν, σύμφωνα με το παρόν Παράρτημα, αποκτά κανονική διαμονή στην Ελλάδα, δύναται να αναγράφονται στην άδεια οδήγησης τα στοιχεία που είναι απαραίτητα για τη διαχείριση της, υπό την επιφύλαξη ότι αναγράφονται επίσης τα στοιχεία αυτά στις άδειες που εκδίδονται στην Ελλάδα και ότι υπάρχει, ο απαιτούμενος, για το σκοπό αυτό, χώρος.

β) Μετά από διαβούλευση με την Επιτροπή, μπορούν να προστίθενται χρώματα ή σημάνσεις, όπως ραβδωτοί κωδικοί και εθνικά σύμβολα, υπό την επιφύλαξη των λοιπών διατάξεων του παρόντος Παραρτήματος.

Στα πλαίσια της αμοιβαίας αναγνώρισης των αδειών, οι ραβδωτοί κωδικοί δεν μπορούν να περιέχουν άλλες πληροφορίες εκτός από αυτές που περιλαμβάνονται ήδη κατά αναγνώσιμο τρόπο στην άδεια οδήγησης ή είναι απαραίτητες για τη διαδικασία έκδοσης της άδειας.

γ) Οι πληροφορίες που περιέχουν η εμπρόσθια και η οπίσθια πλευρά της κάρτας είναι οπτικά ευδιάκριτες και αναγράφονται με χαρακτήρες ελάχιστου μεγέθους 5 για τα σημεία 9 έως 12 της οπίσθιας πλευράς

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΑΔΕΙΑΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΑΔΕΙΑ ΟΔΗΓΗΣΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Σελίδα 1

	ΑΔΕΙΑ ΟΔΗΓΗΣΗΣ		(ΚΡΑΤΟΣ ΜΕΛΟΣ)
	1.		
	2.		
	3.		
<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> 6. ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ </div>	4a.		4c.
	4b.		(4d.)
	5.		
	7.		
	(8.)		
9.			

Σελίδα 2

<div style="border: 1px dashed black; width: 100px; height: 100px; margin: 0 auto;"></div>	13.	9.	10.	11.	12.	
	(14.)	AM				
		A1				
		A2				
		A				
		B1				
		B				
		C1				
		C				
		D1				
		D				
		BE				
		C1E				
		CE				
		D1E				
DE						
12.						

1. Επώνυμο 2. Όνομα 3. Ημερομηνία και τόπος γέννησης 4a. Ημερομηνία εκδόσεως 4b. Ημερομηνία λήξεως ισχύος 4c. Εκδόθηκε από 5. Αριθμός άδειας 10. Ισχύει από 11. Ισχύει 12. Κωδικοί

1. Επίθετο
2. Όνομα
3. Ημερομηνία και τόπος γέννησης
- 4α Ημερομηνία έκδοσης της άδειας
- 4β Διοικητική ημερομηνία λήξης
- 4γ Εκδούσα Αρχή
- 4δ. Αριθμός Φορολογικού Μητρώου
5. Αριθμός άδειας
9. Κατηγορία
10. Ημερομηνία έκδοσης κατηγορίας
11. Ημερομηνία λήξης κατηγορίας
12. Περιορισμοί

Στο έντυπο της άδειας οδήγησης επιτρέπεται η εισαγωγή υποστρώματος αποθήκευσης (μικροεπεξεργαστής), το οποίο περιλαμβάνει τα δεδομένα της άδειας οδήγησης, τα οποία ορίζονται στο Παράρτημα αυτό. Με απόφαση των Υπουργών Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Προστασίας του Πολίτη, που προβλέπεται στο άρθρο 15 του ν. 3534/2007 (Α' 40), εγκρίνονται οι τεχνικές προδιαγραφές του μικροεπεξεργαστή, όπως αυτές καθορίζονται από την Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το παραπάνω υπόδειγμα, ισχύει από 19-1-2013.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Ι. ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ

Προκειμένου να διαπιστωθεί ότι οι υποψήφιοι για χορήγηση άδειας οδήγησης διαθέτουν τις αναγκαίες γνώσεις και προσόντα και επιδεικνύουν την απαιτούμενη συμπεριφορά στην οδήγηση μηχανοκίνητου οχήματος, υπόκεινται σε εξετάσεις. Οι εξετάσεις προς το σκοπό αυτό συνίστανται σε:

- ✓ θεωρητική εξέταση, και στη συνέχεια,
- ✓ εξέταση προσόντων και συμπεριφοράς.

Οι όροι υπό τους οποίους διεξάγονται οι εξετάσεις αυτές καθορίζονται κατωτέρω. Οι λεπτομέρειες διενέργειας των θεωρητικών εξετάσεων και των εξετάσεων προσόντων και συμπεριφοράς καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

Α. ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ**1. Μορφή**

Η μορφή εξέτασης που επιλέγεται εξασφαλίζει ότι ο υποψήφιος έχει τις απαιτούμενες γνώσεις των θεμάτων που αναφέρονται στα σημεία 2, 3 και 4. Κάθε υποψήφιος οδηγός μίας κατηγορίας οχήματος, ο οποίος έχει επιτύχει στη θεωρητική εξέταση για άδεια διαφορετικής κατηγορίας, μπορεί να απαλλαγεί από τις κοινές διατάξεις που προβλέπονται στα σημεία 2, 3 και 4.

2. Περιεχόμενο της θεωρητικής εξέτασης για όλες τις κατηγορίες οχημάτων

2.1. Τίθενται ερωτήσεις για καθένα από τα σημεία που αναφέρονται στη συνέχεια, το περιεχόμενο και η μορφή των οποίων ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων:

2.1.1. νομικές διατάξεις οδικής κυκλοφορίας:

- ✓ ιδίως όσον αφορά τις οδικές πινακίδες, τη σήμανση και τη σηματοδότηση, την προτεραιότητα κυκλοφορίας και τα όρια ταχύτητας.

2.1.2. οδηγός:

- ✓ βαθμός ετοιμότητας και στάση απέναντι στους άλλους χρήστες της οδού,
- ✓ αντίληψη, κρίση και λήψη απόφασης, ειδικότερα χρόνος αντίδρασης, καθώς και μεταβολές στην συμπεριφορά οδήγησης εξαιτίας της επίδρασης οινοπνευματωδών, ναρκωτικών και ιατρικών προϊόντων, διανοητική κατάσταση και κόπωση.

2.1.3. οδός:

- ✓ οι πλέον σημαντικές αρχές για την τήρηση ασφαλούς απόστασης μεταξύ των οχημάτων, των αποστάσεων πέδησης και το κράτημα επί της οδού υπό ποικίλες καιρικές και οδικές συνθήκες,
- ✓ παράγοντες κινδύνου κατά την οδήγηση σχετιζόμενη με ποικίλες οδικές συνθήκες, ιδίως όπως αυτές μεταβάλλονται αναλόγως των καιρικών συνθηκών και του χρόνου εντός της ημέρας ή της νύκτας,
- ✓ χαρακτηριστικά των διαφόρων τύπων οδών και σχετικές απαιτήσεις σύμφωνα με τον νόμο.
- ✓ ασφαλή οδήγηση μέσα σε οδικές σήραγγες

2.1.4. άλλοι χρήστες οδού:

- ✓ ειδικοί παράγοντες κινδύνου σχετιζόμενοι με την έλλειψη πείρας των άλλων χρηστών της οδού και των πλέον ευάλωτων κατηγοριών χρηστών όπως είναι τα παιδιά, οι πεζοί, οι ποδηλάτες και τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα,
- ✓ ενδεχόμενοι κίνδυνοι στην κίνηση και την οδήγηση διαφόρων τύπων οχημάτων και κίνδυνοι εξαιτίας των διαφορετικών πεδίων ορατότητας των οδηγών τους.

2.1.5. γενικοί κανόνες και ρυθμίσεις και άλλα θέματα:

- ✓ κανόνες σχετικά με τα διοικητικά έγγραφα που απαιτούνται για τη χρήση οχημάτων,
- ✓ γενικοί κανόνες που προδιαγράφουν πώς πρέπει να συμπεριφερθεί ο οδηγός σε περίπτωση ατυχήματος (τοποθέτηση προειδοποιητικών διατάξεων και ενεργοποίηση του συναγερμού) και τα μέτρα που μπορεί να λάβει για να συνδράμει, εφόσον χρειάζεται, τα θύματα τροχαίου ατυχήματος,
- ✓ παράγοντες ασφάλειας σχετικοί με το όχημα, το φορτίο και τα μεταφερόμενα άτομα

2.1.6. αναγκαίες προφυλάξεις κατά την αποβίβαση από το όχημα·

2.1.7. μηχανολογικές πτυχές που αφορούν την οδική ασφάλεια· οι υποψήφιοι οδηγοί πρέπει να είναι ικανοί να ανιχνεύουν βλάβες, ιδίως στο σύστημα διεύθυνσης, ανάρτησης και πέδησης, τα ελαστικά, τους δείκτες φώτων και στο σύστημα διεύθυνσης, τους ανακλαστήρες, τα κάτοπτρα, τους εκτοξευτήρες ύδατος και τους υαλοκαθαριστήρες, το σύστημα εξάτμισης, τις ζώνες ασφαλείας και το ηχητικό όργανο·

2.1.8. εξοπλισμός ασφαλείας του οχήματος και ιδίως χρήση των ζωνών ασφαλείας, των προσκέφαλων και του εξοπλισμού ασφαλείας των παιδιών

2.1.9. κανόνες που αφορούν τη χρήση του οχήματος ως προς το περιβάλλον (κατάλληλη χρήση των ηχητικών οργάνων, μετριοπαθής κατανάλωση καυσίμων, περιορισμός των ρυπογόνων εκπομπών, κλπ).

3. Ειδικές διατάξεις σχετικά με τις κατηγορίες A1, A2 και A

3.1. Υποχρεωτικός έλεγχος γενικών γνώσεων σε ότι αφορά:

3.1.1. τη χρήση προστατευτικών εφοδίων όπως είναι τα γάντια, οι μπότες, ο ρουχισμός και το κράνος·

3.1.2. ορατότητα των μοτοσικλετιστών για τους άλλους χρήστες των οδών

3.1.3. παράγοντες κινδύνου σχετιζόμενοι με τις διάφορες οδικές συνθήκες, όπως αυτές ορίζονται ανωτέρω με ιδιαίτερη προσοχή στα ολισθηρά τμήματα, όπως οι εσχάρες ομβρίων, η οδική σήμανση όπως οι διαγραμμίσεις και τα βέλη, οι τροχιές τραμ

3.1.4. μηχανολογικές πτυχές που αφορούν την οδική ασφάλεια όπως ορίζεται ανωτέρω, με ιδιαίτερη προσοχή στο διακόπτη εκτάκτου ανάγκης με τον οποίο τίθεται εκτός λειτουργίας ο κινητήρας, τη στάθμη λαδιού και τον ιμάντα.

4. Ειδικές διατάξεις για τις κατηγορίες C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 και D1E

4.1. Υποχρεωτικός έλεγχος γενικών γνώσεων σχετικά με:

«4.1.1. τους κανόνες των ωρών οδήγησης και του χρόνου ανάπαυσης, όπως ορίζονται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 561/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2006, για την εναρμόνιση ορισμένων κοινωνικών διατάξεων στον τομέα των οδικών μεταφορών· χρήση της συσκευής ελέγχου όπως ορίζεται από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85 σχετικά με τη συσκευή ελέγχου στον τομέα των οδικών μεταφορών.»⁴³

4.1.2. κανόνες σχετικά με το είδος της αντίστοιχης μεταφοράς: εμπορευμάτων ή επιβατών

4.1.3. έγγραφα οχήματος και μεταφοράς που απαιτούνται για τις εθνικές και διεθνείς μεταφορές εμπορευμάτων και επιβατών

4.1.4. τρόπος συμπεριφοράς σε περίπτωση ατυχήματος γνώση των μέτρων που πρέπει να ληφθούν μετά από ατύχημα ή παρεμφερές συμβάν, όπου συμπεριλαμβάνονται τα μέτρα έκτακτης ανάγκης όπως η εκκένωση του οχήματος από επιβάτες και οι βασικές γνώσεις παροχής πρώτων βοηθειών

4.1.5. προφυλάξεις κατά την αφαίρεση και αντικατάσταση τροχών

4.1.6. κανόνες για τα βάρη και τις διαστάσεις των οχημάτων κανόνες για τις διατάξεις περιορισμού της ταχύτητας·

4.1.7. παρεμπόδιση του πεδίου ορατότητας εξαιτίας των χαρακτηριστικών των οχημάτων

4.1.8. ανάγνωση οδικού χάρτη, οδικού σχεδίου, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των ηλεκτρονικών συστημάτων πλοήγησης (προαιρετικά)·

4.1.9. παράγοντες ασφαλείας σχετιζόμενοι με τη φόρτωση του οχήματος: έλεγχος του φορτίου (στοιβάσια και πρόσδεση), δυσχέρειες αναλόγως των διαφόρων ειδών φορτίου (π.χ. υγρά, ανηρημένα φορτία,...), φόρτωση και εκφόρτωση εμπορευμάτων και χρήση του εξοπλισμού φόρτωσης (κατηγορίες C, CE, C1, C1E μόνο)·

4.1.10. ευθύνη του οδηγού όσον αφορά τη μεταφορά επιβατών άνεση και ασφάλεια επιβατών μεταφορά παιδιών αναγκαίοι έλεγχοι πριν την εκκίνηση· όλα τα είδη λεωφορείων πρέπει να αποτελούν μέρος της θεωρητικής εξέτασης (λεωφορεία δημοσίας χρήσης και πούλμαν, λεωφορεία ειδικών διαστάσεων, κ.λπ.) (κατηγορίες D, DE, D1, D1E μόνο)·

4.2. Υποχρεωτικός έλεγχος γενικών γνώσεων στις ακόλουθες πρόσθετες διατάξεις σχετικά με τις κατηγορίες C, CE, D, και DE:

4.2.1. βασικές αρχές κατασκευής και λειτουργίας: κινητήρων εσωτερικής καύσης, υγρών (π.χ. λάδι κινητήρα, ψυκτικό υγρό, υγρό υαλοκαθαριστήρα),

⁴³ Αντικατάσταση με την υπ' αριθμ. Α3/15664/2548/2013 (Β' 2008) απόφαση

του συστήματος καυσίμων, του ηλεκτρικού συστήματος, του συστήματος ανάφλεξης, του συστήματος μετάδοσης της κίνησης (συμπλέκτης, κιβώτιο ταχυτήτων, κ.λπ.).

4.2.2. λίπανση και αντιπηκτική προστασία·

4.2.3. βασικές αρχές κατασκευής, τοποθέτησης, ορθής χρήσης και φροντίδας ελαστικών

4.2.4. βασικές αρχές σχετικά με τα είδη, τη λειτουργία, τα κύρια μέρη, τη σύνδεση, τη χρήση και καθημερινή συντήρηση των εξαρτημάτων πέδησης και των χειριστηρίων ταχύτητας·

4.2.5. βασικές αρχές σχετικά με τα είδη, τη λειτουργία, τα κύρια μέρη, τη σύνδεση, τη χρήση και καθημερινή συντήρηση των συστημάτων ζεύξης (μόνο για τις κατηγορίες CE, DE)·

4.2.6. μέθοδοι εντοπισμού των αιτιών μηχανικών βλαβών

4.2.7. προληπτική συντήρηση οχημάτων και αναγκαίες μικροεπισκευές·

4.2.8. ευθύνη του οδηγού όσον αφορά την παραλαβή, μεταφορά και παράδοση εμπορευμάτων σύμφωνα με τους συμπεφωνημένους όρους (μόνο για τις κατηγορίες C, CE).

Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων εγκρίνονται τα βιβλία με τα ερωτηματολόγια, τα οποία περιέχουν την καθοριζόμενη, στο Παράρτημα αυτό, εξεταστέα ύλη και με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων που προβλέπεται στο άρθρο 16 του ν. 3534/2007 (ΦΕΚ Α' 40), καθορίζεται και αναπροσαρμόζεται η τιμή διάθεσης τους.

B. ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ ΠΡΟΣΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

5. Το όχημα και ο εξοπλισμός του

«5.1. Μετάδοση της κίνησης οχήματος

5.1.1. Η οδήγηση οχήματος με χειροκίνητη μετάδοση της κίνησης υπόκειται στην επιτυχή εξέταση προσόντων και συμπεριφοράς σε όχημα με χειροκίνητη μετάδοση της κίνησης.

Ως όχημα με χειροκίνητη μετάδοση της κίνησης νοείται όχημα στο οποίο υπάρχει ποδόπληκτρος συμπλέκτης (ή χειροκίνητος μοχλός για τις κατηγορίες A, A2, A1 και AM) και το οποίο πρέπει να χειρίζεται ο οδηγός κατά την εκκίνηση ή τη στάση του οχήματος ή κατά την εναλλαγή ταχυτήτων.

5.1.2. Τα οχήματα που δεν πληρούν τα κριτήρια του σημείου 5.1.1 θεωρείται ότι έχουν αυτόματο κιβώτιο ταχυτήτων.

Με την επιφύλαξη του σημείου 5.1.3, εφόσον ο υποψήφιος υποβάλλεται σε εξέταση προσόντων και συμπεριφοράς σε όχημα με αυτόματο κιβώτιο ταχυτήτων, καταγράφεται το γεγονός σε κάθε άδεια που θα εκδοθεί με βάση την εν λόγω εξέταση. Οι άδειες που φέρουν τη σχετική μνεία χρησιμοποιούνται μόνο για την οδήγηση οχημάτων με αυτόματη μετάδοση της κίνησης.» ⁴⁴

«**5.1.3. Ειδικές διατάξεις για τα οχήματα των κατηγοριών C, CE, D και DE.** Για τα οχήματα με αυτόματο κιβώτιο ταχυτήτων, δεν σημειώνεται περιορισμός στην άδεια οδήγησης οχήματος των κατηγοριών C, CE, D ή DE κατά το σημείο 5.1.2, εφόσον ο υποψήφιος είναι ήδη κάτοχος άδειας οδήγησης οχήματος με χειροκίνητο κιβώτιο ταχυτήτων τουλάχιστον των εξής κατηγοριών: B, BE, C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 ή D1E, και έχει εκτελέσει τις ενέργειες που περιγράφονται στο σημείο 8.4 κατά τη διάρκεια της εξέτασης προσόντων και συμπεριφοράς.» ⁴⁵

5.2. Τα οχήματα που χρησιμοποιούνται στις εξετάσεις προσόντων και συμπεριφοράς (εκπαιδευτικά οχήματα) είναι σύμφωνα με τα ελάχιστα κριτήρια που καθορίζονται κατωτέρω.

Κατηγορία AM:

Δίκυκλο μηχανοκίνητο όχημα, με μέγιστη, εκ κατασκευής, ταχύτητα 45 km/h, και κινητήρα με κυβισμό μέχρι 50 cm³, αν είναι εσωτερικής καύσης ή μέγιστης καθαρής ισχύος μέχρι 4 kW, αν πρόκειται για ηλεκτρικό κινητήρα.

«Κατηγορία A1

Μοτοσικλέτα της κατηγορίας A1 χωρίς κίνιστρο, ονομαστικής ισχύος έως 11 kW και ισχύος ανά μονάδα βάρους έως 0,1 kW/kg και ικανή να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 90 km/h.

Εάν η μοτοσικλέτα είναι εξοπλισμένη με κινητήρα εσωτερικής καύσης, ο κυλινδρισμός του κινητήρα πρέπει να είναι τουλάχιστον 115 cm³.

Εάν η μοτοσικλέτα είναι εξοπλισμένη με ηλεκτρικό κινητήρα, η ισχύς ανά μονάδα βάρους του οχήματος πρέπει να είναι τουλάχιστον 0,08 kW/kg.

Κατηγορία A2

Μοτοσικλέτα χωρίς κίνιστρο, ονομαστικής ισχύος τουλάχιστον 20 kW και έως 35 kW και με ισχύ ανά μονάδα βάρους έως 0,2 kW/kg.

Εάν η μοτοσικλέτα είναι εξοπλισμένη με κινητήρα εσωτερικής καύσης, ο κυλινδρισμός του κινητήρα πρέπει να είναι τουλάχιστον 395 cm³.

Εάν η μοτοσικλέτα είναι εξοπλισμένη με ηλεκτρικό κινητήρα, η ισχύς ανά μονάδα βάρους του οχήματος πρέπει να είναι τουλάχιστον 0,15 kW/kg.

«Κατηγορία A

Μοτοσικλέτα χωρίς κίνιστρο, της οποίας η μάζα άνευ φορτίου είναι μεγαλύτερη των 175 kg, ονομαστικής ισχύος τουλάχιστον 50 kW.

⁴⁴ Αντικατάσταση σημείου 5.1. με την υπ' αριθμ. Α3/15664/2548/2013 (Β' 2008) απόφαση

⁴⁵ Αντικατάσταση σημείου 5.1.3. με την υπ' αριθμ. Α3/71537/10872/2015 (Β' 2734) απόφαση

Εάν η μοτοσικλέτα είναι εξοπλισμένη με κινητήρα εσωτερικής καύσης, ο κυλινδρισμός του κινητήρα πρέπει να είναι τουλάχιστον 595 cm³.

Εάν η μοτοσικλέτα είναι εξοπλισμένη με ηλεκτρικό κινητήρα, η ισχύς ανά μονάδα βάρους του οχήματος πρέπει να είναι τουλάχιστον 0,25 kW/kg. ⁴⁶

Επιτρέπεται έως την 31 Δεκεμβρίου 2018 η χρήση μοτοσικλετών, των οποίων η μάζα άνευ φορτίου είναι μικρότερη από 175 kg, και ονομαστικής ισχύος τουλάχιστον 40 kW και κάτω των 50 kW». ⁴⁷

Επιπλέον τα παραπάνω οχήματα πρέπει να φέρουν δύο καθρέπτες, πλαϊνό (πλευρικό) ή κεντρικό στήριγμα καθώς και μία πινακίδα στερεωμένη στο πίσω μέρος του οχήματος κατακόρυφα πάνω ή κάτω από την πινακίδα κυκλοφορίας, με το διεθνές διακριτικό σήμα «L», χρώματος ερυθρού.

«Στα οχήματα αυτά δεν πρέπει να μεταβάλλονται τα εργοστασιακά τεχνικά χαρακτηριστικά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η σωστή λειτουργία τους, η αποτελεσματικότητά τους και η επίτευξη των επιδόσεών τους (όπως η μεταβολή της σχέσης μετάδοσης στην κινηματική αλυσίδα), επιτρεπόμενης της μείωσης της ονομαστικής ισχύος.» ⁴⁸

Κατηγορία B:

Τετράτροχο όχημα της κατηγορίας B ικανό να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 100 km/h, το οποίο επί πλέον :

- ✓ έχει τέσσερις (4) πόρτες,
- ✓ φέρει δεύτερο ποδόπληκτρο φρένου και συμπλέκτη στη θέση του συνοδηγού και προαιρετικά επιταχυντήρα,
- ✓ φέρει ενδεικτική λυχνία τοποθετημένη σε εμφανές σημείο, που θα ανάβει στην περίπτωση χρησιμοποίησης από το συνοδηγό εκπαιδευτή, του φρένου, του συμπλέκτη ή του επιταχυντήρα ή ανάλογο ηχητικό σύστημα,
- ✓ έχει τέσσερις (4) καθρέπτες, τοποθετημένους δύο εξωτερικά (ένας δεξιά και ένας αριστερά) και δύο εσωτερικά (ένας για τον υποψήφιο οδηγό και ένας για τον εκπαιδευτή συνοδηγό),
- ✓ φέρει ζώνες ασφάλειας στα μπροστινά και πίσω καθίσματα,
- ✓ φέρει σύστημα κλιματισμού (θέρμανση - ψύξη).
- ✓ φέρει μία πινακίδα τοποθετημένη στην οροφή του αμαξώματος, με το διεθνές διακριτικό σήμα «L», χρώματος ερυθρού, μαζί με την επωνυμία και τον αριθμό άδειας της σχολής οδηγών.

Κατηγορία BE:

Συνδυασμός, αποτελούμενος από όχημα δοκιμασίας της κατηγορίας B και ρυμουλκούμενο μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας τουλάχιστον 1.000 kg, ικανός να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 100 km/h, ο οποίος δεν εντάσσεται στην κατηγορία B· το διαμέρισμα φορτίου του ρυμουλκούμενου συνίσταται σε κλειστό αμάξωμα (δηλ. κλειστό και από πάνω) το οποίο έχει τουλάχιστον το πλάτος και το ύψος του μηχανοκίνητου οχήματος· το κλειστό αμάξωμα μπορεί επίσης να είναι ελαφρώς στενότερο από το μηχανοκίνητο όχημα αρκεί η θέα

⁴⁶ Αντικατάσταση των κατηγοριών A1, A2 & A με την υπ' αριθμ. A3/15664/2548/2013 (B'2008) απόφαση

⁴⁷ Αντικατάσταση των ελαχίστων κριτηρίων της κατηγορίας A με την υπ' αριθμ. A3/49645/7730/2013 (B'2895) απόφαση

⁴⁸ Αντικατάσταση με την υπ' αριθμ. A3/οικ. 67914/10190/2013/2014 (B'245) απόφαση

προς τα όπισθεν να είναι δυνατή μόνο με τη χρήση των εξωτερικών κατόπτρων οδήγησης του μηχανοκίνητου οδήγησης· το ρυμουλκούμενο κατά την εξέταση έχει συνολική πραγματική μάζα, τουλάχιστον 800 kg.

Επιπλέον, το όχημα φέρει μία πινακίδα, ειδικών προδιαγραφών, τοποθετημένη στο πίσω μέρος του ρυμουλκούμενου οχήματος με το διεθνές διακριτικό σήμα «L» χρώματος ερυθρού μαζί με την επωνυμία και τον αριθμό αδείας της σχολής.

Εφόσον δεν υφίστανται εκπαιδευτικά οχήματα της κατηγορίας BE, η εκπαίδευση και εξέταση μπορεί να γίνει και με όχημα (συνδυασμό οχημάτων) του υποψηφίου, θεωρούμενο για τη συγκεκριμένη περίπτωση ως εκπαιδευτικό. Για την πλήρωση των προδιαγραφών της κατηγορίας BE για το συγκεκριμένο συνδυασμό οχημάτων, θα εκδίδεται βεβαίωση της αρμόδιας για την ταξινόμηση Υπηρεσίας Μεταφορών & Επικοινωνιών. Κατά την εξέταση παρίσταται υποχρεωτικά εκπαιδευτής και το όχημα τόσο κατά την εκπαίδευση, όσο και κατά την εξέταση φέρει μία πινακίδα τοποθετημένη στο πίσω μέρος του ρυμουλκούμενου οχήματος, με το διεθνές διακριτικό σήμα "L", χρώματος ερυθρού, μαζί με την επωνυμία και τον αριθμό άδειας της σχολής οδηγών.

«Κατηγορία C:

Όχημα της κατηγορίας C μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας τουλάχιστον 12.000 kg, μήκους τουλάχιστον 8 m, πλάτους τουλάχιστον 2,40 m και ικανό να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 80 km/h· εξοπλισμένο με σύστημα αντιεμπλοκής των τροχών, με σύστημα μετάδοσης της κίνησης με χειροκίνητο κιβώτιο ταχυτήτων και με συσκευή ελέγχου όπως ορίζει ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85.

Επιπλέον, για το όχημα αυτό απαιτείται:

- ✓ να έχει θάλαμο οδήγησης τριών (3) τουλάχιστον, θέσεων, συμπεριλαμβανομένης της θέσης του οδηγού,
- ✓ να φέρει δεύτερο ποδοπληκτρο φρένου και συμπλέκτη στη θέση του συνοδηγού και προαιρετικά επιταχυντήρα,
- ✓ το διαμέρισμα φορτίου να συνίσταται σε κλειστό αμάξωμα το οποίο έχει τουλάχιστον το πλάτος και το ύψος του θαλάμου. Η απαίτηση αυτή καλύπτεται και με την τοποθέτηση τέντας,
- ✓ να φέρει μια πινακίδα, τοποθετημένη στο πίσω μέρος του αμαξώματος, με το διεθνές διακριτικό σήμα «L» χρώματος ερυθρού, μαζί με την επωνυμία και τον αριθμό αδείας της σχολής οδηγών.
- ✓ σε περίπτωση που ο θάλαμος οδήγησης είναι διπλός (μέχρι πέντε θέσεων, συμπεριλαμβανομένης της θέσης του οδηγού), τότε το όχημα φέρει ενδεικτική λυχνία τοποθετημένη σε εμφανές σημείο, η οποία ανάβει στην περίπτωση χρησιμοποίησης από το συνοδηγό εκπαιδευτή, του φρένου, του συμπλέκτη ή του επιταχυντήρα ή ανάλογο ηχητικό σύστημα,
- ✓ κατά την πρακτική εξέταση να έχει συνολική πραγματική μάζα, τουλάχιστον 10.000 kg.

Κατηγορία CE:

Είτε αρθρωτό όχημα, είτε συνδυασμός οχήματος δοκιμασίας στην κατηγορία C και ρυμουλκούμενου τουλάχιστον 7,5 m μήκους· τόσο το αρθρωτό όχημα όσο και ο συνδυασμός έχουν μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα τουλάχιστον 20.000 kg, μήκος τουλάχιστον 14 m και πλάτος τουλάχιστον 2,40 m, είναι δε ικανό να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 80 km/h και είναι εξοπλισμένο με σύστημα

αντιεμπλοκής των τροχών, με σύστημα μετάδοσης της κίνησης με χειροκίνητο κιβώτιο ταχυτήτων και με συσκευή ελέγχου όπως ορίζει ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85.

Επιπλέον, για το όχημα αυτό απαιτείται :

- ✓ να έχει θάλαμο οδήγησης τριών (3) τουλάχιστον θέσεων, συμπεριλαμβανομένης της θέσης του οδηγού,
- ✓ να φέρει δεύτερο ποδόπληκτρο φρένου και συμπλέκτη στη θέση του συνοδηγού και προαιρετικά επιταχυντήρα.
- ✓ το διαμέρισμα φορτίου να συνίσταται σε κλειστό αμάξωμα το οποίο έχει τουλάχιστον το πλάτος και το ύψος του θαλάμου. Η απαίτηση αυτή καλύπτεται και με την τοποθέτηση τέντας.
- ✓ να φέρει μια πινακίδα, τοποθετημένη στο πίσω μέρος του ρυμουλκούμενου οχήματος με το διεθνές διακριτικό σήμα «L» χρώματος ερυθρού, μαζί με την επωνυμία και τον αριθμό αδείας της σχολής οδηγών.
- ✓ σε περίπτωση που ο θάλαμος οδήγησης είναι διπλός (μέχρι πέντε θέσεων, συμπεριλαμβανομένης της θέσης του οδηγού), τότε το όχημα φέρει ενδεικτική λυχνία τοποθετημένη σε εμφανές σημείο, η οποία ανάβει στην περίπτωση χρησιμοποίησης από το συνοδηγό εκπαιδευτή, του φρένου, του συμπλέκτη ή του επιταχυντήρα ή ανάλογο ηχητικό σύστημα,
- ✓ κατά την πρακτική εξέταση να έχει συνολική πραγματική μάζα, τουλάχιστον 15.000 kg.» ⁴⁹

Κατηγορία C1:

Όχημα της κατηγορίας C1 με μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα τουλάχιστον 4.000 kg, μήκους τουλάχιστον 5 m και ικανό να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 80 km/h• εξοπλισμένο με σύστημα αντιεμπλοκής των τροχών και με συσκευή ελέγχου όπως ορίζει ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85.

Επιπλέον, για το όχημα αυτό απαιτείται:

- ✓ να έχει θάλαμο οδήγησης τριών (3) τουλάχιστον θέσεων, συμπεριλαμβανομένης της θέσης του οδηγού,
- ✓ να φέρει δεύτερο ποδόπληκτρο φρένου και συμπλέκτη στη θέση του συνοδηγού και προαιρετικά επιταχυντήρα,
- ✓ το διαμέρισμα φορτίου να συνίσταται σε κλειστό αμάξωμα το οποίο έχει τουλάχιστον το πλάτος και το ύψος του θαλάμου. Η απαίτηση αυτή καλύπτεται και με την τοποθέτηση τέντας,
- ✓ να φέρει μια πινακίδα, τοποθετημένη στο πίσω μέρος του αμαξώματος με το διεθνές διακριτικό σήμα «L» χρώματος ερυθρού, μαζί με την επωνυμία και τον αριθμό αδείας της σχολής οδηγών.
- ✓ σε περίπτωση που ο θάλαμος οδήγησης είναι διπλός (μέχρι πέντε θέσεων, συμπεριλαμβανομένης της θέσης του οδηγού), τότε το όχημα φέρει ενδεικτική λυχνία τοποθετημένη σε εμφανές σημείο, η οποία ανάβει στην περίπτωση χρησιμοποίησης από το συνοδηγό εκπαιδευτή, του φρένου, του συμπλέκτη ή του επιταχυντήρα ή ανάλογο ηχητικό σύστημα.

Κατηγορία C1E:

Συνδυασμός αποτελούμενος από όχημα δοκιμασίας της κατηγορίας C1 και ρυμουλκούμενο μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας τουλάχιστον 1.250 kg• ο συνδυασμός έχει μήκος τουλάχιστον 8 m και είναι ικανός να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 80 km/h•

Επιπλέον, για το όχημα αυτό απαιτείται :

⁴⁹ Αντικατάσταση των κατηγοριών C & CE με την υπ' αριθμ. Α3/15664/2548/2013 (B'2008) απόφαση

- ✓ να έχει θάλαμο οδήγησης τριών (3) τουλάχιστον θέσεων, συμπεριλαμβανομένης της θέσης του οδηγού,
- ✓ να φέρει δεύτερο ποδόπληκτρο φρένου και συμπλέκτη στη θέση του συνοδηγού και προαιρετικά επιταχυντήρα,
- ✓ το διαμέρισμα φορτίου του ρυμουλκούμενου συνίσταται σε κλειστό αμάξωμα (δηλαδή κλειστό και από πάνω) το οποίο έχει τουλάχιστον το πλάτος και το ύψος του θαλάμου· το κλειστό αμάξωμα μπορεί επίσης να είναι ελαφρώς στενότερο από το θάλαμο, αρκεί η θέα προς τα όπισθεν να είναι δυνατή μόνο με τη χρήση των εξωτερικών κατόπτρων οδήγησης του μηχανοκίνητου οχήματος.
- ✓ να φέρει μια πινακίδα, τοποθετημένη στο πίσω μέρος του ρυμουλκούμενου οχήματος με το διεθνές διακριτικό σήμα «L» χρώματος ερυθρού, μαζί με την επωνυμία και τον αριθμό αδείας της σχολής.
- ✓ σε περίπτωση που ο θάλαμος οδήγησης είναι διπλός (μέχρι πέντε θέσεων, συμπεριλαμβανομένης της θέσης του οδηγού), τότε το όχημα φέρει ενδεικτική λυχνία τοποθετημένη σε εμφανές σημείο, η οποία ανάβει στην περίπτωση χρησιμοποίησης από το συνοδηγό εκπαιδευτή, του φρένου, του συμπλέκτη ή του επιταχυντήρα ή ανάλογο ηχητικό σύστημα, Κατά την πρακτική εξέταση το ρυμουλκούμενο να έχει συνολική πραγματική μάζα, τουλάχιστον 800 kg.

Κατηγορία D:

Όχημα της κατηγορίας D μήκους τουλάχιστον 10 m , πλάτους τουλάχιστον 2,40 m και ικανό να αναπτύσσει, ταχύτητα τουλάχιστον 80 km/h· εξοπλισμένο με σύστημα αντιεμπλοκής των τροχών και με συσκευή ελέγχου όπως ορίζει ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85.

Επιπλέον, το όχημα αυτό:

- ✓ φέρει δεύτερο ποδόπληκτρο φρένου και συμπλέκτη στη θέση του συνοδηγού και προαιρετικά επιταχυντήρα,
- ✓ φέρει ενδεικτική λυχνία τοποθετημένη σε εμφανές σημείο, που ανάβει στην περίπτωση χρησιμοποίησης από το συνοδηγό εκπαιδευτή, του φρένου, του συμπλέκτη ή του επιταχυντήρα ή ανάλογο ηχητικό σύστημα,
- ✓ φέρει σύστημα κλιματισμού (θέρμανση - ψύξη).
- ✓ φέρει μια πινακίδα τοποθετημένη στο πίσω μέρος του αμαξώματος, με το διεθνές διακριτικό σήμα «L» χρώματος ερυθρού, μαζί με την επωνυμία και τον αριθμό άδειας της σχολής οδηγών.

Κατηγορία DE:

Συνδυασμός αποτελούμενος από όχημα δοκιμασίας της κατηγορίας D και ρυμουλκούμενο μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας τουλάχιστον 1.250 kg, πλάτους τουλάχιστον 2,40 m, ικανός να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 80 km/h· το διαμέρισμα φορτίου του ρυμουλκούμενου συνίσταται σε κλειστό αμάξωμα (δηλαδή κλειστό και από πάνω) το οποίο έχει τουλάχιστον 2 m πλάτος και 2 m ύψος· το ρυμουλκούμενο κατά τη δοκιμασία έχει πραγματική συνολική μάζα, τουλάχιστον 800 kg.

Επιπλέον, το όχημα αυτό φέρει μια πινακίδα τοποθετημένη στο πίσω μέρος του ρυμουλκούμενου οχήματος, με το διεθνές διακριτικό σήμα «L» χρώματος ερυθρού, μαζί με την επωνυμία και τον αριθμό αδείας της σχολής οδηγών.

Κατηγορία D1:

Όχημα της κατηγορίας D1 μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας τουλάχιστον 4.000 kg με ελάχιστο μήκος 5 m και ικανό να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 80

km/h· εξοπλισμένο με σύστημα αντιεμπλοκής των τροχών και με συσκευή ελέγχου όπως ορίζει ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85.

Επιπλέον, το όχημα αυτό:

- ✓ φέρει δεύτερο ποδόπληκτρο φρένου και συμπλέκτη στη θέση του συνοδηγού και προαιρετικά επιταχυντήρα,
- ✓ φέρει ενδεικτική λυχνία τοποθετημένη σε εμφανές σημείο, που ανάβει στην περίπτωση χρησιμοποίησης από το συνοδηγό εκπαιδευτή, του φρένου, του συμπλέκτη ή του επιταχυντήρα ή ανάλογο ηχητικό σύστημα,
- ✓ φέρει σύστημα κλιματισμού (θέρμανση - ψύξη).
- ✓ φέρει μία πινακίδα τοποθετημένη στο πίσω μέρος του αμαξώματος, με το διεθνές διακριτικό σήμα «L», χρώματος ερυθρού, μαζί με την επωνυμία και τον αριθμό άδειας της σχολής οδηγών.

Κατηγορία D1E:

Συνδυασμός αποτελούμενος από όχημα δοκιμασίας της κατηγορίας D1 και ρυμουλκούμενο μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας τουλάχιστον 1.250 kg και ικανός να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 80 km/h· το διαμέρισμα φορτίου του ρυμουλκούμενου συνίσταται σε κλειστό αμάξωμα (δηλαδή κλειστό και από πάνω) το οποίο έχει τουλάχιστον 2 m πλάτος και 2 m ύψος· το όχημα κατά τη δοκιμασία έχει ελάχιστη συνολική πραγματική μάζα τουλάχιστον 800 kg.

Επιπλέον, το όχημα αυτό φέρει μια πινακίδα τοποθετημένη στο πίσω μέρος του ρυμουλκούμενου οχήματος, με το διεθνές διακριτικό σήμα «L» χρώματος ερυθρού, μαζί με την επωνυμία και τον αριθμό αδειας της σχολής οδηγών.

Όπου στις παραπάνω προδιαγραφές εκπαιδευτικών οχημάτων αναφέρεται η ένδειξη «κλειστό αμάξωμα», εννοείται αμάξωμα κοινού φόρτου, κλεισμένο από όλες τις πλευρές, εκτός της πίσω πλευράς, η οποία μπορεί να είναι ανοικτή.

Τα οχήματα δοκιμασίας για τις κατηγορίες BE, C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 και D1E τα οποία δεν είναι σύμφωνα με τα ελάχιστα ανωτέρω κριτήρια, κυκλοφορούσαν όμως ως εκπαιδευτικά μέχρι και τις 18-7-2008, επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται μέχρι τις 30-9-2013.

Οι απαιτήσεις, σχετικά με το φορτίο που μεταφέρεται από αυτά τα οχήματα, εφαρμόζονται, το αργότερο μέχρι τις 30-9-2013.

6. Εξέταση προσόντων και συμπεριφοράς για τις κατηγορίες AM, A1, A2 & A

6.1. Προετοιμασία και τεχνικός έλεγχος του οχήματος σε ότι αφορά την οδική ασφάλεια

Οι υποψήφιοι πρέπει να αποδεικνύουν ότι είναι ικανοί να προετοιμάζονται για να οδηγούν με ασφάλεια εκπληρώνοντας τις ακόλουθες απαιτήσεις:

6.1.1. τοποθέτηση προστατευτικών εφοδίων, όπως γάντια, μπότες, ρουχισμός και κράνος·

6.1.2. διενέργεια δειγματοληπτικού ελέγχου της κατάστασης των ελαστικών, των πεδών του συστήματος διεύθυνσης, του διακόπτη στάθμευσης έκτακτης ανάγκης (εφόσον μπορεί να χρησιμοποιηθεί), του ιμάντα, της στάθμης λαδιού,

των φωτών, των ανακλαστήρων, των δεικτών κατεύθυνσης και του ηχητικού οργάνου.

6.2. Δοκιμασία ειδικών ελιγμών που αφορούν την οδική ασφάλεια:

6.2.1. εκκίνηση, ακινητοποίηση και κίνηση της μοτοσικλέτας χωρίς τη βοήθεια του κινητήρα με βάδισμα δίπλα στο όχημα·

6.2.2. στάθμευση της μοτοσικλέτας στο στήριγμα της·

6.2.3. πρέπει να εκτελούνται με αργή ταχύτητα τουλάχιστον δύο ελιγμοί, στους οποίους συμπεριλαμβάνεται και ο ελιγμός τύπου slalom· με τον τρόπο αυτό πρέπει να δίνεται η δυνατότητα αξιολόγησης της ικανότητας χειρισμού του συμπλέκτη σε συνδυασμό με την πέδηση, την ισορροπία, την κατεύθυνση της όρασης και τη θέση της μοτοσικλέτας και τη θέση των ποδιών στα υποπόδια·

6.2.4. πρέπει να εκτελούνται με μεγαλύτερη ταχύτητα τουλάχιστον δύο ελιγμοί, από τους οποίους ένας με τη δεύτερη ή τρίτη ταχύτητα, με τουλάχιστον 30 km/h και ένας με αποφυγή εμποδίου με ελάχιστη ταχύτητα 50 km/h· με τον τρόπο αυτό πρέπει να δίνεται η δυνατότητα αξιολόγησης της θέσης του οδηγού επί της μοτοσικλέτας, της κατεύθυνσης της όρασης, της ισορροπίας, της τεχνικής της κατευθυντικότητας του οχήματος και της τεχνικής αλλαγής των ταχυτήτων

6.2.5. πέδηση: εκτελούνται τουλάχιστον δύο ασκήσεις πέδησης στις οποίες περιλαμβάνεται η πέδηση εκτάκτου ανάγκης με ελάχιστη ταχύτητα 50 km/h· με τον τρόπο αυτό πρέπει να δίνεται η δυνατότητα αξιολόγησης της ικανότητας χειρισμού της εμπρόσθιας και πίσω πέδης, της κατεύθυνσης της όρασης και της θέσης του οδηγού επί της μοτοσικλέτας.

6.3. Συμπεριφορά κατά την κυκλοφορία

Οι υποψήφιοι οφείλουν να επιτελούν όλες τις ενέργειες που ακολουθούν υπό φυσιολογικές συνθήκες κυκλοφορίας, με πλήρη ασφάλεια και λαμβάνοντας όλες τις αναγκαίες προφυλάξεις:

6.3.1. εκκίνηση: από θέση στάθμευσης, μετά από στάση κατά την κυκλοφορία, κατά την έξοδο από δευτερεύοντα δρόμο·

6.3.2. οδήγηση σε ευθεία οδό· συμπεριφορά απέναντι στα οχήματα του αντίθετου ρεύματος, ακόμη και σε περιορισμένο χώρο·

6.3.3. οδήγηση επί καμπύλης οδού·

6.3.4. διασταυρώσεις: προσέγγιση και διέλευση από συμβολές δρόμων και κόμβους·

6.3.5. αλλαγή κατεύθυνσης: αριστερή και δεξιά στροφή, αλλαγή λωρίδας κυκλοφορίας·

6.3.6. προσέγγιση / έξοδος από αυτοκινητοδρόμους ή παρεμφερείς δρόμους (εφόσον υπάρχουν): είσοδος από την λωρίδα επιτάχυνσης· έξοδος από τη λωρίδα επιβράδυνσης·

6.3.7. προσπέρασμα / διέλευση: προσπέρασμα άλλων οχημάτων (εφόσον είναι δυνατόν)· οδήγηση κατά μήκος εμποδίων π.χ σταθμευμένων αυτοκινήτων προσπέρασμα του οδηγούμενου αυτοκινήτου από άλλα αυτοκίνητα της κυκλοφορίας (εφόσον επιτρέπεται)·

6.3.8. ειδικά οδικά χαρακτηριστικά (εφόσον υπάρχουν): ισόπεδοι κυκλικοί κόμβοι, διέλευση ισόπεδης σιδηροδρομικής διάβασης· στάσεις τραμ / λεωφορείων διαβάσεις πεζών οδήγηση σε απότομη ανωφέρεια / κατωφέρεια· σήραγγες

6.3.9. αναγκαίες προφυλάξεις κατά την αποβίβαση από το όχημα.

7. Εξέταση προσόντων και συμπεριφοράς για τις κατηγορίες B και BE

7.1. Προετοιμασία και τεχνικός έλεγχος του οχήματος για την οδική ασφάλεια. Οι υποψήφιοι αποδεικνύουν ότι είναι ικανοί να προετοιμάζονται για να οδηγήσουν ασφαλώς εκπληρώνοντας τις ακόλουθες απαιτήσεις:

7.1.1. προσαρμογή του καθίσματος εφόσον χρειάζεται για την επίτευξη σωστής θέσης καθήμενου·

7.1.2. προσαρμογή κατόπτρων, τοποθέτηση ζωνών ασφαλείας και προσκέφαλων εφόσον υπάρχουν

7.1.3. έλεγχος ορθής ασφάλισης των θυρών

7.1.4. διενέργεια δειγματοληπτικού ελέγχου της κατάστασης των ελαστικών, του συστήματος διεύθυνσης και πέδησης, των υγρών (π.χ λάδι κινητήρα, ψυκτικού υγρού, υγρού υαλοκαθαριστήρα), των φωτών, των ανακλαστήρων, των δεικτών κατεύθυνσης και των ηχητικών οργάνων

7.1.5. έλεγχος των παραγόντων ασφαλείας που συνδέονται με την φόρτωση του οχήματος: αμάξωμα, ελάσματα, θύρες του διαμερίσματος φορτίου, ασφάλιση του θαλάμου, τρόπος φόρτωσης, στερέωση φορτίου (κατηγορία BE μόνο)·

7.1.6. έλεγχος του μηχανισμού ζεύξης και της πέδης και των ηλεκτρολογικών συνδέσεων (κατηγορία BE μόνο).

7.2. Κατηγορία B: δοκιμασία ειδικών ελιγμών για την οδική ασφάλεια Ελέγχεται μία επιλογή από τους ελιγμούς που ακολουθούν (τουλάχιστον δύο ελιγμοί για τα τέσσερα σημεία, συμπεριλαμβανομένου ενός με οπισθοπορεία):

7.2.1. οπισθοπορεία σε ευθεία γραμμή ή οπισθοπορεία με στροφή δεξιά ή αριστερά διατηρούμενης ταυτόχρονα της ορθής λωρίδας κυκλοφορίας·

7.2.2. στροφή του οχήματος για να έλθει κατά μέτωπο προς το αντίθετο ρεύμα, με χρήση των εμπρός και όπισθεν ταχυτήτων

7.2.3. στάθμευση του οχήματος και εγκατάλειψη του χώρου στάθμευσης (παράλληλα, πλάγια ή δεξιά, εμπρός ή όπισθεν, σε επίπεδο χώρο, σε ανωφέρεια ή κατωφέρεια).

7.2.4. κατάλληλη πέδηση μπροστά από πινακίδα STOP· η εκτέλεση, πάντως ακινητοποίησης έκτακτης ανάγκης, είναι προαιρετική.

7.3. Κατηγορία ΒΕ: δοκιμασία ειδικών ελιγμών για την οδική ασφάλεια:

7.3.1. αποσύνδεση ρυμουλκούμενου από μηχανοκίνητο όχημα και επανασύνδεση του με αυτό· η επανασύνδεση πραγματοποιείται με το όχημα παρακείμενο στο ρυμουλκούμενο (όχι στην ίδια ευθεία) έτσι, ώστε να αξιολογείται η ικανότητα του οδηγού να ευθυγραμμίζει με ασφάλεια το ρυμουλκό και το ρυμουλκούμενο όπως και η ικανότητα του να αποσυνδέει και να επανασυνδέει το όχημα από / στο ρυμουλκούμενο·

7.3.2. οπισθοπορεία σε καμπύλη·

7.3.3. Ασφαλής στάθμευση για φόρτωση /εκφόρτωση.

7.4. Συμπεριφορά στην κυκλοφορία

Οι υποψήφιοι οφείλουν να επιτελέσουν όλες τις ενέργειες που ακολουθούν υπό φυσιολογικές συνθήκες κυκλοφορίας, με πλήρη ασφάλεια και λαμβάνοντας όλες τις αναγκαίες προφυλάξεις:

7.4.1. εκκίνηση: από χώρο στάθμευσης, μετά από στάση στην κυκλοφορία, κατά την έξοδο από δευτερεύοντα δρόμο·

7.4.2. οδήγηση σε ευθεία οδό· συμπεριφορά προς τα οχήματα του αντιθέτου ρεύματος, ακόμη και σε περιορισμένο χώρο·

7.4.3. οδήγηση σε καμπύλη·

7.4.4. διασταυρώσεις: προσέγγιση και διέλευση από συμβολές δρόμων και κόμβους·

7.4.5. αλλαγή κατεύθυνσης: στροφή αριστερά και δεξιά· αλλαγή λωρίδας κυκλοφορίας·

7.4.6. είσοδος σε αυτοκινητόδρομο ή παρεμφερή δρόμο (εφόσον υπάρχει)/έξοδος από αυτόν: είσοδος από τη λωρίδα επιτάχυνσης· έξοδος από τη λωρίδα επιβράδυνσης·

7.4.7. προσπέρασμα / διέλευση: προσπέρασμα άλλων οχημάτων του αυτού ρεύματος (κατά το δυνατόν)· οδήγηση κατά μήκος εμποδίων π.χ σταθμευμένα οχήματα· προσπέρασμα του οδηγούμενου αυτοκινήτου από άλλα αυτοκίνητα της κυκλοφορίας (κατά περίπτωση)·

7.4.8. ειδικά οδικά χαρακτηριστικά (εφόσον υπάρχουν): ισόπεδος κυκλικός κόμβος, ισόπεδες σιδηροδρομικές διαβάσεις· στάσεις τραμ / λεωφορείων διαβάσεις πεζών οδήγηση σε επιμήκη ανωφέρεια / κατωφέρεια· σήραγγες

7.4.9. λήψη των αναγκαίων προφυλάξεων κατά την αποβίβαση από το όχημα.

8. Εξέταση προσόντων και συμπεριφοράς για τις κατηγορίες C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 και D1E

8.1. Προετοιμασία και τεχνικός έλεγχος του οχήματος για την οδική ασφάλεια. Οι υποψήφιοι οφείλουν να αποδείξουν ότι είναι ικανοί να προετοιμάζονται να οδηγούν με ασφάλεια ικανοποιώντας τις ακόλουθες απαιτήσεις:

8.1.1. προσαρμογή του καθίσματος για να επιτευχθεί η σωστή θέση καθήμενου·

8.1.2. προσαρμογή κατόπτρων, τοποθέτηση ζωνών ασφαλείας· προσαρμογή προσκέφαλων εφόσον υπάρχουν·

8.1.3. εκτέλεση δειγματοληπτικών ελέγχων της κατάστασης των ελαστικών, του συστήματος διεύθυνσης και πέδησης, των φώτων, των ανακλαστήρων, των δεικτών κατεύθυνσης και του ηχητικού οργάνου·

«8.1.4. έλεγχος του σερβομηχανισμού των συστημάτων πέδησης, προσαρμογής προσκεφάλων εφόσον υπάρχουν· και μετάδοσης της κίνησης· έλεγχος της κατάστασης των τροχών, των κοχλιών, των λασπωτήρων, του εμπρόσθιου ανεμοθώρακα, των παραθύρων και των υαλοκαθαριστήρων, των υγρών (π.χ. λάδι μηχανής, ψυκτικό, υγρό υαλοκαθαριστήρων)· έλεγχος και χρήση των χειριστηρίων, καθώς και της συσκευής ελέγχου όπως ορίζει ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85.»⁵⁰

8.1.5. έλεγχος της πίεσης του αέρα, των δεξαμενών αέρα και της ανάρτησης·

8.1.6. έλεγχος των παραγόντων ασφαλείας που συνδέονται με τη φόρτωση του οχήματος: αμάξωμα, ελάσματα, θύρες διαμερίσματος φορτίου, μηχανισμός φόρτωσης (αν υπάρχει), ασφάλιση του θαλάμου (εάν υπάρχει), τρόπος φόρτωσης, στερέωση φορτίου (κατηγορίες C, CE, C1, C1E μόνο)·

8.1.7. έλεγχος του μηχανισμού ζεύξης και των συνδέσεων της πέδης και των ηλεκτρολογικών (κατηγορίες CE, C1E, DE, D1E μόνο)·

8.1.8. ικανότητα λήψης ειδικών μέτρων ασφαλείας στο όχημα· έλεγχος αμαξώματος, θυρών, εξόδων κινδύνου, εξοπλισμού πρώτων βοηθειών, πυροσβεστήρων και άλλων εξοπλισμών ασφαλείας (κατηγορίες D, DE, D1, D1E μόνο)·

8.1.9. ανάγνωση οδικού χάρτη, σχεδιασμός δρομολογίου, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης ηλεκτρονικών συστημάτων πλοήγησης (προαιρετική).

8.2. Δοκιμασία ειδικών ελιγμών για την οδική ασφάλεια:

8.2.1. αποσύνδεση ρυμουλκούμενου ή ημιρυμουλκούμενου από μηχανοκίνητο όχημα και επανασύνδεση του με αυτό· η επανασύνδεση

⁵⁰ Αντικατάσταση με την υπ' αριθμ. Α3/15664/2548/2013 (Β' 2008) απόφαση

πραγματοποιείται με το όχημα παρακείμενο στο ρυμουλκούμενο του (όχι στην ίδια ευθεία) έτσι ώστε να αξιολογείται η ικανότητα του οδηγού να ευθυγραμμίζει με ασφάλεια το ρυμουλκό και το ρυμουλκούμενο, όπως και ικανότητα του να αποσυνδέει και να επανασυνδέει το όχημα από / στο ρυμουλκούμενο (κατηγορίες CE, C1E, DE, D1E μόνο)-

8.2.2. οπισθοπορεία σε καμπύλη-

8.2.3. ασφαλής στάθμευση για φόρτωση / εκφόρτωση σε κεκλιμένο επίπεδο /εξέδρα ή παρόμοια εγκατάσταση (κατηγορίες C, CE, C1, C1E μόνο)-

8.2.4. στάθμευση για την ασφαλή επιβίβαση και αποβίβαση επιβατών λεωφορείου (κατηγορίες D, DE, D1, D1E μόνο).

8.3. Συμπεριφορά κατά την κυκλοφορία

Οι υποψήφιοι οφείλουν να επιτελούν τις ακόλουθες ενέργειες υπό φυσιολογικές συνθήκες κυκλοφορίας, με πλήρη ασφάλεια και λαμβάνοντας όλες τις αναγκαίες προφυλάξεις:

8.3.1. εκκίνηση: από χώρο στάθμευσης, μετά από στάση κατά την κυκλοφορία· κατά την έξοδο από δευτερεύοντα δρόμο·

8.3.2. συμπεριφορά προς τα οχήματα του αντιθέτου ρεύματος, ακόμη και σε περιορισμένο χώρο·

8.3.3. οδήγηση σε καμπύλη·

8.3.4. διασταυρώσεις: προσέγγιση και διέλευση από συμβολές δρόμων και κόμβους·

8.3.5. αλλαγή κατεύθυνσης: αριστερή και δεξιά στροφή· αλλαγή λωρίδας κυκλοφορίας·

8.3.6. είσοδος / έξοδος από αυτοκινητόδρομο ή παρεμφερή δρόμο (εφόσον υπάρχει): είσοδος από τη λωρίδα επιτάχυνσης· έξοδος από τη λωρίδα επιβράδυνσης·

8.3.7. προσπέρασμα / διέλευση: προσπέρασμα άλλων αυτοκινήτων (κατά το δυνατόν)· οδήγηση κατά μήκος εμποδίων π.χ. σταθμευμένα αυτοκίνητα· προσπέρασμα του οδηγούμενου αυτοκινήτου από άλλα αυτοκίνητα (κατά περίπτωση)·

8.3.8. ειδικά οδικά χαρακτηριστικά (εφόσον υπάρχουν): ισόπεδοι κυκλικοί κόμβοι, ισόπεδες σιδηροδρομικές διαβάσεις, στάσεις τραμ / λεωφορείων, διαβάσεις πεζών, οδήγηση σε επιμήκη ανωφέρεια / κατωφέρεια· σήραγγες·

8.3.9. λήψη των αναγκαίων προφυλάξεων κατά την αποβίβαση από το όχημα.

«8.4. Ασφαλής και ενεργειακά αποδοτική οδήγηση

8.4.1. οδηγεί κατά τρόπο ασφαλή που μειώνει την κατανάλωση καυσίμου και εκπομπών κατά την επιτάχυνση, την επιβράδυνση, σε ανωφέρεια και κατωφέρεια, εφόσον χρειάζεται με χειροκίνητη επιλογή ταχύτητας.» ⁵¹

9. Βαθμολόγηση της εξέτασης προσόντων και συμπεριφοράς

9.1. Για κάθε μία από τις προαναφερθείσες καταστάσεις οδήγησης, η αξιολόγηση πρέπει να αντανakλά το βαθμό άνεσης με τον οποίο ο υποψήφιος χειρίζεται τα χειριστήρια του οχήματος και την ικανότητα που επέδειξε κατά την οδήγηση στην κυκλοφορία με πλήρη ασφάλεια. Ο εξεταστής οφείλει να αισθάνεται ασφαλής καθ' όλη τη διάρκεια της δοκιμασίας. Τα σφάλματα οδήγησης ή η επικίνδυνη συμπεριφορά που θέτει αμέσως σε κίνδυνο την ασφάλεια του οχήματος εξέτασης, τους επιβάτες του ή άλλους χρήστες της οδού πρέπει να κυρώνονται με αποτυχία του εξεταζομένου, ακόμη και αν δεν έχει παρέμβει ο εξεταστής ή ο συνοδός. Παρόλα αυτά, ο εξεταστής είναι ελεύθερος να αποφασίσει κατά πόσον η εξέταση προσόντων και συμπεριφοράς πρέπει να ολοκληρωθεί ή όχι.

Οι εξεταστές οφείλουν να είναι εκπαιδευμένοι ούτως ώστε να αξιολογούν ορθά την ικανότητα ασφαλούς οδήγησης των υποψηφίων. Το έργο των εξεταστών παρακολουθείται και επιτηρείται, από εξουσιοδοτημένο φορέα, ούτως ώστε να εξασφαλίζεται ορθή και συνεπής εφαρμογή της αξιολόγησης των σφαλμάτων σύμφωνα με τα πρότυπα που ορίζει το παρόν παράρτημα.

9.2. Κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης, οι εξεταστές οφείλουν να προσέχουν ιδιαίτερα εάν ο υποψήφιος επιδεικνύει αμυντική και κοινωνική συμπεριφορά οδήγησης. Η συμπεριφορά αυτή πρέπει να αντανakλάται σε όλον τον τρόπο οδήγησης και ο εξεταστής οφείλει να λαμβάνει υπόψη τη γενική εικόνα του υποψηφίου. Στην εικόνα αυτή περιλαμβάνεται η προσαρμοσμένη και αποφασιστική (ασφαλής) οδήγηση, λαμβανομένων υπόψη των οδικών και καιρικών συνθηκών, της υπόλοιπης κυκλοφορίας, των συμφερόντων των υπόλοιπων χρηστών της οδού (ιδιαίτερα των πλέον ευάλωτων) και της πρόβλεψης των κινήσεων.

9.3. Ο εξεταστής εκτιμά επίσης κατά πόσον ο υποψήφιος:

9.3.1. έχει υπό τον έλεγχο του το όχημα, λαμβάνοντας υπόψη: την ορθή χρήση των ζωνών ασφαλείας, των κατόπτρων, του προσκέφαλου, του καθίσματος· την ορθή χρήση των φώτων και του υπόλοιπου εξοπλισμού· την ορθή χρήση του συμπλέκτη, του κιβωτίου ταχυτήτων, του επιταχυντή, του συστήματος πέδησης (καθώς και του τρίτου συστήματος πέδησης εφόσον υπάρχει), του συστήματος διεύθυνσης· εάν έχει υπό τον έλεγχο του το όχημα υπό διαφορετικές περιστάσεις, σε διαφορετικές ταχύτητες· το σταθερό κράτημα επί της οδού· το βάρος και τις διαστάσεις και τα χαρακτηριστικά του οχήματος· το βάρος και τον τύπο φορτίου (κατηγορίες BE, C, CE, C1, C1E, DE, D1E μόνο)· την άνεση των επιβατών (κατηγορίες D, DE, D1, D1E μόνο) (χωρίς μεγάλη επιτάχυνση, ήρεμη οδήγηση και χωρίς απότομη πέδηση)·

«**9.3.2.** οδηγεί οικονομικά και με ασφαλή και φιλικό τρόπο προς το περιβάλλον, λαμβάνοντας υπόψη τις στροφές ανά λεπτό, την εναλλαγή

⁵¹ Προσθήκη σημείου 8.4. με την υπ' αριθμ. Α3/15664/2548/2013 (Β' 2008) απόφαση

ταχυτήτων, την πέδηση και την επιτάχυνση (κατηγορίες B, BE, C, CE, C1, C1E, D, DE, D1, D1E μόνο)»⁵²

9.3.3. παρατήρηση: σφαιρική παρατήρηση· ορθή χρήση των κατόπτρων ορατότητα σε μεγάλη, μεσαία και μικρή απόσταση·

9.3.4. προτεραιότητα/παραχώρηση προτεραιότητας: προτεραιότητα σε διασταυρώσεις, διαβάσεις και κόμβους· παραχώρηση προτεραιότητας σε άλλες περιπτώσεις (π.χ. αλλαγή κατεύθυνσης, αλλαγή λωρίδας, ειδικόι ελιγμοί)·

9.3.5. σωστή θέση επί της οδού: σωστή θέση επί της οδού, στις λωρίδες, στους κυκλικούς ισόπεδους κόμβους, σε καμπύλες, κατάλληλη για τον τύπο και τα χαρακτηριστικά του οχήματος προετοιμασία κατάληψης της σωστής θέσης επί της οδού·

9.3.6. απόσταση ασφαλείας: κατάλληλη απόσταση από το προπορευόμενο και το επόμενο αυτοκίνητο· κατάλληλη απόσταση από άλλους χρήστες της οδού·

9.3.7. ταχύτητα: χωρίς υπέρβαση της μέγιστης επιτρεπόμενης ταχύτητας προσαρμογή της ταχύτητας στις καιρικές / κυκλοφοριακές συνθήκες και εφόσον χρειάζεται στα εθνικά όρια ταχύτητας· οδήγηση με ταχύτητα που επιτρέπει την ακινητοποίηση του οχήματος σε απόσταση ορατή και ελεύθερη εμποδίων προσαρμογή της ταχύτητας στη γενική ταχύτητα του ίδιου τύπου χρηστών της οδού·

9.3.8. φωτεινή σηματοδότηση, οδική σήμανση και λοιπές συνθήκες: αντιδρώντας σωστά στη φωτεινή σηματοδότηση· υπακούοντας στις ενδείξεις των τροχονόμων ενεργώντας σωστά στη οδική σήμανση (πινακίδες αναγγελίας κινδύνου ή ρυθμιστικές)· τήρηση της οδικής οριζόντιας σήμανσης·

9.3.9. προειδοποιήσεις (σινιάλο): εάν ο υποψήφιος προειδοποιεί όπου είναι απαραίτητο, σωστά και έγκαιρα· εάν υποδεικνύει σωστά για την κατεύθυνση του· εάν ενεργεί σωστά λαμβάνοντας υπόψη τις προειδοποιήσεις των λοιπών χρηστών της οδού·

9.3.10. πέδηση και ακινητοποίηση: έγκαιρη επιβράδυνση, πέδηση ή ακινητοποίηση σύμφωνα με τις περιστάσεις· πρόβλεψη των κινήσεων χρήση των διαφόρων συστημάτων πέδησης (μόνο για τις κατηγορίες C, CE, D, DE)· χρήση των συστημάτων μείωσης της ταχύτητας, άλλων εκτός των πεδών (μόνο για τις κατηγορίες C, CE, D, DE).

10. Διάρκεια της εξέτασης

Η διάρκεια της εξέτασης και η διανυόμενη απόσταση πρέπει να επαρκούν για να αξιολογηθούν τα προσόντα και η συμπεριφορά σύμφωνα με όσα ορίζει η παράγραφος Β του παρόντος παραρτήματος. Σε καμία περίπτωση η διάρκεια της δοκιμασίας οδήγησης επί της οδού δεν πρέπει να είναι μικρότερη των 25 λεπτών για τις κατηγορίες AM, A1, A2, A, B και BE και των 45 λεπτών για τις υπόλοιπες κατηγορίες. Στον χρόνο αυτό δεν περιλαμβάνεται η υποδοχή του

⁵² Αντικατάσταση με την υπ' αριθμ. Α3/15664/2548/2013 (Β' 2008) απόφαση

υποψηφίου, η προετοιμασία του οχήματος, ο τεχνικός έλεγχος του οχήματος για την οδική ασφάλεια, οι ειδικοί ελιγμοί και η αναγγελία του αποτελέσματος της πρακτικής εξέτασης.

11. Τόπος της εξέτασης

Η δοκιμασία για την αξιολόγηση των ειδικών ελιγμών μπορεί να πραγματοποιηθεί σε ειδική πίστα εξέτασης. Εφόσον πρακτικά είναι δυνατόν, η δοκιμασία για την αξιολόγηση της συμπεριφοράς σε κατάσταση κυκλοφορίας πρέπει να διενεργείται σε δρόμους εκτός δομημένων περιοχών, σε δρόμους ταχείας κυκλοφορίας και αυτοκινητόδρομους (ή παρόμοιους), καθώς και σε όλων των ειδών τις αστικές οδούς (περιοχές κατοικίας, περιοχές όπου επιτρέπεται η ταχύτητα από 30 έως 50 km/h, αστικούς άξονες ταχείας κυκλοφορίας), οι οποίοι πρέπει να αντιπροσωπεύουν τους διαφόρους τύπους δυσκολίας που ενδέχεται να συναντήσουν οι οδηγοί. Κρίνεται επίσης σκόπιμο να διενεργείται η δοκιμασία υπό ποικίλες συνθήκες πυκνότητας της κυκλοφορίας.

Ο χρόνος οδήγησης επί της οδού πρέπει να χρησιμοποιείται κατά το βέλτιστο τρόπο ούτως ώστε να αξιολογείται ο υποψήφιος σε όλες τις περιοχές κυκλοφορίας που μπορεί να συναντήσει, με ιδιαίτερη έμφαση στη μεταβολή των συνθηκών μεταξύ αυτών των περιοχών.

II. ΓΝΩΣΕΙΣ, ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΔΗΓΗΣΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΟΥ ΟΧΗΜΑΤΟΣ

Οι οδηγοί όλων των μηχανοκίνητων οχημάτων οφείλουν ανά πάσα στιγμή να διαθέτουν τις γνώσεις, τα προσόντα και τη συμπεριφορά που περιγράφεται στα σημεία 1 έως 9, προκειμένου να:

- ✓ αναγνωρίζουν τους κυκλοφοριακούς κινδύνους και να εκτιμούν τη σοβαρότητα τους,
- ✓ να έχουν επαρκή έλεγχο του αυτοκινήτου τους, ώστε να μην δημιουργούν επικίνδυνες καταστάσεις και να μην αντιδρούν ακατάλληλα σε περίπτωση επικίνδυνης κατάστασης,
- ✓ να συμμορφώνονται προς τους κανόνες οδικής κυκλοφορίας, και ιδίως εκείνους που αφορούν την αποφυγή οδικών ατυχημάτων και τη διατήρηση της κυκλοφοριακής ροής,
- ✓ να ανιχνεύουν τυχόν πρωτίστης σημασίας τεχνικές βλάβες του οχήματος τους, ιδίως εκείνες που θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια, και να τις επισκευάζουν με κατάλληλο τρόπο,
- ✓ να λαμβάνουν υπόψη όλους τους παράγοντες που επηρεάζουν τη συμπεριφορά οδήγησης (π.χ. κατανάλωση οιοπνεύματος, κόπωση, κακή όραση, κ.λπ.) έτσι ώστε να μπορούν να χρησιμοποιούν όλες τις σωματικές και διανοητικές τους ικανότητες που χρειάζονται για την ασφαλή οδήγηση,
- ✓ να συνεπικουρούν την ασφάλεια όλων των χρηστών της οδού, και ιδίως των πλέον αδύναμων και των πλέον εκτεθειμένων επιδεικνύοντας τον δέοντα σεβασμό προς τους άλλους.

Σε οδηγούς, οι οποίοι δεν πληρούν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις γνώσεων, προσόντων και συμπεριφοράς, σύμφωνα με όσα ορίζουν τα σημεία 1 έως 9 παραπάνω, δύναται να εφαρμόζονται τα κατάλληλα μέτρα ώστε να εξασφαλιστεί ότι έχουν ανακτήσει τις εν λόγω γνώσεις και προσόντα και εξακολουθήσουν να επιδεικνύουν τη συμπεριφορά που απαιτείται για την οδήγηση μηχανοκίνητου οχήματος.

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ»⁵³**ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΟΔΗΓΗΣΗΣ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΟΥ ΟΧΗΜΑΤΟΣ****ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'****1. ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΟΔΗΓΩΝ ΚΑΙ ΟΔΗΓΩΝ**

Οι υποψήφιοι οδηγοί και οι οδηγοί, για να έχουν δικαίωμα να υποβληθούν στις προβλεπόμενες εξετάσεις, θεωρητική και στη συνέχεια δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς, του διατάγματος αυτού, πρέπει προηγουμένως να κριθούν ικανοί, έπειτα από ιατρική εξέταση. Η ικανότητα τους αυτή ελέγχεται με βάση τις ελάχιστες απαιτούμενες προδιαγραφές σωματικής και διανοητικής ικανότητας, όπως αυτές περιγράφονται στο Κεφαλαίο Β του Παραρτήματος αυτού.

Με τις ίδιες προδιαγραφές ελέγχονται και οι οδηγοί, οι οποίοι, για διάφορους λόγους, παραπέμπονται προς ιατρική εξέταση (όπως, ανανέωση της άδειας οδήγησης, εφαρμογή της διάταξης της παραγράφου 8 του άρθρου 13 του Κ.Ο.Κ.).

Για τους σκοπούς του παρόντος παραρτήματος οι υποψήφιοι οδηγοί και οδηγοί κατατάσσονται σε δύο ομάδες:

- ΟΜΑΔΑ 1: Οδηγοί οχημάτων των κατηγοριών AM, A1, A2, A, B1, B και BE.
- ΟΜΑΔΑ 2: Οδηγοί οχημάτων των κατηγοριών C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D και DE.

1.1. ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ

Η ιατρική εξέταση διενεργείται από γιατρούς κρατικών νοσηλευτικών ιδρυμάτων και κρατικών κέντρων υγείας στο πλαίσιο της ολοήμερης λειτουργίας τους (απογευματινά ραντεβού) ή από ιδιώτες γιατρούς συμβεβλημένους με τις Υπηρεσίες Μεταφορών και Επικοινωνιών των Περιφερειακών Ενοτήτων της χώρας.

Εφόσον σε κάποια Περιφερειακή Ενότητα της χώρας αποδεδειγμένα δεν υπάρχουν διαθέσιμοι ή συμβεβλημένοι με τις Υπηρεσίες Μεταφορών και Επικοινωνιών των Περιφερειακών Ενοτήτων ιατροί των αντιστοίχων ειδικοτήτων ή δεν πραγματοποιείται ολοήμερη λειτουργία (απογευματινά ραντεβού) των υφιστάμενων κρατικών Δομών Υγείας, οι ιατρικές εξετάσεις θα πραγματοποιούνται υποχρεωτικά από τα τοπικά κρατικά Νοσηλευτικά Ιδρύματα στο πλαίσιο της λειτουργίας των τακτικών εξωτερικών ιατρείων. Ειδικώς, για τις περιοχές όπου δεν υπηρετούν ιατροί των αντιστοίχων ειδικοτήτων στις υφιστάμενες Κρατικές Δομές Υγείας, οι ιατρικές εξετάσεις είναι δυνατόν να πραγματοποιούνται και από ιδιώτες γιατρούς των σχετικών ειδικοτήτων, εφόσον η έλλειψη των ειδικοτήτων των ιατρών στις Κρατικές Δομές προκύπτει από απόφαση της Διεύθυνσης Υγείας της οικείας Περιφερειακής Ενότητας.⁵⁴

Οι υποψήφιοι οδηγοί και οδηγοί προκειμένου να προβούν σε οποιαδήποτε διαδικασία που αφορά άδεια οδήγησης και απαιτεί ιατρική εξέταση, οφείλουν να εξεταστούν από γιατρό ειδικότητας:

⁵³ Αντικατάσταση Παραρτήματος ΙΙΙ με την παρ. 6 του άρθρου 74 του ν.4413/2016 (Α'148)

⁵⁴ Προσθήκη εδαφίου με το άρθρο 48 του ν.4486/2017 (Α'115)

α) Παθολόγου και των συναφών ειδικοτήτων του γενικού γιατρού, αιματολόγου, γαστρεντερολόγου, ενδοκρινολόγου, ρευματολόγου, καρδιολόγου, πνευμονολόγου, νεφρολόγου καθώς και από γιατρούς χωρίς ειδικότητα οι οποίοι έχουν άδεια άσκησης επαγγέλματος πέντε (5) τουλάχιστον χρόνια.⁵⁵

Στο πλαίσιο της εξέτασης και λήψης ιστορικού, ο εξεταζόμενος σε περίπτωση υπόνοιας νόσου που αφορά στην αρτιμέλεια, στην ακοή, στο νευρικό σύστημα, ή σε οποιαδήποτε άλλη νόσο που απαιτείται γνωμάτευση ειδικού γιατρού, παραπέμπεται σε γιατρό αντίστοιχης ειδικότητας σύμφωνα με τα προβλεπόμενα ιατρικά δεδομένα του Κεφαλαίο Β του Παρατήματος αυτού, συμβεβλημένου με την οικεία Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών. Στο παραπεμπτικό θα πρέπει να αναγράφεται αναλυτικά η Ομάδα (1 ή 2) στην οποία θα πρέπει να εξεταστεί ο ενδιαφερόμενος, βάσει του Κεφαλαίου Β του Παρατήματος αυτού. **Τα πρόσθετα Πιστοποιητικά προσκομίζονται στο γιατρό που διενεργεί την παθολογική εξέταση προκειμένου να οριστικοποιήσει και εκδώσει το Πιστοποιητικό Υγείας. Τα ανωτέρω αναφερόμενα Πιστοποιητικά επισυνάπτονται υποχρεωτικά στο Πιστοποιητικό Υγείας της παθολογικής εξέτασης.**

⁵⁶

Σε περιπτώσεις κινητικών προβλημάτων, ο εξεταζόμενος μπορεί να παραπέμπεται στο Εθνικό Κέντρο Αποκατάστασης Κέντρο Αξιολόγησης Ικανότητας και Προετοιμασίας Οδήγησης για οδηγούς με αναπηρίες «ΗΝΙΟΧΟΣ» του Υπουργείου Υγείας, ή σε οποιοδήποτε ισότιμο κρατικό ίδρυμα το οποίο πραγματοποιεί αντίστοιχες ιατρικές εξετάσεις.

Εφόσον απαιτείται και ψυχιατρική εξέταση αυτή πραγματοποιείται από ψυχίατρο, ο οποίος, μπορεί να ζητήσει συμπληρωματικά, αν απαιτείται, Πιστοποιητικό Ψυχιατρικής Εξέτασης από Ψυχιατρική Κλινική Πανεπιστημίου ή από Διευθυντή Ψυχιατρικής Κλινικής ή Πιστοποιητικό Παρακολούθησης από θεράποντα ιατρό.

β) Οφθαλμιάτρου, καθώς και υποχρεωτικά

γ) Ωτορινολαρυγγολόγου (για όσους έχουν υπερβεί το ογδοηκοστό (80) έτος της ηλικίας τους και τους βαρήκοους ή κωφούς⁵⁷) και

δ) Νευρολόγου ή Νευροψυχιάτρου ή Ψυχιάτρου (για όσους έχουν υπερβεί το ογδοηκοστό (80) έτος της ηλικίας τους)

Οι προαναφερόμενοι γιατροί γνωματεύουν για την κατάσταση της υγείας του ενδιαφερομένου και εκδίδουν ιατρικά Πιστοποιητικά Υγείας στα οποία περιλαμβάνεται υποχρεωτικά ο χαρακτηρισμός του ενδιαφερομένου ως «ΙΚΑΝΟΣ» ή «ΜΗ ΙΚΑΝΟΣ».

⁵⁵ Αντικατάσταση εδαφίου με την υπ' αριθμ. Α3/48461/4454/2018 (Β' 4874) απόφαση

⁵⁶ Διαγραφή εδαφίου με την υπ' αριθμ. Α3/48461/4454/2018 (Β' 4874) απόφαση

⁵⁷ Αντικατάσταση λέξης με την υπ' αριθμ. Α3/48461/4454/2018 (Β' 4874) απόφαση

Τα ανωτέρω ιατρικά πιστοποιητικά έχουν ισχύ έξι (6) μήνες από την ημερομηνία έκδοσης τους, στην περίπτωση που το αποτέλεσμα είναι «ΙΚΑΝΟΣ», εφόσον δεν έχουν κατατεθεί στην οικεία αρμόδια Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών. Πιστοποιητικά υγείας ιατρικής εξέτασης, δεν γίνονται αποδεκτά από την αρμόδια Υπηρεσία αν κατατεθούν μετά την πάροδο εξαμήνου από την ημερομηνία της έκδοσής τους.

Σε περίπτωση που στην ίδια Περιφερειακή Ενότητα λειτουργούν περισσότερες από μία Υπηρεσίες, αυτές οφείλουν να κάνουν αποδεκτά τα πιστοποιητικά υγείας της ιατρικής εξέτασης όλων των γιατρών της Περιφερειακής Ενότητας, ανεξάρτητα από την υπηρεσία με την οποία αυτοί έχουν συμβληθεί. Ειδικότερα στις Περιφερειακές Ενότητες της Περιφέρειας Αττικής, τα πιστοποιητικά υγείας ιατρικής εξέτασης γίνονται αποδεκτά από όλες τις Διευθύνσεις Μεταφορών και Επικοινωνιών, ανεξάρτητα με τη Διεύθυνση που έχει συμβληθεί ο γιατρός.

Στις περιπτώσεις ιατρικών πιστοποιητικών με αποτέλεσμα «ΜΗ ΙΚΑΝΟΣ» καθώς και στις περιπτώσεις όπου κατά την παθολογική εξέταση απαιτείται παραπομπή του ενδιαφερόμενου σε γιατρό άλλης ειδικότητας, ο γιατρός ενημερώνει υποχρεωτικά, εντός μίας το πολύ εβδομάδας, την οικεία Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών με την οποία είναι συμβεβλημένος, συμπληρώνοντας το «ΕΝΙΑΙΟ ΕΝΤΥΠΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ», το οποίο δεν περιέχει ιατρικά δεδομένα. Σε περίπτωση ιατρικής εξέτασης από ιατρό κρατικού νοσηλευτικού ιδρύματος ή κρατικού κέντρου υγείας, η αναφερόμενη ενημέρωση προς την οικεία Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών γίνεται από το ανωτέρω ίδρυμα ή κέντρο.

Όταν απαιτούνται ειδικές ιατρικές εξετάσεις, μπορούν να διενεργούνται από οποιονδήποτε αρμόδιο κρατικό φορέα ή από ιδιώτες γιατρούς των αντίστοιχων ειδικοτήτων, κατά περίπτωση.

Σε κάθε περίπτωση που διαπιστώνεται ότι ο εξεταζόμενος εκπληρώνει τις ελάχιστες απαιτούμενες προδιαγραφές σωματικής και διανοητικής ικανότητας, βάσει του παρόντος Παραρτήματος, πάσχει όμως από πάθηση που είναι δυνατόν να τον καταστήσει ανίκανο για ασφαλή οδήγηση σε διάστημα μικρότερο του χρόνου διοικητικής ισχύος της άδειας του, ο γιατρός οφείλει να καθορίσει ανανέωση σε συντομότερο χρονικό διάστημα, αναγράφοντάς τη, στο εκδιδόμενο πιστοποιητικό.

Σε περίπτωση που κατά την ιατρική εξέταση υποψηφίου οδηγού ή οδηγού διαπιστωθεί διαφοροποίηση στη χρονική διάρκεια ισχύος μεταξύ των κατηγοριών που κατατάσσονται στις ΟΜΑΔΕΣ 1 και 2 του Κεφαλαίου Β του παρόντος, η διαφοροποίηση αυτή αποτυπώνεται ρητά στο Πιστοποιητικό Υγείας. ⁵⁸

1.2. ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

Για την ιατρική εξέταση, ο ενδιαφερόμενος καταβάλλει την αμοιβή που προβλέπεται κάθε φορά από τις ισχύουσες διατάξεις.

⁵⁸ Προσθήκη εδαφίου με την υπ' αριθμ. Α3/48461/4454/2018 (Β' 4874) απόφαση

Η επίδειξη του βιβλιαρίου υγείας του υποψηφίου οδηγού ή οδηγού στους γιατρούς είναι υποχρεωτική. Στην αντίθετη περίπτωση ο ενδιαφερόμενος υποχρεούται να προσκομίσει τις εξής ιατρικές εξετάσεις: γενική αίματος, ουρία, σάκχαρο, ακτινογραφία θώρακος και καρδιογράφημα.

59

60

Οι ιατρικές εξετάσεις προσκομίζονται μόνο στους γιατρούς που διενεργούν την παθολογική εξέταση και όχι στις οικείες Υπηρεσίες Μεταφορών και Επικοινωνιών.

Σε περίπτωση παραπομπής για ιατρική επανεξέταση οδηγού σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 13 του ν.2696/1999 (Α' 57) (Κ.Ο.Κ.), τότε στα Πιστοποιητικά Υγείας που εκδίδονται αναγράφεται υποχρεωτικά και το έγγραφο παραπομπής προς ιατρική επανεξέταση. ⁶¹

1.3. ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗ

Όποιος κρίνεται «ΜΗ ΙΚΑΝΟΣ» από ιατρική εξέταση, μπορεί να ζητήσει την επανεξέταση του μετά την παρέλευση ενός (1) έτους από την εξέταση αυτή.

1.4. ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΙΑΤΡΩΝ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ

Ιατρός, που λειτουργεί νόμιμα ιατρείο ως φυσικό πρόσωπο, για να έχει δικαίωμα να διενεργεί ιατρική εξέταση υποψηφίων οδηγών και οδηγών, θα πρέπει να συμβληθεί με την Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών του τόπου λειτουργίας του ιατρείου. Τόσο για την αρχική σύμβαση όσο και για την ανανέωση, υποβάλλει στην Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών τη βεβαίωση νόμιμης λειτουργίας του ιατρείου του από τον οικείο ιατρικό σύλλογο.

Δικαίωμα διενέργειας ιατρικής εξέτασης υποψηφίων οδηγών και οδηγών, έχει και ιατρός ο οποίος συμμετέχει ή είναι μέλος ιατρικής εταιρείας οποιασδήποτε νομικής μορφής. Ιατρός ιατρικής εταιρείας προκειμένου να συμβληθεί με την Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών του τόπου λειτουργίας του ιατρείου, τόσο για την αρχική σύμβαση όσο και για την ανανέωση, υποβάλλει πλέον της βεβαίωσης νόμιμης λειτουργίας ιατρείου και βεβαίωση του οικείου ιατρικού συλλόγου στην οποία βεβαιώνεται ότι συμμετέχει ή είναι μέλος της ιατρικής εταιρείας εφόσον αυτό δεν αναφέρεται στη βεβαίωση νόμιμης λειτουργίας του ιατρείου.

Η σύμβαση των ανωτέρω ιατρών με τις κατά τόπους Υπηρεσίες Μεταφορών και Επικοινωνιών είναι τριετούς διάρκειας και ανανεώνεται κάθε τριετία.

Σε περίπτωση που σε Περιφερειακή Ενότητα δεν υφίστανται συμβεβλημένοι ιατροί με τις Υπηρεσίες Μεταφορών και Επικοινωνιών, η ιατρική εξέταση των

⁵⁹ Διαγραφή εδαφίου με την υπ' αριθμ. Α3/48461/4454/2018 (Β' 4874) απόφαση

⁶⁰ Διαγραφή εδαφίου με την υπ' αριθμ. Α3/48461/4454/2018 (Β' 4874) απόφαση

⁶¹ Προσθήκη εδαφίου με την υπ' αριθμ. Α3/48461/4454/2018 (Β' 4874) απόφαση

υποψηφίων οδηγών και οδηγών, διενεργείται από συμβεβλημένους ιατρούς όμορων/γειτονικών Περιφερειακών Ενοτήτων. ⁶²

2. ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ - ΚΙΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

2.1. ΓΕΝΙΚΑ

Υποψήφιοι οδηγοί ή οδηγοί, οι οποίοι παρουσιάζουν προβλήματα κινητικότητας ή ακρωτηριασμού άκρου-άκρων ή μικτού τύπου (ορθοπεδικά-νευρολογικά) επιτρέπεται να εξεταστούν από Κρατικό Ίδρυμα, το οποίο ασχολείται συστηματικά με το έργο αξιολόγησης ικανότητας οδήγησης Ατόμων με Αναπηρίες, με προβλήματα κινητικότητας ή ακρωτηριασμού άκρου-άκρων ή μικτού τύπου προβλήματα, όπως είναι το Εθνικό Κέντρο Αποκατάστασης Κέντρο Αξιολόγησης Ικανότητας και Προετοιμασίας Οδήγησης για οδηγούς με αναπηρίες «ΗΝΙΟΧΟΣ» του Υπουργείου Υγείας.

Κατά την ανωτέρω εξέταση, η οποία διενεργείται σύμφωνα με τις ελάχιστες απαιτούμενες προϋποθέσεις σωματικής και διανοητικής ικανότητας του παρόντος Παραρτήματος, εκδίδεται «ΠΟΡΙΣΜΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ», ικανότητας οδήγησης. Το πόρισμα αυτό υπογράφεται και από εξειδικευμένο γιατρό του Ιδρύματος (Φυσιάτρο ή Ορθοπεδικό ή Νευρολόγο).

Επιπλέον των ανωτέρω, είναι υποχρεωτική η παθολογική και η οφθαλμολογική εξέταση.

Με τον όρο διασκευές/προσαρμογές νοούνται οι εκάστοτε τροποποιήσεις και η εγκατάσταση ειδικού εξοπλισμού, που πρέπει να βρίσκονται στο μηχανοκίνητο όχημα για να αντισταθμιστεί το κινητικό έλλειμμα, ούτως ώστε το όχημα να οδηγείται με ασφάλεια και σύμφωνα με τις εκάστοτε διατάξεις.

Για την έκδοση του Πορίσματος Εξέτασης ο αξιολογούμενος υποψήφιος οδηγός ή οδηγός, με κινητικά προβλήματα, υποβάλλεται και σε πρακτική δοκιμασία οδήγησης σε διασκευασμένο όχημα, η οποία σε καμία περίπτωση δεν υποκαθιστά τη δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς.

Στο «ΠΟΡΙΣΜΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ» του υποψηφίου οδηγού ή οδηγού, είναι δυνατό πέραν των υποδεικνυόμενων καταγεγραμμένων απαραίτητων διασκευών, να εμπεριέχονται και περιοριστικοί όροι βάσει του Παραρτήματος Ι (κωδικοί αριθμοί), του διατάγματος αυτού.

Ο υποψήφιος οδηγός ή οδηγός με κινητικά προβλήματα, εφόσον κριθεί ικανός για οδήγηση διασκευασμένου ή μη οχήματος υποχρεούται σε δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς σύμφωνα με όσα ορίζονται στο διάταγμα αυτό.

Σε περίπτωση ιατρικού πιστοποιητικού με αποτέλεσμα «ΜΗ ΙΚΑΝΟΣ» καθώς και στις περιπτώσεις όπου κατά την εξέταση απαιτείται παραπομπή του ενδιαφερόμενου σε άλλη εξέταση, το Κέντρο ενημερώνει υποχρεωτικά, εντός μίας το πολύ εβδομάδας, την οικεία Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών του τόπου κατοικίας του ενδιαφερόμενου, συμπληρώνοντας το «ΕΝΙΑΙΟ ΕΝΤΥΠΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ», το οποίο δεν περιέχει ιατρικά δεδομένα.

⁶² Αντικατάσταση υποπαραγράφου με την υπ' αριθμ. Α3/48461/4454/2018 (Β' 4874) απόφαση

2.2. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Η αρμοδιότητα των παραπάνω ιδρυμάτων ανάγεται:

α) Στην εκτίμηση δεξιοτήτων οδήγησης υποψήφιων οδηγών ή οδηγών που παρουσιάζουν κινητικά προβλήματα ή ακρωτηριασμό άκρου-άκρων ή μικτού τύπου (ορθοπεδικά-νευρολογικά) προβλήματα, με τη χρήση ειδικών διασκευών/προσαρμογών και βοηθημάτων οδήγησης.

β) Στην υπόδειξη και καταγραφή των απαιτούμενων κωδικοποιημένων διασκευών/προσαρμογών, βοηθημάτων οδήγησης των ανωτέρω κατηγοριών υποψηφίων οδηγών ή οδηγών.

Σε κάθε περίπτωση εξεταζόμενου υποψήφιου οδηγού ή οδηγού, οι αποφάσεις, περί ικανότητας ή μη, διατυπώνονται σε ειδικό πρακτικό «ΠΟΡΙΣΜΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ», που υπογράφεται και από εξειδικευμένο γιατρό του Κέντρου/Κρατικού Ιδρύματος και κοινοποιείται αρμοδίως.

Το Κέντρο/Κρατικό Ίδρυμα, δύναται σε ειδικές περιπτώσεις υποψήφιων οδηγών ή οδηγών με σοβαρά κινητικά προβλήματα να τους παραπέμπει, πριν από την έκδοση του πορίσματος εξέτασης και σε αξιολόγηση ικανότητας οδήγησης με ειδικά διασκευασμένο όχημα.

2.3. ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

Για την εξέταση του ενδιαφερομένου από το Κέντρο/Κρατικό Ίδρυμα, απαιτείται:

α) Η καταβολή στην οικονομική υπηρεσία του Κέντρου ή του ανάλογου με αυτό Κρατικού Ιδρύματος, ποσού που ορίζεται με σχετική απόφαση του Διοικητικού του Συμβουλίου, του οποίου η καταβολή αποδεικνύεται με θεωρημένο «Γραμμάτιο Είσπραξης».

β) Ιατρικά Πιστοποιητικά Ιατρικής Εξέτασης (Παθολόγου - Οφθαλμιάτρου), και πρόσφατη ιατρική γνωμάτευση σχετική με τη πάθηση.

γ) Υπεύθυνη Δήλωση του ν.1599/1986 στη οποία θα αναφέρεται η μη υποβολή αίτησης σε άλλο σχετικό Κέντρο το τελευταίο τρέχον έτος.

δ) Αίτηση αξιολόγησης στο Κέντρο ή στο ανάλογο με αυτό Κρατικό Ίδρυμα και δύο φωτογραφίες τύπου διαβατηρίου.

ε) Φωτοτυπία Δελτίου Αστυνομικής Ταυτότητας ή διαβατηρίου ή άλλου σχετικού βεβαιωτικού εγγράφου ταυτοπροσωπίας.

στ) Επίδειξη βιβλιαρίου υγείας του υποψηφίου οδηγού ή οδηγού.

ζ) Παραπεμπτικό για εξέταση (αν υπάρχει).

η) Φωτοτυπία άδειας οδήγησης (αν υπάρχει).

Οι επιπλέον απαιτούμενες ιατρικές εξετάσεις, μπορούν να διενεργούνται και από ιδιώτες γιατρούς των προβλεπόμενων κατά περίπτωση ειδικοτήτων.

2.4. ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗ

Ο ενδιαφερόμενος που έχει εξετασθεί από το Κέντρο/Κρατικό Ίδρυμα και έχει κριθεί «ΜΗ ΙΚΑΝΟΣ» μπορεί να ζητήσει την επανεξέταση του μετά από ένα (1) έτος από την τελευταία αξιολόγηση του.

3. ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Η οικεία Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών έχει υποχρέωση:

α) να μην αποδέχεται πιστοποιητικά υγείας ιατρικής εξέτασης ή πόρισμα εξέτασης, και να παραπέμπει τον ενδιαφερόμενο σε επανεξέταση, όταν το κρίνει αναγκαίο ή έχει προφανείς λόγους αμφιβολιών για την ιατρική κατάσταση του ενδιαφερομένου.

β) να μην αποδέχεται πιστοποιητικά υγείας ιατρικής εξέτασης ή πόρισμα εξέτασης, αν υποβάλλονται μετά την πάροδο εξαμήνου από την έκδοσή τους.

γ) να πραγματοποιεί τη δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς των υποψηφίων οδηγών ή οδηγών, οι οποίοι λόγω σωματικής αναπηρίας ή προβλημάτων υγείας επιβάλλεται να οδηγούν ειδικά προσαρμοσμένα ή διασκευασμένα οχήματα, από Ειδική Επιτροπή αποτελούμενη από δύο (2) υπαλλήλους εξεταστές, της οικείας Υπηρεσίας Μεταφορών και Επικοινωνιών ή Κ.Τ.Ε.Ο., εκ των οποίων ο ένας τουλάχιστον είναι της κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ και τεχνικού κλάδου/ειδικότητας, βάσει του εκάστοτε Πορίσματος Εξέτασης, με τις αναγκαίες διασκευές. Με τον όρο διασκευές νοούνται οι εκάστοτε τροποποιήσεις, καθώς και η εγκατάσταση ειδικού εξοπλισμού, που πρέπει να βρίσκονται σε όχημα με κινητήρα, για να αντισταθμιστεί το κινητικό έλλειμμα, ούτως ώστε το όχημα να οδηγείται με ασφάλεια και σύμφωνα με τις εκάστοτε κανονιστικές διατάξεις.⁶³

Προκειμένου για την ανανέωση άδειας οδήγησης, καθώς και για την άρση κάθε είδους περιορισμού λόγω ιατρικών δεδομένων, ο κάτοχος της άδειας οδήγησης υποβάλλεται σε νέα ιατρική εξέταση και υποχρεωτικά από ειδικότητα γιατρού/ών που έχει/ουν επιβάλλει οποιοδήποτε περιορισμό. Ειδικά οδηγοί οι οποίοι δεν έχουν συμπληρώσει την ηλικία των ογδόντα ετών και έχουν εξεταστεί από Δευτεροβάθμια Ιατρική Επιτροπή (Δ.Ι.Ε.) στο παρελθόν, για την ανανέωση της άδειας οδήγησης, η ιατρική εξέταση, την πρώτη φορά μετά την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, πραγματοποιείται από γιατρούς των ειδικοτήτων που συγκροτούσαν τη Δ.Ι.Ε. από την οποία είχαν εξεταστεί.

Οι Αστυνομικές αρχές υποχρεούνται να προβαίνουν σε αυτεπάγγελτη κατάσχεση της άδειας οδήγησης, όταν διαπιστωθεί ότι ο κάτοχος της άδειας είναι τοξικομανής. Η άδεια οδήγησης αποστέλλεται στην οικεία Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών προκειμένου ο κάτοχος της να εξετασθεί ιατρικά, κατ' εφαρμογή της διάταξης της παραγράφου 8 του άρθρου 13 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, που κυρώθηκε με τον ν.2696/1999 όπως ισχύει.

⁶³ Αντικατάσταση εδαφίου με την υπ' αριθμ. Α3/48461/4454/2018 (Β' 4874) απόφαση

δ) να άρει οποιοδήποτε ιατρικό περιορισμό ο οποίος αποτυπώνεται στην άδεια οδήγησης με κωδικό, μόνο στην περίπτωση που η απαίτηση αυτή αναγράφεται ρητά στο Πιστοποιητικό Υγείας του οδηγού. ⁶⁴

ε) να καταχωρεί ως ισχύ της άδειας οδήγησης τη μικρότερη σε διάρκεια, εφόσον υπάρχουν διαφορετικές ημερομηνίες ισχύος, στις ημερομηνίες που καταγράφονται στα Πιστοποιητικά Υγείας του υποψήφιου οδηγού ή οδηγού για τις κατηγορίες που κατατάσσονται στην ίδια ΟΜΑΔΑ του Κεφαλαίου Β του παρόντος. ⁶⁵

στ) ⁶⁶ Η οριστική εκτίμηση της ικανότητας για ασφαλή οδήγηση των οδηγών των αστικών συγκοινωνιών Αθήνας και Θεσσαλονίκης, που εμφανίζουν προβλήματα υγείας, που εμπίπτουν στο Παράρτημα ΙΙΙ του ν.4413/2016, διενεργείται από ειδική επιτροπή ιατρών που συστήνεται για το σκοπό αυτόν.

Η παραπομπή του υπό κρίση εργαζόμενου οδηγού στην εν λόγω ειδική επιτροπή πραγματοποιείται ύστερα από σχετική εισήγηση του αρμόδιου ιατρού εργασίας της εταιρείας στην οποία εργάζεται. Ο ιατρός εργασίας μπορεί, σε περίπτωση προσκόμισης από τον εξεταζόμενο βεβαίωσης ή γνωμάτευσης από ιδιώτη ιατρό, να ζητήσει την εξέτασή του από ιατρό αντίστοιχης ειδικότητας κρατικού νοσηλευτικού ιδρύματος του Εθνικού Συστήματος Υγείας (ΕΣΥ).

Η ειδική επιτροπή ιατρών συστήνεται με διετή θητεία στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών και συγκροτείται από ιατρούς κρατικών νοσηλευτικών ιδρυμάτων του Εθνικού Συστήματος Υγείας (ΕΣΥ) ή των δομών πρωτοβάθμιας φροντίδας του ΕΣΥ των βασικών ιατρικών ειδικοτήτων του παθολόγου, καρδιολόγου, νευρολόγου, οφθαλμίατρου, ψυχιάτρου και ορθοπαιδικού, με τους αντίστοιχους αναπληρωτές τους, με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών. Για τη συγκρότηση της επιτροπής αποστέλλονται από την αρμόδια Υγειονομική Περιφέρεια του ΕΣΥ, κατόπιν σχετικής πρόσκλησης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, εντός δέκα (10) ημερών, κατάλογοι με τους ιατρούς των ειδικοτήτων, που συνιστούν προσόν επιλογής στην ειδική επιτροπή. Η μη έγκαιρη αποστολή των παραπάνω καταλόγων δεν κωλύει την πρόοδο της διαδικασίας.

Καθήκοντα πρόεδρου της ειδικής επιτροπής ασκεί ο ιεραρχικά ανώτερος ιατρός από τους ιατρούς κρατικών νοσηλευτικών ιδρυμάτων, ενώ καθήκοντα γραμματέα ανατίθενται σε υπάλληλο του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών. Η ανωτέρω ειδική επιτροπή συνεδριάζει νομίμως με τουλάχιστον τρία (3) μέλη, ένα εκ των οποίων υποχρεωτικά με ειδικότητα συναφή, κατά την κρίση του Προέδρου της, με την πάθηση του εξεταζόμενου, πέραν του κανονικού ωραρίου λειτουργίας των οικείων υπηρεσιών και καταβάλλεται πρόσθετη αμοιβή ή αποζημίωση στους συμμετέχοντες σε αυτή. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών καθορίζεται η αποζημίωση στους συμμετέχοντες στην ειδική επιτροπή σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Η ιατρική αξιολόγηση και οριστική κρίση της σωματικής και διανοητικής ικανότητας για οδήγηση των παραπεμπόμενων οδηγών διενεργείται λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις του παρόντος Παραρτήματος με αιτιολογημένη απόφαση της Επιτροπής.

⁶⁴ Προσθήκη σημείου με την υπ' αριθμ. Α3/48461/4454/2018 (Β' 4874) απόφαση

⁶⁵ Προσθήκη σημείου με την υπ' αριθμ. Α3/48461/4454/2018 (Β' 4874) απόφαση

⁶⁶ Αναγραμματισμός σημείου δ σε στ με την υπ' αριθμ. Α3/48461/4454/2018 (Β' 4874) απόφαση

Στις συνεδριάσεις της επιτροπής συμμετέχει ως εισηγητής, παρουσιάζοντας το σχετικό ιατρικό φάκελο του παραπεμπόμενου οδηγού, ο αρμόδιος ιατρός εργασίας της εταιρείας χωρίς δικαίωμα ψήφου.

Η ειδική επιτροπή μπορεί να ζητήσει την εξέταση του εξεταζόμενου από ιατρό αντίστοιχης ειδικότητας κρατικού νοσηλευτικού ιδρύματος του Εθνικού Συστήματος Υγείας (ΕΣΥ).

Η ειδική επιτροπή διαπιστώνει την καταλληλότητα οδήγησης και εκδίδει Πόρισμα Εξέτασης, στο οποίο περιλαμβάνεται υποχρεωτικά ο χαρακτηρισμός για τον οδηγό ως «ΙΚΑΝΟΣ/Η» ή «ΜΗ ΙΚΑΝΟΣ/Η» της ομάδας 2 ή και της ομάδας 1 του παρόντος Παραρτήματος, καθώς και ο χρόνος επαναξιολόγησής του από την ίδια ειδική επιτροπή εφόσον απαιτείται.

Το Πόρισμα Εξέτασης σε κάθε περίπτωση αποστέλλεται στην εταιρεία. Αν έχει κριθεί «ΜΗ ΙΚΑΝΟΣ/Η», ενημερώνεται η οικεία Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών και η άδεια οδήγησης ή κατηγορίες αυτής αφαιρούνται κατά περίπτωση.

Εφόσον ο οδηγός κριθεί «ΙΚΑΝΟΣ/Η» ύστερα από επαναξιολόγηση, ενημερώνεται η οικεία Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών και η άδεια οδήγησης επαναχορηγείται με τη διαδικασία της αντικατάστασης έντυπου σε περίπτωση που δεν έχει λήξει η διοικητική ισχύς των κατηγοριών που αφαιρέθηκαν ή της ανανέωσης.

Η ειδική επιτροπή εποπτεύεται από την αρμόδια Υγειονομική Επιθεώρηση Εργασίας του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας.

Απαγορεύεται σε κάθε ιατρική γνωμάτευση ή βεβαίωση να συστήνεται ή να προτείνεται ή να ορίζεται η θέση ή η μονάδα στην οποία θα τοποθετηθεί ο εξεταζόμενος.

Κάθε αντίθετη διάταξη καταργείται. ⁶⁷

Στο τέλος του Κεφαλαίου αυτού προσαρτώνται και αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του, πέντε Υποδείγματα για την ιατρική εξέταση υποψηφίων οδηγών ή οδηγών. ⁶⁸

⁶⁷ Προσθήκη περίπτωσης δ με την παρ. 1 του άρθρου 82 του ν.4530/2018 (Α' 59)

⁶⁸ Αντικατάσταση εδαφίου με την παρ. 2 του άρθρου 82 του ν.4530/2018 (Α' 59)

ΑΤΥΠΗ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ

ΤΙΤΛΟΣ ΥΠΟΧΡΕΟΥ ΓΙΑ
ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ
(Σφραγίδα φορέα ή προσώπου)

Αριθ. Πρωτ.:
Ημερομηνία:

ΕΝΙΑΙΟ ΕΝΤΥΠΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΠΡΟΣ: ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Ο/Η υπογεγραμμένος/η ιατρός ειδικότητας, συμβεβλημένος/η με τη Διεύθυνση σας/του κρατικού νοσηλευτικού ιδρύματος ή κρατικού κέντρου υγείας (*) για την ιατρική εξέταση υποψηφίων οδηγών ή οδηγών για χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, ή ο/η αξιολογητής/γήτρια ικανότητας οδήγησης του Τμήματος Αξιολόγησης Οδήγησης ΗΝΙΟΧΟΣ (ή του ανάλογου κρατικού ιδρύματος) (*), σας ενημερώνω ότι ο/η κρίθηκε:

Επώνυμο	
Όνομα	
Όνομα Πατέρα	
Όνομα Μητέρας	
Ημερομηνία Γέννησης	
ΑΜΚΑ	
Αριθμός Άδειας Οδήγησης (**)	
ΜΗ ΙΚΑΝΟΣ/Η (*)	Για Παραπομπή σε (*) (ειδικότητα/ες ιατρού/ιατρών)

Επώνυμο	
Όνομα	
Όνομα Πατέρα	
Όνομα Μητέρας	
Ημερομηνία Γέννησης	
ΑΜΚΑ	
Αριθμός Άδειας Οδήγησης (**)	
ΜΗ ΙΚΑΝΟΣ/Η (*)	Για Παραπομπή σε (*) (ειδικότητα/ες ιατρού/ιατρών)

Επώνυμο	
Όνομα	
Όνομα Πατέρα	
Όνομα Μητέρας	
Ημερομηνία Γέννησης	
ΑΜΚΑ	
Αριθμός Άδειας Οδήγησης (**)	
ΜΗ ΙΚΑΝΟΣ/Η (*)	Για Παραπομπή σε (*).....(ειδικότητα/ες ιατρού/ιατρών)

Υπογραφή αρμοδίου
και Σφραγίδα

(*) Διαγράφεται ό,τι δεν ισχύει ή δεν χρειάζεται

(**) Συμπληρώνεται εφόσον υφίσταται άδεια οδήγησης ⁶⁹

⁶⁹ Αντικατάσταση εντύπου με την υπ' αριθμ. Α3/48461/4454/2018 (Β' 4874) απόφαση

ΑΤΥΠΗ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ

Φωτογραφία

ΙΚΑΝΟΣ-Η

ΜΗ ΙΚΑΝΟΣ-Η

(*)

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΥΓΕΙΑΣ (***)

Ο/Η υπογεγραμμένος/η γιατρός ειδικότητας
..... συμβεβλημένος με τη Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών
...../του κρατικού νοσηλευτικού ιδρύματος ή κρατικού κέντρου υγείας
(*), για την ιατρική εξέταση υποψηφίων οδηγών ή οδηγών για χορήγηση ή ανανέωση άδειας
οδήγησης:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΩ

ότι εξέτασα σήμερα στο ιατρείο μου/κρατικό νοσηλευτικό ίδρυμα ή κρατικό κέντρο υγείας (*)
επί της οδού, αριθμός, περιοχή,
τον/την (*), του (Όνομα πατρός), με
ημερομηνία γέννησης .../.../....., διεύθυνση κατοικίας
....., ΑΜΚΑ:, κατά παραγγελία
του/της ιατρού ειδικότητας (**)

Κατά την παραπάνω εξέταση έλαβα υπόψη μου:

1. Το αριθμ. Βιβλιάριο Υγείας του
2. Τις προβλεπόμενες εξετάσεις
3. Το από ιατρικό πιστοποιητικό ή ιατρική γνωμάτευση του Νοσοκομείου
.....ότι.....
4. Το ερωτηματολόγιο για έλεγχο του Αποφρακτικού τύπου Συνδρόμου Απνοιών
Υποπνοιών
5. Την άδεια οδήγησης με αριθμό (***)
6. Την αριθμ. / απόδειξη εισπραχθείς Ευρώ: #.....#
7.

Και τον/την (*) κρίνω

ΙΚΑΝΟ-Η

(*)

ΜΗ ΙΚΑΝΟ-Η

ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ ΣΤΟ Ε.Ι.Α.Α. ΗΝΙΟΧΟΣ Κέντρο

Αξιολόγησης Ικανότητας και Προετοιμασίας Οδήγησης ΑμεΑ (*)

για να του/της χορηγηθεί - ανανεωθεί (*) η άδεια οδήγησης της

ΟΜΑΔΑΣ 1

(*)

ΟΜΑΔΑΣ 2

Η ισχύς της άδειας οδήγησης θα είναι γιαέτος/η (*)

Παρατηρήσεις και Κωδικοί επί της άδειας οδήγησης:

.....

.....

...../...../20.....

Ο/Η Ιατρός

(Υπογραφή-Σφραγίδα)

(*) Διαγράφεται ό,τι δεν ισχύει ή δεν χρειάζεται

(**) Συμπληρώνονται τα στοιχεία του ιατρού που έκανε την παραπομπή για ιατρική εξέταση

(***) Συμπληρώνεται από τον/την ιατρό που διενεργεί την εξέταση πλην του/της
οφθαλμιάτρου

(****) Συμπληρώνεται εφόσον υφίσταται άδεια οδήγησης **70**

ΑΤΥΠΗ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ

Φωτογραφία

ΙΚΑΝΟΣ-Η	ΜΗ ΙΚΑΝΟΣ-Η	(*)
----------	-------------	-----

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΥΓΕΙΑΣ (**)

Ο/Η υπογεγραμμένος/η ιατρός ειδικότητας
Οφθαλμιάτρου,
συμβεβλημένος με τη Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών /του
κρατικού νοσηλευτικού ιδρύματος ή κρατικού κέντρου υγείας (*) για την ιατρική εξέταση
υποψηφίων οδηγών ή οδηγών για χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΩ

ότι εξέτασα σήμερα στο ιατρείο μου/κρατικό νοσηλευτικό ίδρυμα ή κρατικό κέντρο υγείας (*)
επί της οδού, αριθμός, περιοχή,
τον/την (*), του (Όνομα πατρός), με
ημερομηνία γέννησης .../.../....., διεύθυνση κατοικίας
....., ΑΜΚΑ:

Κατά την παραπάνω εξέταση έλαβα υπόψη μου:

1. Το αριθμ. Βιβλιάριο Υγείας του
2. Τις προβλεπόμενες εξετάσεις
3. Το από ιατρικό πιστοποιητικό ή ιατρική γνωμάτευση του Νοσοκομείου
..... ότι
4. Την αριθμ. / απόδειξη εισπραχής Ευρώ: # #
5. Την άδεια οδήγησης με αριθμό (***)
6.

Και τον/την (*) κρίνω

ΙΚΑΝΟ-Η

(*)

ΜΗ ΙΚΑΝΟ-Η

για να του/της χορηγηθεί - ανανεωθεί (*) η άδεια

οδήγησης της

ΟΜΑΔΑΣ 1

(*)

ΟΜΑΔΑΣ 2

Η ισχύς της άδειας οδήγησης θα είναι γιαέτος/η (*)

Παρατηρήσεις - Κωδικοί επί της άδειας οδήγησης:

.....
.....
.....

...../...../20...

Ο/Η Ιατρός
(Υπογραφή-Σφραγίδα)

(*) Διαγράφεται ό,τι δεν ισχύει

(**) Συμπληρώνεται από τον/την Οφθαλμιάτρο

(***) Συμπληρώνεται εφόσον υφίσταται άδεια οδήγησης **71**

ΑΤΥΠΗ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΚΕΝΤΡΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ
ΟΔΗΓΗΣΗΣ ΓΙΑ ΟΔΗΓΟΥΣ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ «**ΗΝΙΟΧΟΣ**»
(ή ανάλογο Κρατικό ίδρυμα)
Διεύθυνση:
Τηλ.:

Φωτογραφία

Αρ.Πρωτ/ου:
Αρ. Γραμμ. Είσπρ.: Νο
Παραπεμπτικό:

ΠΟΡΙΣΜΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ (**)

Την/...../....., ο/η (ΕΠΩΝΥΜΟ) (ΟΝΟΜΑ).....,
(ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΡΟΣ)....., Ημερομηνία Γέννησης:
Δ/ση Κατοικίας Τηλ.:
ΑΜΚΑ:, ΑΔΤ/Εκδ.Αρχή:, Αρ. Αδ. Οδηγ:
προσήλθε στο ΕΚΑ Τμήμα Αξιολόγησης Ικανότητας και Προετοιμασίας Οδήγησης για
οδηγούς με αναπηρίες «**ΗΝΙΟΧΟΣ**» ή ανάλογο Κρατικό ίδρυμα για επαν(*)εξέταση, ύστερα
από αίτησή του/της για χορήγηση-ανανέωση άδειας οδήγησης της :

ΟΜΑΔΑΣ 1

(*)

ΟΜΑΔΑΣ 2

Μετά από λεπτομερή καταγραφή και επαν(*)αξιολόγηση των κινητικών προβλημάτων του/της
σε σχέση με τις ελάχιστες απαιτούμενες δεξιότητες για ασφαλή οδήγηση οχήματος κρίνεται:

ΙΚΑΝΟΣ-Η

(*)

ΜΗ ΙΚΑΝΟΣ-Η

α) για να αποκτήσει (*) β) για να ανανεώσει (*)

Καταγραφή των απαιτούμενων διασκευών-Παρατηρήσεις:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

...

Η ισχύς της άδειας οδήγησης θα είναι:

α)γιαέτος-η(*) β)προσωρινή παύση ισχύος για έτος-η(*) γ)οριστική παύση ισχύος(*).

Ο/Η Αξιολογητής Ικανότητας Οδήγησης
ΕΚΑ ΚΕΝΤΡΟ ΗΝΙΟΧΟΣ
(ή ανάλογο Κρατικό ίδρυμα)

Ο/Η Υπεύθυνος του Ιατρικού Τμήματος
ΕΚΑ ΚΕΝΤΡΟ ΗΝΙΟΧΟΣ
(ή ανάλογο Κρατικό ίδρυμα)

Για την ακρίβεια

Ο/Η Γραμματέας

(Υπογραφή-Σφραγίδα)

(*) Διαγράφεται ό,τι δεν ισχύει.

(**) Κατατίθεται στην αρμόδια Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

ΕΙΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΑΣΦΑΛΗ
ΟΔΗΓΗΣΗ ΟΔΗΓΩΝ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΑΘΗΝΑΣ ΚΑΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Συνεδρίαση .../.../20..
Πρακτικό Νο
Παραπεμπτικό:

ΠΟΡΙΣΜΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ

Στην σήμερα .../.../20.., συνήλθε η ειδική επιτροπή αποτελούμενη από τους:

- α) (ειδικότητας) ως Προέδρου
- β) (ειδικότητας) ως μέλος
- γ) (ειδικότητας) ως μέλος
- δ) (ειδικότητας) ως μέλος
- ε) (ειδικότητας) ως μέλος
- στ) υπαλλήλου του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών ως Γραμματέα και

ζ) ιατρού εργασίας της ως εισηγητής,
για την ιατρική αξιολόγηση και οριστική εκτίμηση της ικανότητας για ασφαλή οδήγηση του/ης οδηγού της εταιρείας με στοιχεία:
(ΕΠΩΝΥΜΟ), (ΟΝΟΜΑ).....,
(ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΡΟΣ)....., Ημερομηνία Γέννησης .../.../.....,
Διεύθυνση κατοικίας, Τηλ.,
ΑΜΚΑ, ΑΔΤ/Εκδούσα Αρχή, Αριθμ. Άδειας Οδήγησης

Κατά την παραπάνω εξέταση ελήφθησαν υπόψη (*):

- I. Το από .../.../20..... παραπεμπτικό του ιατρού εργασίας της
- II. Το αριθμ. Βιβλιάριο Υγείας του/ης οδηγού της
- III. Η εισήγηση του ιατρού εργασίας της
- IV. Οι προβλεπόμενες εξετάσεις
- V. Το από ιατρικό πιστοποιητικό ή ιατρική γνωμάτευση του Νοσοκομείουότι.....
- VI.

και κρίθηκε:

α) ΙΚΑΝΟΣ/Η (*) ΜΗ ΙΚΑΝΟΣ/Η

οδήγησης κατηγορίας οχήματος που ανήκει στην ΟΜΑΔΑ 2

β) ΙΚΑΝΟΣ/Η (*) ΜΗ ΙΚΑΝΟΣ/Η

οδήγησης κατηγορίας οχήματος που ανήκει στην ΟΜΑΔΑ 1

Επαναξιολόγηση - Παρατηρήσεις – Κωδικοί επί της άδειας οδήγησης:

.....
.....
.....
.....
.....

Ο/Η Πρόεδρος

Τα μέλη: 1)..... 2).....

3)..... 4).....

Για την ακρίβεια

Ο/Η Γραμματέας

(Υπογραφή–Σφραγίδα)

(*) Διαγράφεται ό,τι δεν ισχύει/απαιτείται
72

72 Προσθήκη πέμπτου Υποδείγματος με την παρ. 3 του άρθρου 82 του ν.4530/2018 (Α' 59)

Άρθρο 82 (ν.4530/2018)**Οριστική εκτίμηση της ικανότητας για ασφαλή οδήγηση των οδηγών των εταιρειών αστικών συγκοινωνιών Αθήνας και Θεσσαλονίκης**

4. Μέσα σε διάστημα τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, συνιστώνται στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών τρεις (3) πρόσθετες ειδικές επιτροπές ιατρών, με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, οι οποίες μέσα σε πέντε (5) μήνες από τη σύστασή τους θα ελέγξουν όλες τις εσωτερικές μετατάξεις στις εταιρείες και θα επανεξετάσουν όσους από τους οδηγούς έχουν αλλάξει ειδικότητα τα τελευταία δέκα (10) έτη.
5. Από την έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου καταργείται κάθε διάταξη κανονισμού εσωτερικής λειτουργίας των εταιρειών αστικών συγκοινωνιών Αθήνας και Θεσσαλονίκης, η οποία επιτρέπει στον ιατρό εργασίας της εταιρείας να εισηγείται ή να ορίζει το Τμήμα ή τη Διεύθυνση που θα τοποθετηθεί ή την ειδικότητα στην οποία θα καταταγεί ο εξεταζόμενος υπάλληλος. Αποφάσεις, εισηγήσεις, γνώμες ή άλλου είδους πράξεις του ιατρού εργασίας, οι οποίες ορίζουν το Τμήμα ή τη Διεύθυνση που τοποθετείται ή την ειδικότητα στην οποία κατατάσσεται ο υπάλληλος παύουν αυτοδικαίως να ισχύουν.
6. Σε περίπτωση έλλειψης προσωπικού κρίσιμων, για την εύρυθμη λειτουργία των εταιρειών αστικών συγκοινωνιών Αθήνας και Θεσσαλονίκης, ειδικοτήτων του προσωπικού των ανωτέρω εταιριών, μπορεί, ύστερα από αιτιολογημένη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας, να ανακαλούνται πράξεις απόσπασης υπαλλήλων των ανωτέρω ειδικοτήτων και να εκδίδονται οι αναγκαίες για την επιστροφή αυτών στις οργανικές τους θέσεις διαπιστωτικές πράξεις. Η διάταξη αυτή κατ'εξουσιοδότηση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διατάξης περί απόσπασης εργαζομένων της εταιρείας.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΣΩΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΣ
ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ**

1. ΟΡΑΣΗ

1.1. ΟΠΤΙΚΗ ΟΞΥΤΗΤΑ

ΟΜΑΔΑ 1

Το άθροισμα της οπτικής οξύτητας των δύο ματιών μετρούμενης με γυαλιά ή φακούς επαφής πρέπει να είναι τουλάχιστον 10/10 (αθροιστικά). Αναλυτικά :

5/10 στο ένα μάτι και 5/10 στο άλλο ή
6/10 στο ένα μάτι και 4/10 στο άλλο ή
7/10 στο ένα μάτι και 3/10 στο άλλο ή
8/10 στο ένα μάτι και 2/10 στο άλλο.

Αν η οπτική οξύτητα (διορθωμένη) του ενός ματιού είναι μικρότερη από 2/10 και η οπτική οξύτητα του άλλου 8/10 τουλάχιστον, ο οδηγός, ή ο υποψήφιος οδηγός υπάγεται στις διατάξεις περί μονοφθαλμίας.

Η οπτική οξύτητα σε περιπτώσεις διαθλαστικών σφαλμάτων λαμβάνεται με διορθωτικά γυαλιά ή φακούς επαφής.

Τα γυαλιά ή οι φακοί επαφής πρέπει να είναι ανεκτά από τον οδηγό ή τον υποψήφιο οδηγό.

Οι ενδοφθάλμιοι φακοί δεν θεωρούνται διορθωτικοί φακοί.

1.2. ΟΠΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ

ΟΜΑΔΑ 1

Αν διαπιστωθεί διαταραχή του οπτικού πεδίου του ενός ματιού, άδεια χορηγείται ή ανανεώνεται, εφόσον η οπτική οξύτητα του άλλου ματιού είναι (με διόρθωση τυχόν διαθλαστικού σφάλματος), τουλάχιστον 8/10 και το οπτικό πεδίο πλήρες. Στην περίπτωση αυτή ο οδηγός υφίσταται περιοδική επανεξέταση ανά 3-ετία. Αν υπάρχει πάθηση που μπορεί να προκαλέσει διαταραχή του οπτικού πεδίου του υγιούς ματιού (π.χ. γλαύκωμα), η επανεξέταση εκτελείται σε συντομότερο χρονικό διάστημα.

Το οπτικό πεδίο κάθε ματιού δεν επιτρέπεται να είναι μικρότερο των 120 μοιρών σε οριζόντιο επίπεδο.

Σε κάθε περίπτωση πρέπει να γίνεται αδρή εκτίμηση του οπτικού πεδίου. Αν κατά την εξέταση διαπιστωθεί διαταραχή ή υπόνοια διαταραχής του οπτικού πεδίου ή πάθηση που είναι πιθανόν να προκαλεί διαταραχή του οπτικού πεδίου, πρέπει να εκτελείται λεπτομερής λήψη του οπτικού πεδίου με κατάλληλο όργανο.

ΟΜΑΔΑ 2

Κάθε υποψήφιος για την αρχική χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης πρέπει να έχει οπτική οξύτητα και από τα δύο μάτια με οπτική διόρθωση, (εφόσον χρειάζεται), τουλάχιστον 8/10 στο ένα μάτι και τουλάχιστον 5/10 στο άλλο μάτι.

Στην περίπτωση που οι τιμές 8/10 και 5/10 επιτυγχάνονται με τη βοήθεια οπτικής διόρθωσης, πρέπει η μη διορθωμένη οπτική οξύτητα του κάθε ματιού να φθάνει τα 0,5/10 και η διόρθωση της ελάχιστης απαιτούμενης οπτικής οξύτητας (8/10 και 5/10) να επιτυγχάνεται με τη βοήθεια γυαλιών ή φακών επαφής, των οποίων η ισχύς δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τις 8 διοπτρίες (2D cyl= 1D sph) περίπου.

Οι 8 διοπτρίες υπολογίζονται συνολικά (μυωπικές, αστιγματικές, υπερμετρωπικές) για κάθε οφθαλμό ξεχωριστά.

Οι ενδοφθάλμιοι φακοί δεν θεωρούνται διορθωτικοί φακοί.

ΟΜΑΔΑ 2

Το οπτικό πεδίο του κάθε ματιού χωριστά πρέπει να είναι πλήρες.

Σε κάθε περίπτωση πρέπει να γίνεται αδρή εκτίμηση του οπτικού πεδίου. Αν κατά την εξέταση διαπιστωθεί διαταραχή ή υπόνοια διαταραχής του οπτικού πεδίου ή πάθηση που είναι πιθανόν να προκαλεί διαταραχή του οπτικού πεδίου, πρέπει να εκτελείται λεπτομερής λήψη του οπτικού πεδίου με κατάλληλο όργανο.

Αν ο οφθαλμίατρος δεν διαθέτει τον απαιτούμενο εξοπλισμό, μπορεί να ζητήσει να γίνει η εξέταση σε Κρατικό Νοσοκομείο ή από οποιονδήποτε οφθαλμίατρο που διαθέτει τον απαιτούμενο εξοπλισμό.

1.3. ΑΝΤΙΛΗΨΗ ΧΡΩΜΑΤΩΝ**ΟΜΑΔΑ 1**

Ο οδηγός ή υποψήφιος οδηγός πρέπει να διακρίνει άνετα τα τρία χρώματα (κόκκινο, πράσινο, κίτρινο) ενός τριχρώμου φανού.

ΟΜΑΔΑ 2

Ο υποψήφιος οδηγός πρέπει να έχει φυσιολογική αντίληψη των χρωμάτων. Σε περίπτωση μειωμένης αντίληψης των χρωμάτων, επιτρέπεται η αρχική χορήγηση άδειας οδήγησης εφόσον διακρίνει άνετα τα τρία χρώματα (κόκκινο, πράσινο, κίτρινο) ενός τριχρώμου φανού.

Η άδεια ανανεώνεται εφόσον η διαπιστωθείσα μειωμένη αντίληψη των χρωμάτων (δυσχρωματοψία) παραμένει ως έχει και επιπλέον ο οδηγός διακρίνει άνετα τα τρία χρώματα (κόκκινο, πράσινο, κίτρινο) ενός τριχρώμου φανού.

1.4. ΔΙΟΦΘΑΛΜΗ ΟΡΑΣΗ**ΟΜΑΔΑ 1**

Αν ο οδηγός ή ο υποψήφιος οδηγός πάσχει από έκδηλο στραβισμό (ετεροτροπία), άδεια οδήγησης χορηγείται ή ανανεώνεται, εφόσον το υγιέστερο μάτι έχει οπτική οξύτητα (με διόρθωση τυχόν διαθλαστικού σφάλματος) τουλάχιστον 8/10 και οπτικό πεδίο πλήρες.

Αν κατά την εξέταση οδηγού ή υποψηφίου οδηγού διαπιστωθεί διπλωπία, άδεια οδήγησης χορηγείται ή ανανεώνεται με την προϋπόθεση ότι κατά την οδήγηση η όραση του ενός ματιού, θα αποκλείεται με ειδικά γυαλιά, κάλυψη ή φακό επαφής.

Η οπτική οξύτητα του χρησιμοποιούμενου ματιού πρέπει να είναι (με διόρθωση τυχόν διαθλαστικού σφάλματος) τουλάχιστον 8/10 και το οπτικό του πεδίο πλήρες.

Οδηγοί που ανήκουν στις παραπάνω περιπτώσεις (εκδήλου στραβισμού και διπλωπίας) υφίστανται περιοδική επανεξέταση μέχρι 3 χρόνια

ΟΜΑΔΑ 2

Ο οδηγός δεν πρέπει να πάσχει από πάθηση που αποτελεί εμπόδιο στη στερεοσκοπική όραση (π.χ. έκδηλο στραβισμό ή διπλωπία).

1.5. ΑΦΑΚΙΑ**ΟΜΑΔΑ 1**

Η αμφοτερόπλευρη αφακία δεν αποτελεί εμπόδιο για τη χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, εφόσον με γυαλιά ή φακούς επαφής εκπληρώνονται οι προϋποθέσεις της ελάχιστης απαιτούμενης οπτικής οξύτητας.

Η ετερόπλευρη αφακία πρέπει να διορθώνεται με ενδοφθάλμιο φακό ή φακό επαφής.

Σε κάθε περίπτωση αφακίας, άδεια οδήγησης δεν χορηγείται αν δεν έχει περάσει τουλάχιστον ένα τρίμηνο από την εγχείρηση.

Η άδεια χορηγείται για ένα έτος μετά την παρέλευση τριμήνου από την εγχείρηση και ανανεώνεται κάθε έτος. Μετά την πάροδο της τριετίας, χορηγείται κανονικά.

ΟΜΑΔΑ 2

Η αμφοτερόπλευρη αφακία δεν αποτελεί εμπόδιο για τη χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, εφόσον με γυαλιά ή φακούς επαφής εκπληρώνονται οι προϋποθέσεις της ελάχιστης απαιτούμενης οπτικής οξύτητας.

Η ετερόπλευρη αφακία πρέπει να διορθώνεται με ενδοφθάλμιο φακό ή φακό επαφής.

Σε κάθε περίπτωση αφακίας, άδεια οδήγησης δεν χορηγείται αν δεν έχει περάσει τουλάχιστον ένα τρίμηνο από την εγχείρηση.

Η άδεια χορηγείται για ένα έτος μετά την παρέλευση τριμήνου από την εγχείρηση και ανανεώνεται κάθε έτος. Μετά την πάροδο της τριετίας, χορηγείται κανονικά.

1.6. ΜΟΝΟΦΘΑΛΜΙΑ**ΟΜΑΔΑ 1**

Σε περίπτωση μονοφθαλμίας είναι δυνατόν να χορηγηθεί άδεια οδήγησης ή να ανανεωθεί υφιστάμενη άδεια, με την προϋπόθεση ότι η κατάσταση αυτή της μονοφθαλμίας υπάρχει από 6-μήνου τουλάχιστον.

Η οπτική οξύτητα του μοναδικού ματιού πρέπει να είναι (με διόρθωση τυχόν διαθλαστικού σφάλματος) 8/10 τουλάχιστον και το οπτικό του πεδίο πλήρες. Αν το μοναδικό μάτι είναι άφακο, η διόρθωσή του πρέπει να εξασφαλίζεται με φακό επαφής ή ενδοφθάλμιο φακό.

Αν με την κατάσταση της μονοφθαλμίας συνυπάρχει και κώφωση, άδεια οδήγησης δεν χορηγείται ούτε ανανεώνεται. Οι μονόφθαλμοι οδηγοί υποχρεώνονται ν' ανανεώνουν την άδεια οδήγησής τους από ένα έως πέντε χρόνια. Ο χρόνος ανανέωσης (1-5 χρόνια), καθορίζεται από τον *Οφθαλμίατρο*⁷³, σύμφωνα με τη κρίση του και λαμβάνοντας υπόψη την οπτική οξύτητα του οφθαλμού.

1.7 ΛΟΙΠΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΑΤΙΩΝ**ΟΜΑΔΑ 1**

Άδεια οδήγησης δεν χορηγείται ούτε ανανεώνεται, σε κάθε πάθηση των ματιών που αποτελεί σοβαρό εμπόδιο στην ασφαλή οδήγηση, έστω και αν δεν αναφέρεται στις παραπάνω παραγράφους. Σε αμφίβολες περιπτώσεις ο ενδιαφερόμενος υποβάλλεται σε εξειδικευμένες οφθαλμολογικές εξετάσεις. Για διαθλαστικά σφάλματα που χειρουργούνται με τους σύγχρονους επιστημονικούς τρόπους (laser) δύναται να χορηγηθεί άδεια οδήγησης, εφόσον πληρούνται οι ελάχιστες προϋποθέσεις οπτικής οξύτητας. Χορηγείται άδεια τουλάχιστον τρεις μήνες μετά την επέμβαση και για χρονικό διάστημα που θα κρίνει ο οφθαλμίατρος. Μετά το πέρας του χρονικού διαστήματος που θα οριστεί και εφόσον η κατάσταση παραμένει αμετάβλητη, η ανανέωση γίνεται κανονικά για το χρονικό διάστημα που προβλέπεται κάθε φορά.

ΟΜΑΔΑ 2

Δεν χορηγείται άδεια.

ΟΜΑΔΑ 2

Άδεια οδήγησης δεν χορηγείται ούτε ανανεώνεται στις παρακάτω παθήσεις, έστω και αν εκπληρώνονται οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους:

1. Παθήσεις του κερατοειδούς (εκφυλίσεις ή δυστροφίες)
2. Στραβισμός
3. Εκφυλίσεις ή δυστροφίες του βυθού
4. Αγγειακές διαταραχές του βυθού
5. Αποκόλληση του αμφιβληστροειδούς
6. Γλαύκωμα
7. Νοσήματα κόγχων (δυσθυροειδική οφθαλμοπάθεια, όγκοι, συγγενείς δυσπλασίες)

8. Παθήσεις βλεφάρων (πώση, όγκος)

Σε αμφίβολες περιπτώσεις ο ενδιαφερόμενος υποβάλλεται σε εξειδικευμένες οφθαλμολογικές εξετάσεις.

Για διαθλαστικά σφάλματα που χειρουργούνται με τους σύγχρονους επιστημονικούς τρόπους (laser) δύναται να χορηγηθεί άδεια οδήγησης, εφόσον πληρούνται οι ελάχιστες προϋποθέσεις οπτικής οξύτητας. Χορηγείται άδεια τουλάχιστον τρεις μήνες μετά την επέμβαση και για χρονικό διάστημα που θα κρίνει ο οφθαλμίατρος. Μετά το πέρας του χρονικού διαστήματος που θα οριστεί και εφόσον η κατάσταση παραμένει αμετάβλητη, η ανανέωση γίνεται κανονικά για το χρονικό διάστημα που προβλέπεται κάθε φορά.

⁷³ Αντικατάσταση λέξης με την υπ' αριθμ. Α3/48461/4454/2018 (Β'4874) απόφαση

2. ΩΤΟΡΙΝΟΛΑΡΥΓΓΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ 1

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας στις εξής περιπτώσεις:

1. Στην τέλεια απόφραξη των ρινικών κοιλοτήτων ή του ρινοφάρυγγα, από οποιαδήποτε αιτία
2. Στους φέροντες μόνιμη τραχειοτομία, αν δεν έχει περάσει τουλάχιστον ένα έτος από την εκτέλεσή της και σε όσους έχουν υποστεί χορδοπηξία λόγω απαγωγικής παράλυσης, εάν επίσης δεν έχει περάσει τουλάχιστον ένα έτος από την εκτέλεσή της.
3. Στους πάσχοντες από ιλίγγους λαβυρινθικής αιτιολογίας με διαταραχές της ισορροπίας.
4. Σε μονόπλευρες ή αμφίπλευρες χρόνιες πυώδεις ωτίτιδες, όταν συνοδεύονται από εμπλοκές όπως οστεομυελίτιδα, μαστοειδίτιδα, χολοστεάτομα ή λαβυρινθικά φαινόμενα.
5. Σε μόνιμο ή παροξυντικό ίλιγγο και ανωμαλίες της ισορροπίας οσοδήποτε μικρές και αν είναι κατά την ιατρική εξέταση.
6. Στους χειρουργηθέντες με καρκίνο λάρυγγα.
ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, εφόσον έχει περάσει τουλάχιστον ένα έτος από την εκτέλεση της επέμβασης και κατά την κρίση του ωτορινολαρυγγολόγου.

ΟΜΑΔΑ 2

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας στις εξής περιπτώσεις:

1. Στην τέλεια απόφραξη των ρινικών κοιλοτήτων ή του ρινοφάρυγγα, από οποιαδήποτε αιτία
2. Στους πάσχοντες από αμφοτερόπλευρη απαγωγική παράλυση των φωνητικών χορδών χωρίς τραχειοτομία.
3. Στους πάσχοντες από ιλίγγους λαβυρινθικής αιτιολογίας με διαταραχές της ισορροπίας.
4. Σε μονόπλευρες ή αμφίπλευρες χρόνιες πυώδεις ωτίτιδες, όταν συνοδεύονται από εμπλοκές όπως οστεομυελίτιδα, μαστοειδίτιδα, χολοστεάτομα ή λαβυρινθικά φαινόμενα.
5. Σε μόνιμο ή παροξυντικό ίλιγγο και ανωμαλίες της ισορροπίας οσοδήποτε μικρές και αν είναι κατά την ιατρική εξέταση.
6. Στον καρκίνο του λάρυγγα.
ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ στους χειρουργηθέντες με καρκίνο του λάρυγγα, η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας οδήγησης εφόσον έχει περάσει τουλάχιστον ένα έτος από την εκτέλεση της επέμβασης και κατά την κρίση του ωτορινολαρυγγολόγου

ΟΜΑΔΑ 1 (συνέχεια)

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας:

1. Ειδικά για τους βαρήκοους στους οποίους το ποσοστό βαρηκοΐας υπερβαίνει το 45%, επιβάλλεται χρήση ηλεκτροακουστικής συσκευής ή κοχλιακού εμφυτεύματος και κατά τη κρίση του ωτορινολαρυγγολόγου, ανεξάρτητα από το βαθμό και την αιτιολογία της βαρηκοΐας.

2. Στους κωφούς ⁷⁴, με την προϋπόθεση ότι η ιατρική εξέταση θα διενεργείται από ωτορινολαρυγγολόγο.

3. Άτομα άνω των 65 ετών για να αποκτήσουν για πρώτη φορά στη ζωή τους άδεια οδήγησης, χρειάζονται απαραίτητα ακουομετρικό διάγραμμα, που πρέπει να εκδίδεται από ειδικό γιατρό και πρέπει να περιλαμβάνει την αέρινη και οστέινη καμπύλη. Σε άτομα με μεγάλη βαρηκοΐα που έχουν ξεπεράσει το 75° έτος της ηλικίας, η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας κρίνεται και σύμφωνα με τη γενική κατάσταση του ενδιαφερόμενου.

Η ανανέωση της άδειας οδήγησης εναπόκειται στην κρίση του ωτορινολαρυγγολόγου που θα λάβει υπόψη της το βαθμό και τη μορφή της βαρηκοΐας και τη δυνατότητα χρησιμοποίησης ηλεκτροακουστικής συσκευής ή κοχλιακού εμφυτεύματος.

ΟΜΑΔΑ 2 (συνέχεια)

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση άδειας οδήγησης στους κωφούς ⁷⁵.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας:

Στους βαρήκοους στους οποίους το ποσοστό βαρηκοΐας υπερβαίνει το 45%. Επιβάλλεται η χρήση ηλεκτροακουστικής συσκευής ή κοχλιακού εμφυτεύματος και κατά τη κρίση του ωτορινολαρυγγολόγου, ανεξάρτητα από το βαθμό και την αιτιολογία της βαρηκοΐας.

⁷⁴ Αντικατάσταση λέξης με την υπ' αριθμ. Α3/48461/4454/2018 (Β' 4874) απόφαση

⁷⁵ Αντικατάσταση λέξης με την υπ' αριθμ. Α3/48461/4454/2018 (Β' 4874) απόφαση

**3. ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ –
ΚΙΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ**

ΟΜΑΔΑ 1 (ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ A, A1, A2, AM)

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης για τις κατηγορίες A, A1, A2, AM:

1. Σε παθήσεις οποιασδήποτε αιτιολογίας που προκαλούν γενικευμένη ελάττωση της μυϊκής ισχύος των άκρων.

2. Σε παθήσεις οποιασδήποτε αιτιολογίας που προκαλούν αστάθεια της σπονδυλικής στήλης που δύναται να προκαλέσει νευρολογική βλάβη, πόνο ή παραμόρφωση.

3. Σε περιπτώσεις οποιασδήποτε αιτιολογίας που να υπάρχει κατάργηση του πλήρους εύρους κίνησης των αρθρώσεων των άνω και κάτω άκρων.

4. Σε οποιονδήποτε ακρωτηριασμό συμπεριλαμβανομένου και του ακρωτηριασμού των δακτύλων.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης σε αναπηρία των άνω άκρων εφόσον η συλληπτική λειτουργία των άκρων χειρών είναι ικανοποιητική, κατά τη κρίση του ορθοπεδικού ή του οργάνου το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας οδήγησης σε περιπτώσεις κινητικού ελλείμματος, ύστερα από αξιολόγηση του ενεργητικού εύρους κίνησης των αρθρώσεων και υπόδειξη των τυχόν διασκευών που απαιτούνται στο όχημα, από ορθοπεδικό ή από όργανο το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις.

ΟΜΑΔΑ 1 (ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ B, B1)

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας οδήγησης για τις κατηγορίες B, B1:

1. Σε οποιαδήποτε αναπηρία ή ακρωτηριασμό που δεν επιτρέπει την ασφαλή οδήγηση κατά την κρίση του ορθοπεδικού ή του οργάνου το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις, ακόμη και με όχημα το οποίο φέρει τροποποιήσεις ή ειδικό εξοπλισμό.⁷⁶

2. Στις περιπτώσεις που δεν επιτελείται ικανοποιητικά η συλληπτική λειτουργία των άκρων ακόμα και με τις κατάλληλες διασκευές.

ΟΜΑΔΑ 2

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης :

1. Σε παθήσεις της σπονδυλικής στήλης οι οποίες προκαλούν μείωση της κινητικότητάς της (αγκυλοποιητική σπονδυλίτιδα κ.λπ.), ιδιαίτερα όταν οι παθήσεις προσβάλλουν την Α.Μ.Σ.Σ.

Για τεκμηρίωση του προβλήματος απαιτείται ακτινολογικός και βιοχημικός αιματολογικός έλεγχος.

2. Σε κακώσεις σπονδυλικής στήλης με συνοδά κατάγματα ή και εξαρθρώματα σπονδύλων με ή χωρίς νευρολογική σημειολογία τα οποία προκαλούν μόνιμη, σημαντικού βαθμού παραμόρφωση ή αστάθεια της σπονδυλικής στήλης.

3. Σε μόνιμη μετατραυματική μονοπληγία, διπληγία, ημιπληγία, παραπληγία ή τετραπληγία.

4. Σε δισκοκήλες εφόσον προκαλούν έκπτωση της μυϊκής ισχύος, συνεχή πόνο ή παραμόρφωση μετά την αποτυχία της θεραπευτικής ή χειρουργικής αγωγής.

5. Σε ακρωτηριασμό ή φωκομέλεια, ενός ή περισσότερων από τα τέσσερα άκρα σε οποιοδήποτε ύψος, ακόμη και με όχημα το οποίο φέρει τροποποιήσεις ή ειδικό εξοπλισμό.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ, σε περίπτωση κνημιαίου ή χαμηλότερου ακρωτηριασμού ενός κάτω άκρου, η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης σε υποψήφιο οδηγό ή οδηγό, με την προϋπόθεση τοποθέτησης πρόσθετου τεχνητού μέλους και εφόσον το άλλο κάτω άκρο είναι υγιές, σε όχημα με αυτόματη επιλογή της σχέσης μετάδοσης (κωδικός αριθμός 10.02.) και επιπλέον με ποδόπληκτρο επιταχυντή στα αριστερά (κωδικός αριθμός 25.08.) εφόσον πρόκειται για κνημιαίο ή χαμηλότερο ακρωτηριασμό του δεξιού κάτω άκρου, προκειμένου να αντισταθμίζεται το κινητικό έλλειμα ούτως ώστε το όχημα να οδηγείται με ασφάλεια, ύστερα από απόφαση του ορθοπεδικού ή του οργάνου το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις.⁷⁷

⁷⁶ Αντικατάσταση σημείου με την υπ' αριθμ. Α3/48461/4454/2018 (Β'4874) απόφαση

⁷⁷ Αντικατάσταση σημείου με την υπ' αριθμ. Α3/48461/4454/2018 (Β'4874) απόφαση

ΟΜΑΔΑ 1 (συνέχεια)

3. Σε πρωτοπαθείς ή μεταστατικές νεοπλασίες των οστών.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, ύστερα από αξιολόγηση της πάθησης από ορθοπεδικό ή από όργανο το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις.

4. Στις περιπτώσεις εκείνες που έχει καταργηθεί η κινητικότητα της σπονδυλικής στήλης, ιδιαίτερα της Α.Μ.Σ.Σ. από οποιαδήποτε αιτία.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης με ειδικά διασκευασμένο όχημα, ύστερα από αξιολόγηση του προβλήματος από ορθοπεδικό ή από όργανο το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις.

5. Στις περιπτώσεις που υπάρχει αστάθεια της σπονδυλικής στήλης ή κατάγματα της Α.Μ.Σ.Σ. ή ψευδαρθρωμένα κατάγματα και ιδιαίτερα κατάγματα των Α1 και Α2 σπονδύλων.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, κατά την κρίση ορθοπεδικού ή του οργάνου το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις.

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης σε υποψήφιους οδηγούς ή οδηγούς που παρουσιάζουν πάθηση ή ανωμαλία του κινητικού-ερειστικού συστήματος, ή οποιαδήποτε άλλη πάθηση πρόσφατη ή υπολειμματική (όπως κατάγματα ή ψευδαρθρώσεις) δυνάμενη να περιορίζει τον κινητικό έλεγχο και η οποία καθιστά επικίνδυνη την οδήγηση οχήματος με κινητήρα.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης με περιοριστικούς όρους σε οποιονδήποτε υποψήφιο οδηγό ή οδηγό που μειονεκτεί σωματικά και δεν υπάγεται στις παραπάνω περιπτώσεις, κατά την κρίση ορθοπεδικού ή του οργάνου το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις. Η εξέταση αυτή θα πρέπει να στηρίζεται σε ιατρική αξιολόγηση της εν λόγω πάθησης ή ανωμαλίας. Στη συνέχεια εκδίδεται Πιστοποιητικό Υγείας ή Πόρισμα Εξέτασης, όπου αναφέρονται οι τυχόν διασκευές που απαιτούνται στο όχημα καθώς και ο χρόνος διάρκειας ισχύος της άδειας.

ΟΜΑΔΑ 2 (συνέχεια)

6. Σε περιπτώσεις ελάττωσης της μυϊκής ισχύος των άνω και κάτω άκρων, οποιασδήποτε αιτιολογίας και σε περιπτώσεις περιορισμού της κινητικότητας αγκώνος, πηχεοκαρπικής, ισχίων, γονάτων και ποδοκνημικών.

7. Σε περιπτώσεις αδυναμίας εκτέλεσης πλήρους συλληπτικής λειτουργίας των άκρων χειρών, οποιασδήποτε αιτιολογίας.

8. Σε περίπτωση ακρωτηριασμού του αντίχειρα του ενός ή και των δύο χεριών.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η οδήγηση στις περιπτώσεις ακρωτηριασμού ενός δακτύλου ή τριών φαλάγγων διαφόρων δακτύλων εκτός του αντίχειρα σε ένα χέρι. Σε ακρωτηριασμούς περισσότερο από ένα δάκτυλο ή τριών φαλάγγων ή ενός αντίχειρα σε ένα μόνο χέρι, το κινητικό έλλειμμα εκτιμάται από ορθοπεδικό ή από όργανο το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για τον σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις.

9. Σε χρόνια οστεομυελίτιδα και ιδιαίτερα με εντόπιση σε θέση υψηλής φόρτισης, όταν πρόκειται για τα κάτω άκρα.

10. Σε περιπτώσεις ανισοσκελίας μετατραυματικής ή μη αιτιολογίας και όταν η διαφορά μήκους είναι μεγαλύτερη των 10 εκατοστών.

11. Επί νεοπλασιών πρωτοπαθών ή μεταστατικών, καθώς και σε μεταβολικές παθήσεις των οστών εκτός της οστεοπόρωσης.

12. Σε συγγενείς γενικά διαμαρτίες ή άλλες παραμορφωτικές παθήσεις του ερειστικού συστήματος, που έχουν σαν αποτέλεσμα την σπαστικότητα ή την μυϊκή αδυναμία ή οποιαδήποτε άλλη παραμόρφωση που δυσχεραίνει την πλήρη και φυσιολογική λειτουργία της προσβεβλημένης περιοχής.

13. Κάθε άλλη κατάσταση συνδεδασμένης βλάβης του ερειστικού και μυϊκού συστήματος εκτιμάται με βάση τις προηγούμενες παραγράφους.

Ο ορθοπεδικός ή το όργανο το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις, θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους επιπρόσθετους κινδύνους που συνδέονται με την οδήγηση οχημάτων αυτής της κατηγορίας (ΟΜΑΔΑ 2).

ΟΜΑΔΑ 1 (συνέχεια)

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης για τις κατηγορίες Β, Β1:

1. Σε περιπτώσεις απώλειας της λειτουργίας μερικής ή πλήρους ενός άνω άκρου λόγω:

- ακρωτηριασμού σε οποιοδήποτε ύψος
- συγγενούς διαμαρτίας ή παραμορφωτικής πάθησης,
- πάθησης οποιασδήποτε αιτιολογίας τραυματικής ή όχι (εκτός εάν για το αίτιο της βλάβης ορίζεται διαφορετικά σε άλλο σημείο που αναφέρεται σε παθήσεις εκτός των ορθοπεδικών), με όχημα που διαθέτει τις απαραίτητες διασκευές, ανάλογα με το πάσχον άκρο.

Ο υποψήφιος οδηγός ή οδηγός εξετάζεται και αξιολογείται από ορθοπεδικό, ή από όργανο το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις, που υποδεικνύουν τις κατάλληλες ή και αναγκαίες διασκευές-περιορισμούς.

2. Σε περιπτώσεις απώλειας της λειτουργίας μερικής ή πλήρους των δύο άνω άκρων λόγω παθήσεων που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, με όχημα που διαθέτει τις απαραίτητες διασκευές, ώστε να είναι δυνατή η οδήγησή του με τα κάτω άκρα. Ο υποψήφιος οδηγός ή οδηγός εξετάζεται και αξιολογείται από ορθοπεδικό ή από όργανο το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις που υποδεικνύουν τις απαραίτητες διασκευές και περιοριστικούς όρους, (αναφέρεται ενδεικτικά):

- οδήγηση μόνον εντός ακτίνας 50 km από τον τόπο κατοικίας του κατόχου αδειας οδήγησης
- οδήγηση με ταχύτητα έως 50 km/h
- οδήγηση χωρίς ρυμουλκούμενο
- απαγόρευση οδήγησης σε αυτοκινητόδρομο.

Χορηγείται άδεια οδήγησης περιορισμένου χρόνου κατά την κρίση του ορθοπεδικού. Αν η πάθηση δεν υπάρχει περίπτωση να επιδεινωθεί, ο ορθοπεδικός κατά την κρίση του άρει τον χρονικό περιορισμό.

Εάν οι βλάβες που έχουν προκληθεί στο μυοσκελετικό σύστημα έχουν παροδικό χαρακτήρα, η οδήγηση καθ' όλο το διάστημα της αποκατάστασης απαγορεύεται. Μετά την αποδρομή και εφόσον έχει παγιωθεί η βλάβη, απαιτείται επανεκτίμηση του βαθμού ικανότητας με κλινικό ή και απεικονιστικό έλεγχο (π.χ. CT, MRI) και αν απαιτείται και εργαστηριακό έλεγχο (π.χ. νευροφυσιολογικό έλεγχο, σπινθηρογράφημα κ.λπ.).

ΟΜΑΔΑ 1 (συνέχεια)

3. Σε περιπτώσεις απώλειας της λειτουργίας, μερικής ή πλήρους, ενός ή και των δύο κάτω άκρων λόγω:

- Ακρωτηριασμού ενός ή αμφοτέρων των κάτω άκρων. Στις περιπτώσεις αυτές, αν κριθεί σκόπιμο, θα απαιτηθεί επιπρόσθετη τροποποίηση του καθίσματος για την ορθή στήριξη του σώματος.
- Συγγενούς διαμαρτίας.
- Παραμορφωτικής πάθησης.
- Μετατραυματικής κατάστασης οποιασδήποτε αιτιολογίας (εκτός εάν για το αίτιο της βλάβης, ορίζεται διαφορετικά σε άλλο σημείο του παρόντος παραρτήματος που αναφέρεται σε άλλες παθήσεις εκτός των ορθοπεδικών).
- Παραπληγίας (εκτός εάν για το αίτιο της βλάβης, ορίζεται διαφορετικά σε άλλο σημείο του παρόντος παραρτήματος που αναφέρεται σε άλλες παθήσεις εκτός των ορθοπεδικών).

Στις ως άνω περιπτώσεις ο υποψήφιος οδηγός ή οδηγός εξετάζεται και αξιολογείται από ορθοπεδικό ή από όργανο το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις που υποδεικνύουν τις κατάλληλες ή και αναγκαίες διασκευές-περιορισμούς.

4. Σε περιπτώσεις που ο υποψήφιος έχει υποβληθεί σε αρθροπλαστική οιασδήποτε άρθρωσης χορηγείται άδεια περιορισμένης χρονικά ισχύος, η δε εκτίμηση θα στηρίζεται κάθε φορά στην κλινική εξέταση και τον ακτινολογικό έλεγχο.

5. Σε περιπτώσεις παραμορφώσεων ή βραχύνσεων, ή ελλειμμάτων των άκρων (άνω ή κάτω) λόγω μετατραυματικών ή μετεγχειρητικών καταστάσεων (π.χ. σημαντικού βαθμού ανισοσκελία κ.λπ.) θα απαιτηθούν κατάλληλες τροποποιήσεις σύμφωνα με τις υποδείξεις του ορθοπεδικού ή του οργάνου το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις.

6. Σε περιπτώσεις που δύνανται να προκαλέσουν σημαντική εξασθένηση του σκελετού (π.χ. χρόνια οστεομυελίτιδα, τραυματικές ή νεοπλαστικές παθήσεις κ.λπ.) η αναγκαιότητα και το είδος τροποποίησης του οχήματος παραμένει στην κρίση του ορθοπεδικού ή του οργάνου το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις.

ΟΜΑΔΑ 1 (συνέχεια)

7. Κάθε άλλη κατάσταση συνδεδεασμένης βλάβης του ερειστικού και μυϊκού συστήματος εκτιμάται με βάση τις προηγούμενες παραγράφους.

8. Κάθε άτομο που έχει απαλλαγεί της στρατιωτικής του θητείας για λόγους ορθοπεδικού προβλήματος, εξετάζεται υποχρεωτικά και εκτιμάται από ορθοπεδικό ή από όργανο το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις, με ποιες προϋποθέσεις είναι δυνατόν να είναι κάτοχος άδειας οδήγησης.

Σε κάθε περίπτωση η κατάσταση του υποψήφιου οδηγού ή οδηγού θα εκτιμάται με τον κατάλληλο κλινικό-εργαστηριακό έλεγχο (ιδιαίτερα εφόσον πρόκειται για εξελισσόμενη πάθηση), ο δε χρόνος ισχύος της άδειας οδήγησης είναι περιορισμένος, σύμφωνα με την κρίση του ορθοπεδικού ή του οργάνου το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις.

Εάν οι βλάβες που έχουν προκληθεί στο μυοσκελετικό σύστημα έχουν παροδικό χαρακτήρα, η οδήγηση, καθόλο το διάστημα της αποκατάστασης, απαγορεύεται ή επιτρέπεται με βάση τους περιορισμούς που αναφέρονται στην παρούσα ΟΜΑΔΑ 1

Μετά την αποδρομή και εφόσον έχει παγιωθεί η βλάβη, απαιτείται επανεκτίμηση του βαθμού λειτουργικότητας. Υποχρεωτική επομένως είναι η λεπτομερής κλινική εξέταση, η εκτίμηση των ακτινογραφιών ή των αποτελεσμάτων άλλων απεικονιστικών μεθόδων (π.χ. CT, MRI). Όπου απαιτείται, σκόπιμο είναι να γίνεται ειδικός εργαστηριακός έλεγχος (π.χ. νευροφυσιολογικός, σπινθηρογράφημα, κ.λπ.).

4. ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΟΥ- ΠΕΠΤΙΚΟΥ-ΝΕΦΡΩΝ-ΔΕΡΜΑΤΟΣ- ΑΙΜΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ-ΕΝΔΟΚΡΙΝΩΝ ΑΔΕΝΩΝ-ΓΕΝΙΚΕΣ ΝΟΣΗΡΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ - ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΤΟΥ ΜΕΤΑΒΟΛΙΣΜΟΥ.

ΟΜΑΔΑ 1

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης :

1. Στην κίρρωση του ήπατος με ασκίτη ή ασκίτη οποιασδήποτε αιτιολογίας

2. Σε εκτεταμένη νευροϊνομάτωση (νόσος του Von Recklinghousen)

3. Σε όλες τις παθήσεις που εμποδίζουν την αναπνοή υπό μορφή δύσπνοιας, (αποφρακτικές πνευμονοπάθειες, πνευμονική ίνωση, θωρακοπλαστικές, λοβεκτομές ή πνευμονεκτομές κ.λπ.). **ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ** η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας, περιορισμένης χρονικής διάρκειας, κατόπιν γνωμάτευσης ειδικού γιατρού, εφόσον δεν εμποδίζεται η ασφαλής οδήγηση.

4. Σε υποψήφιους οδηγούς ή οδηγούς που πάσχουν από σοβαρή νεφρική ανεπάρκεια. **ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ** η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας, κατόπιν γνωμάτευσης ειδικού γιατρού, εφόσον υποβάλλονται σε χρόνια αιμοκάθαρση. Η διάρκεια χορήγησης ή ανανέωσης δεν πρέπει να υπερβαίνει τα τρία (3) χρόνια.

5. Σε νόσους του κολλαγόνου, εφόσον έχουν προκληθεί σοβαρές λειτουργικές διαταραχές των οργάνων που προσβάλλουν οι ανωτέρω παθήσεις. **ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ** η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας ύστερα από γνωμάτευση ειδικού γιατρού, περιορισμένης χρονικής διάρκειας.

6. Σε εκτεταμένες παθήσεις του δέρματος επιτρέπεται η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας, κατόπιν γνωμάτευσης ειδικού γιατρού.

7. Σε ελεφαντίαση του οσχέου ή των άκρων, όταν παρακωλύεται η λειτουργική τους ικανότητα.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας περιορισμένης χρονικής διάρκειας, εφόσον δεν εμποδίζεται η ασφαλής οδήγηση.

ΟΜΑΔΑ 2

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης :

1. Στην κίρρωση του ήπατος με ασκίτη ή ασκίτη οποιασδήποτε αιτιολογίας.

2. Σε εκτεταμένη νευροϊνομάτωση (νόσος του Von Recklinghousen)

3. Σε όλες τις παθήσεις που εμποδίζουν την αναπνοή υπό μορφή δύσπνοιας (αποφρακτικές πνευμονοπάθειες, πνευμονική ίνωση, θωρακοπλαστικές, λοβεκτομές ή πνευμονεκτομές κ.λπ.), εφόσον παρουσιάζουν μείωση της ζωτικής χωρητικότητας από 40%.

4. Σε υποψήφιους οδηγούς ή οδηγούς που πάσχουν από σοβαρή νεφρική ανεπάρκεια, ασχέτως αν υποβάλλονται σε χρόνια αιμοκάθαρση.

5. Σε νόσους του κολλαγόνου, εφόσον έχουν προκληθεί σοβαρές λειτουργικές διαταραχές των οργάνων που προσβάλλουν οι ανωτέρω παθήσεις.

6. Σε εκτεταμένες παθήσεις του δέρματος (ιχθύαση, πέμφυξ κ.λπ.), όταν λόγω παρακωλύσεως των κινήσεων των μελών δεν εξασφαλίζεται η ασφαλής οδήγηση.

7. Σε ελεφαντίαση του οσχέου ή των άκρων, όταν παρακωλύεται η λειτουργική τους ικανότητα.

ΟΜΑΔΑ 1 (συνέχεια)

8. Σε μεγάλες μη ανατάξιμες βουβωνοκήλες ή πολύ σοβαρές σπλαχνοκήλες.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας κατόπιν ιατρικής γνωμάτευσης χειρουργού για την ασφαλή οδήγηση.

9. Σε αιμορροφιλία. Στις κληρονομικές, συγγενείς ή επίκτητες αιμοπάθειες.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας, εφόσον διατηρούν ικανοποιητικά επίπεδα αιμοσφαιρίνης (HB) στο αίμα, κατόπιν γνωμάτευσης ειδικού αιματολόγου.

10. Σε παθήσεις των ενδοκρινών αδένων συνοδευόμενες από λειτουργικές διαταραχές.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας έως πέντε (5) χρόνια, σε περιπτώσεις αποκατάστασης της λειτουργίας των ενδοκρινολογικών αδένων, εφόσον δεν συνοδεύονται από λειτουργικές διαταραχές και κατόπιν γνωμάτευσης γιατρού ενδοκρινολόγου.

11. Σε σακχαρώδη διαβήτη ⁷⁸

- συνοδευόμενο από σοβαρές επιπλοκές σε επίπεδο οφθαλμών, καρδιαγγειακού συστήματος νευρικού συστήματος και νεφρών, για υποψηφίους οδηγούς ή οδηγούς

- που αντιμετωπίζεται με ινσουλίνη και παραμένει αρρυθμιστος, για υποψηφίους οδηγούς ή οδηγούς

- με μειωμένη επίγνωση της υπογλυκαιμίας για υποψηφίους οδηγούς ή οδηγούς.

- με υποτροπιάζουσα σοβαρή υπογλυκαιμία για υποψηφίους οδηγούς ή οδηγούς, εκτός εάν η αίτηση υποστηρίζεται από έγκυρη ιατρική γνωμάτευση και τακτικό ιατρικό έλεγχο. Στην περίπτωση υποτροπιάζουσας σοβαρής υπογλυκαιμίας που σημειώνεται κατά τις ώρες εγρήγορσης, η άδεια δεν χορηγείται ούτε ανανεώνεται έως τρεις (3) μήνες μετά το τελευταίο επεισόδιο.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας σε πάσχοντες από σακχαρώδη διαβήτη όταν δεν εμφανίζουν επιπλοκές και το σάκχαρό τους ρυθμίζεται ικανοποιητικά με ινσουλίνη, έχουν συνεχή παρακολούθηση, ώστε να διατηρούν ικανοποιητικά επίπεδα σακχάρου αίματος, γλυκοζυλιωμένης αιμοσφαιρίνης και απουσία κρίσεων υπογλυκαιμίας.

⁷⁸ Ο όρος σοβαρή κρίση υπογλυκαιμίας σημαίνει ότι είναι αναγκαία η παροχή βοήθειας από άλλο άτομο, ενώ ο όρος υποτροπιάζουσα υπογλυκαιμία σημαίνει δεύτερη σοβαρή κρίση υπογλυκαιμίας εντός χρονικού διαστήματος δώδεκα μηνών.

ΟΜΑΔΑ 2 (συνέχεια)

8. Σε μεγάλες μη ανατάξιμες βουβωνοκήλες ή πολύ σοβαρές σπλαχνοκήλες.

9. Σε αιμορροφιλία. Στις κληρονομικές, συγγενείς ή επίκτητες αιμοπάθειες που έχουν χαμηλό αιματοκρίτη ή διαταραχές της πήξεως.

10. Σε παθήσεις των ενδοκρινών αδένων συνοδευόμενες από λειτουργικές διαταραχές.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας έως τρία (3) χρόνια, σε περιπτώσεις αποκατάστασης της λειτουργίας των ενδοκρινών αδένων, εφόσον δεν συνοδεύονται από λειτουργικές διαταραχές και κατόπιν γνωμάτευσης ⁷⁹ γιατρού ενδοκρινολόγου.

11. Σε σακχαρώδη διαβήτη ⁷⁸

- συνοδευόμενο από σοβαρές επιπλοκές σε επίπεδο οφθαλμών, καρδιαγγειακού συστήματος νευρικού συστήματος και νεφρών,

- που αντιμετωπίζεται με ινσουλίνη και παραμένει αρρυθμιστος και σε θεραπευτικές δόσεις δύναται να προκαλεί υπογλυκαιμία .

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας σε πάσχοντες από σακχαρώδη διαβήτη όταν δεν εμφανίζουν επιπλοκές και το σάκχαρό τους ρυθμίζεται ικανοποιητικά με ινσουλίνη, έχουν συνεχή παρακολούθηση, ώστε να διατηρούν ικανοποιητικά επίπεδα σακχάρου αίματος, γλυκοζυλιωμένης αιμοσφαιρίνης και απουσία κρίσεων υπογλυκαιμίας.

Για τον λόγο αυτό πρέπει να εφαρμόζονται τα ακόλουθα κριτήρια:

-δεν έχουν εκδηλωθεί υπογλυκαιμικά επεισόδια κατά το προηγούμενο δωδεκάμηνο,

- ο οδηγός αντιλαμβάνεται πλήρως την έλευση της υπογλυκαιμίας,

- ο οδηγός πρέπει να αποδεικνύει επαρκή έλεγχο της κατάστασης με τακτική παρακολούθηση της γλυκόζης στο αίμα, τουλάχιστον δύο φορές ημερησίως, και σε χρόνους σχετιζόμενους με την οδήγηση,

- ο οδηγός πρέπει να αποδεικνύει ότι αντιλαμβάνεται τους κινδύνους της υπογλυκαιμίας,

- δεν υπάρχουν άλλες απαγορευτικές διαβητικές επιπλοκές.

⁷⁹ Διαγραφή λέξης με την υπ' αριθμ. Α3/48461/4454/2018 (Β' 4874) απόφαση

ΟΜΑΔΑ 1 (συνέχεια)

Επίσης ο υποψήφιος ή ο οδηγός που πάσχει από σακχαρώδη διαβήτη σε περίπτωση φαρμακευτικής αγωγής που συνεπάγεται κίνδυνο υπογλυκαιμίας πρέπει να αποδείξει ότι αντιλαμβάνεται πλήρως τον κίνδυνο έλευσης υπογλυκαιμίας και ότι διαθέτει επαρκή έλεγχο της κατάστασης. Η άδεια χορηγείται ή ανανεώνεται μέχρι πέντε (5) χρόνια, κατόπιν γνωμάτευσης του *ιατρού ειδικότητας ενδοκρινολόγου ή παθολόγου ή γενικής ιατρικής, με μετεκπαίδευση στον σακχαρώδη διαβήτη* ⁸⁰ που να βεβαιώνει όλα τα ανωτέρω.

Η άδεια οδήγησης μπορεί να χορηγείται ή να ανανεώνεται σε εξαιρετικές περιπτώσεις που αιτιολογούνται δεόντως από έγκυρη ιατρική γνωμάτευση και υπό την προϋπόθεση ότι οι ασθενείς υποβάλλονται σε τακτικές ιατρικές εξετάσεις προκειμένου να ελέγχεται η ικανότητά τους να οδηγούν το όχημά τους με ασφάλεια, λαμβανομένων υπόψη των επιπτώσεων της ασθένειας. ⁸¹

12. Σε κακοήθη παχυσαρκία που συνοδεύεται από κινητικές διαταραχές, διαταραχές της κυκλοφορίας και της αναπνοής.
ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας κατόπιν γνωμάτευσης ειδικού γιατρού όσον αφορά την ασφαλή οδήγηση, περιορισμένης χρονικής διάρκειας έως πέντε (5) χρόνια.

ΟΜΑΔΑ 2 (συνέχεια)

Η άδεια χορηγείται ή ανανεώνεται μέχρι δύο (2) χρόνια κατόπιν γνωμάτευσης ιατρού ειδικότητας ενδοκρινολόγου ή παθολόγου ή γενικής ιατρικής, με μετεκπαίδευση στον σακχαρώδη διαβήτη. Σε περίπτωση έλλειψης τέτοιων ιατρών τη γνωμάτευση μπορεί να τη χορηγήσει ενδοκρινολόγος ή παθολόγος ή γενικός ιατρός που να βεβαιώνει όλα τα ανωτέρω. ⁸²

12. Σε κακοήθη παχυσαρκία που συνοδεύεται από κινητικές διαταραχές, διαταραχές της κυκλοφορίας και της αναπνοής.
ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας κατόπιν γνωμάτευσης ειδικού γιατρού όσον αφορά την ασφαλή οδήγηση, περιορισμένης χρονικής διάρκειας έως τρία (3) χρόνια.

⁸⁰ Αντικατάσταση λέξης με την υπ' αριθμ. Α3/48461/4454/2018 (Β' 4874) απόφαση

⁸¹ Αντικατάσταση σημείου 11 με την υπ' αριθμ. κ.υ.α.75185/8916/2018 (Β'9)

⁸² Αντικατάσταση εδαφίου με την υπ' αριθμ. Α3/48461/4454/2018 (Β' 4874) απόφαση

5. ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ

1. Οι καρδιαγγειακές ασθένειες ή παθήσεις μπορούν να προκαλέσουν αιφνίδια αλλοίωση των εγκεφαλικών λειτουργιών η οποία συνιστά κίνδυνο για την οδική ασφάλεια. Οι εν λόγω ασθένειες μπορούν να αποτελέσουν λόγο προσωρινών ή μόνιμων περιορισμών στην οδήγηση.

1.1. Για τις ακόλουθες καρδιαγγειακές ασθένειες, η άδεια οδήγησης μπορεί να χορηγείται ή να ανανεώνεται για υποψηφίους ή οδηγούς που ανήκουν στις κατωτέρω ομάδες, μόνο κατόπιν αποτελεσματικής θεραπείας της ασθένειας και υπό την προϋπόθεση αρμόδιας ιατρικής βεβαίωσης και, εφόσον απαιτείται, τακτικού ιατρικού ελέγχου:

ΟΜΑΔΑ 1

1.1.1. βραδυαρρυθμίες (φλεβοκομβική διαταραχή και διαταραχές αγωγιμότητας) και ταχυαρρυθμίες (υπερκοιλιακές και κοιλιακές αρρυθμίες) με ιστορικό συγκοπής ή συγκοπικών επεισοδίων που οφείλονται σε διαταραχές του καρδιακού ρυθμού.

1.1.2. ταχυαρρυθμίες (υπερκοιλιακές και κοιλιακές αρρυθμίες) με δομική καρδιοπάθεια και εμμένουσα κοιλιακή ταχυκαρδία

1.1.3. συμπτώματα στηθάγχης

1.1.4. εμφύτευση ή αντικατάσταση απινιδωτή ή κατάλληλη ή ακατάλληλη απινίδωση

1.1.5. συγκοπή (παροδική απώλεια συνείδησης και του τόνου στάσεως που χαρακτηρίζεται από αιφνίδια έναρξη, σύντομη διάρκεια και αυθόρμητη ανάρρωση και οφείλεται σε γενική εγκεφαλική υποαιμάτωση η οποία αποδίδεται σε αντανακλαστικά αίτια άγνωστης αιτίας, χωρίς την ένδειξη υπέρπρους καρδιοπάθειας)

1.1.6. οξύ στεφανιαίο σύνδρομο

1.1.7. σταθερή στηθάγχη εφόσον τα συμπτώματα δεν εμφανίζονται κατά τη διάρκεια ήπιας άθλησης

1.1.8. διαδερμική στεφανιαία παρέμβαση (PCI)

1.1.9. χειρουργική αορτοστεφανιαίας παράκαμψης (CABG)

ΟΜΑΔΑ 2

1.1.1. βραδυαρρυθμίες (φλεβοκομβική διαταραχή και διαταραχές αγωγιμότητας) και ταχυαρρυθμίες (υπερκοιλιακές και κοιλιακές αρρυθμίες) με ιστορικό συγκοπής ή συγκοπικών επεισοδίων που οφείλονται σε διαταραχές του καρδιακού ρυθμού.

1.1.2. βραδυαρρυθμίες: φλεβοκομβική διαταραχή και διαταραχές αγωγιμότητας με δευτέρου βαθμού κολποκοιλιακό αποκλεισμό τύπου Mobitz 2, τρίτου βαθμού κολποκοιλιακό αποκλεισμό ή εναλλασσόμενο αποκλεισμό σκέλους.

1.1.3. ταχυαρρυθμίες (υπερκοιλιακές και κοιλιακές αρρυθμίες) με:

- δομική καρδιοπάθεια και εμμένουσα κοιλιακή ταχυκαρδία
- πολύμορφη μη εμμένουσα κοιλιακή ταχυκαρδία, εμμένουσα κοιλιακή ταχυκαρδία ή για την οποία ενδείκνυται απινιδωτής

1.1.4. συμπτώματα στηθάγχης

1.1.5. εμφύτευση ή αντικατάσταση μόνιμου βηματοδότη

1.1.6. συγκοπή (παροδική απώλεια συνείδησης και του τόνου στάσεως που χαρακτηρίζεται από αιφνίδια έναρξη, σύντομη διάρκεια και αυθόρμητη ανάρρωση και οφείλεται σε γενική εγκεφαλική υποαιμάτωση η οποία αποδίδεται σε αντανακλαστικά αίτια άγνωστης αιτίας, χωρίς την ένδειξη υπέρπρους καρδιοπάθειας)

1.1.7. οξύ στεφανιαίο σύνδρομο

1.1.8. σταθερή στηθάγχη εφόσον τα συμπτώματα δεν εμφανίζονται κατά τη διάρκεια ήπιας άθλησης

1.1.9. διαδερμική στεφανιαία παρέμβαση (PCI)

1.1.10. χειρουργική αορτοστεφανιαίας παράκαμψης (CABG)

ΟΜΑΔΑ 1 (συνέχεια)

1.1.10. εγκεφαλικό επεισόδιο/παροδικό ισχαιμικό αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο (ΤΙΑ)

1.1.11. καρδιακή ανεπάρκεια σταδίου I, II και III κατά New York Heart Association (NYHA)

1.1.12. μεταμόσχευση καρδιάς

1.1.13. συσκευή υποβοήθησης της καρδιάς

1.1.14. εγχείρηση βαλβίδων

1.1.15. κακοήθης υπέρταση (άνοδος της συστολικής αρτηριακής πίεσης ≥ 180 mmHg ή της διαστολικής αρτηριακής πίεσης ≥ 110 mmHg που συνδέεται με επικείμενη ή προϊούσα βλάβη των οργάνων)

1.1.16. συγγενής καρδιακή πάθηση

1.1.17. υπερτροφική καρδιομυοπάθεια, εφόσον δεν συνοδεύεται από συγκοπικά επεισόδια

1.1.18. σύνδρομο μακρού QT που συνοδεύεται από συγκοπικά επεισόδια, ριπιδοειδή ταχυκαρδία ή διάστημα QT > 500 ms

1.2. Για τις ακόλουθες καρδιαγγειακές ασθένειες, η άδεια οδήγησης δεν μπορεί να χορηγείται ούτε να ανανεώνεται για υποψηφίους ή οδηγούς που ανήκουν στις κατωτέρω ομάδες:

ΟΜΑΔΑ 1

1.2.1. περιφερική αρτηριακή νόσος - ανεύρυσμα θωρακικής και κοιλιακής αορτής, εφόσον η τιμή της μέγιστης διαμέτρου αορτής συνιστά σημαντικό παράγοντα κινδύνου για αιφνίδια ρήξη και, ως εκ τούτου, για αιφνίδιο περιστατικό που επιφέρει ανικανότητα

1.2.2. καρδιακή ανεπάρκεια σταδίου IV κατά NYHA

ΟΜΑΔΑ 2 (συνέχεια)

1.1.11. εγκεφαλικό επεισόδιο/παροδικό ισχαιμικό αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο (ΤΙΑ)

1.1.12. σημαντική στένωση της καρωτίδας αρτηρίας

1.1.13. μέγιστη διάμετρος αορτής άνω των 5,5 cm

1.1.14. καρδιακή ανεπάρκεια σταδίου I και II κατά NYHA, εφόσον το κλάσμα εξώθησης αριστερής κοιλίας είναι τουλάχιστον 35 %

1.1.15. μεταμόσχευση καρδιάς

1.1.16. εγχείρηση βαλβίδων

1.1.17. κακοήθης υπέρταση (άνοδος της συστολικής αρτηριακής πίεσης ≥ 180 mmHg ή της διαστολικής αρτηριακής πίεσης ≥ 110 mmHg που συνδέεται με επικείμενη ή προϊούσα βλάβη των οργάνων)

1.1.18. αρτηριακή πίεση τρίτου βαθμού (διαστολική πίεση ≥ 110 mmHg και/ή συστολική πίεση ≥ 180 mmHg)

1.1.19. συγγενής καρδιακή πάθηση

ΟΜΑΔΑ 2

1.2.1. εμφύτευση απινιδωτή

1.2.2. περιφερική αρτηριακή νόσος - ανεύρυσμα θωρακικής και κοιλιακής αορτής, εφόσον η τιμή της μέγιστης διαμέτρου αορτής συνιστά σημαντικό παράγοντα κινδύνου για αιφνίδια ρήξη και, ως εκ τούτου, για αιφνίδιο περιστατικό που επιφέρει ανικανότητα

1.2.3. καρδιακή ανεπάρκεια σταδίου III και IV κατά NYHA

1.2.4. συσκευή υποβοήθησης της καρδιάς

ΟΜΑΔΑ 1 (συνέχεια)

1.2.3. βαλβιδοπάθεια με αορτική παλινδρόμηση, στένωση αορτής, παλινδρόμηση ή στένωση μιτροειδούς, εφόσον η φυσική λειτουργία εκτιμάται ότι θα είναι σταδίου IV κατά NYHA ή εφόσον έχουν εκδηλωθεί συγκοπικά επεισόδια

1.2.4. σύνδρομο Brugada με συγκοπή ή αιφνίδιο καρδιακό θάνατο που ανετράπη

Η άδεια οδήγησης μπορεί να χορηγείται ή να ανανεώνεται σε εξαιρετικές περιπτώσεις που αιτιολογούνται δεόντως από έγκυρη ιατρική γνωμάτευση και υπό την προϋπόθεση ότι οι ασθενείς υποβάλλονται σε τακτικές ιατρικές εξετάσεις προκειμένου να ελέγχεται η ικανότητά τους να οδηγούν το όχημά τους με ασφάλεια, λαμβανομένων υπόψη των επιπτώσεων της ασθένειας.

1.3. Λοιπές καρδιομυοπάθειες

Ο κίνδυνος αιφνίδιου περιστατικού που επιφέρει ανικανότητα ελέγχεται σε υποψηφίους ή σε οδηγούς που πάσχουν από ευρέως γνωστές καρδιομυοπάθειες (όπως αρρυθμογόνο καρδιομυοπάθεια της δεξιάς κοιλίας, μη συμπτωτική καρδιομυοπάθεια, κατεχολαμινεργική πολύμορφη κοιλιακή ταχυκαρδία και σύνδρομο σύντομου QT) ή από νέες καρδιομυοπάθειες που ενδέχεται να ανακαλυφθούν. Απαιτείται προσεκτική εξέταση από εξειδικευμένο ιατρό και πρέπει να ληφθούν υπόψη οι προγνωστικοί παράγοντες της συγκεκριμένης καρδιομυοπάθειας. ⁸³

ΟΜΑΔΑ 2 (συνέχεια)

1.2.5. βαλβιδοπάθεια σταδίου III ή IV κατά NYHA με κλάσμα εξώθησης κάτω του 35%, στένωση μιτροειδούς και σοβαρή πνευμονική υπέρταση ή με σοβαρή στένωση αορτής βάσει υπερηχοκαρδιογραφήματος ή στένωση αορτής που προκαλεί συγκοπή, με την εξαίρεση πλήρως ασυμπτωματικής σοβαρής στένωσης αορτής εφόσον πληρούνται οι απαιτήσεις της δοκιμασίας κόπωσης

1.2.6. δομικές και ηλεκτρικές καρδιομυοπάθειες - υπερτροφική καρδιομυοπάθεια με ιστορικό συγκοπής ή με ταυτόχρονη ύπαρξη δύο ή περισσότερων εκ των ακόλουθων συνθηκών: πάχος τοιχώματος αριστερής κοιλίας > 3 cm, μη εμμένουσα κοιλιακή ταχυκαρδία, οικογενειακό ιστορικό αιφνίδιου θανάτου (σε συγγενή πρώτου βαθμού), διατήρηση της αρτηριακής πίεσης κατά την άθληση

1.2.7. σύνδρομο μακρού QT που συνοδεύεται από συγκοπικά επεισόδια, ριπιδοειδή ταχυκαρδία και διάστημα QT > 500 ms

1.2.8. σύνδρομο Brugada με συγκοπή ή αιφνίδιο καρδιακό θάνατο που ανετράπη

⁸³ Αντικατάσταση παραγράφου 5 με την υπ' αριθμ. κ.υ.α.75185/8916/2018 (B'9)

6. ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ 1

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης σε υποψήφιους οδηγούς ή οδηγούς που παρουσιάζουν πάθηση ή ανωμαλία του νευρικού συστήματος, δυνάμενη να περιορίζει τον κινητικό έλεγχο, καθιστώντας έτσι επικίνδυνη την οδήγηση οχήματος με κινητήρα.

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης των κατηγοριών Β, Β1 σε:

1. ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΝΕΥΡΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ (Κ.Ν.Σ.).

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης των κατηγοριών Β, Β1, εφόσον οι παθήσεις είναι ήπιες και τα υπολείμματα αυτών δεν εμποδίζουν την ασφαλή οδήγηση ή επιτρέπουν την οδήγηση, ύστερα από διασκευή του οχήματος, ούτως ώστε το όχημα να κινείται με ασφάλεια, ύστερα από αξιολόγηση νευρολόγου ή του οργάνου, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις.

1.1. Σε περιπτώσεις Ημιπάρεσης, ή Ημιπληγίας.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας οδήγησης έως δύο (2) χρόνια, εφόσον δεν υπάρχουν επιπτώσεις από άλλα συστήματα ύστερα από αξιολόγηση νευρολόγου ή του οργάνου, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις.

Σε περιπτώσεις που η Ημιπάρεση ή Ημιπληγία είναι αποτέλεσμα συγγενών διαταραχών (όπως εγκεφαλική παράλυση) επιτρέπεται η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας έως πέντε (5) χρόνια με τις ίδιες, κατά τα ανωτέρω, προϋποθέσεις. ⁸⁴

1.2. Σε περιπτώσεις Παραπάρεσης ή Παραπληγίας.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης για περιορισμένο χρονικό διάστημα ύστερα από αξιολόγηση νευρολόγου ή του οργάνου, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις.

1.3. Σε περιπτώσεις με Σκλήρυνση κατά Πλάκας (απομυελινωτικής νόσου).

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας οδήγησης των κατηγοριών Β, Β1, εφόσον το επιτρέπει η κατάσταση των νευρολογικών συμπτωμάτων και οι επερχόμενες ώσεις επισυμβαίνουν κατά αραιά χρονικά διαστήματα, ύστερα από αξιολόγηση νευρολόγου ή του οργάνου, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις

ΟΜΑΔΑ 2

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης σε υποψήφιους οδηγούς ή οδηγούς που παρουσιάζουν πάθηση ή ανωμαλία του νευρικού συστήματος, δυνάμενη να περιορίζει τον κινητικό έλεγχο, καθιστώντας έτσι επικίνδυνη την οδήγηση οχήματος με κινητήρα.

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης σε:

1. ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΝΕΥΡΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ (Κ.Ν.Σ.).

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, για περιορισμένο χρονικό διάστημα, εφόσον οι παθήσεις είναι ήπιες και τα υπολείμματα αυτών δεν εμποδίζουν την ασφαλή οδήγηση ή επιτρέπουν την οδήγηση μετά από εύλογο χρονικό διάστημα από της αποδρομής της πάθησης, ύστερα από αξιολόγηση νευρολόγου ή του οργάνου το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις.

1.1. Σε περιπτώσεις Ημιπάρεσης ή Ημιπληγίας.

1.2. Σε περιπτώσεις Παραπάρεσης ή Παραπληγίας.

1.3. Σε περιπτώσεις με Σκλήρυνση κατά Πλάκας (απομυελινωτικής νόσου).

⁸⁴ Προσθήκη εδαφίου με την υπ' αριθμ. Α3/48461/4454/2018 (Β' 4874) απόφαση

ΟΜΑΔΑ 1 (συνέχεια)

1.4. Σε περιπτώσεις νόσου Parkinson.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, ανάλογα από το βαθμό έντασης των συμπτωμάτων, την ανταπόκριση στη θεραπεία και από τις τυχόν παρενέργειες από τα λαμβανόμενα φάρμακα, ύστερα από αξιολόγηση νευρολόγου ή του οργάνου, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις, για περιορισμένο χρονικό διάστημα μέχρι τρία (3) χρόνια.

2. ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΙΚΟΥ ΝΕΥΡΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ (ριζών, πλεγμάτων και νεύρων), οποιασδήποτε αιτιολογίας.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας οδήγησης των κατηγοριών Β, Β1, εφόσον οι παθήσεις είναι ήπιες, σταθεροποιημένες ή εκτρωτικές ή εμφανίζουν υπολείμματα, τα οποία δεν παρεμποδίζουν την ασφαλή οδήγηση και επιτρέπουν αυτήν μετά από διασκευή του οχήματος και κατά την κρίση νευρολόγου ή του οργάνου, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις για περιορισμένο χρονικό διάστημα.

3. ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΜΥΩΝ (μυϊκές δυστροφίες, μυοτονικά σύνδρομα, περιοδικές παραλύσεις κ.λπ.).

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας οδήγησης, των κατηγοριών Β, Β1, εφόσον είναι στα αρχικά στάδια, κατά τα οποία η νόσος δεν παρεμποδίζει την ασφαλή οδήγηση, ή επιτρέπει αυτή, μετά από διασκευή του οχήματος και κατά τη κρίση νευρολόγου ή του οργάνου, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις, για περιορισμένο χρονικό διάστημα μέχρι δύο (2) χρόνια.

4. ΜΥΑΣΘΕΝΕΙΑ

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας οδήγησης, των κατηγοριών Β, Β1, εφόσον η πάθηση είναι στα αρχικά στάδια, κατά τα οποία η νόσος δεν παρεμποδίζει την ασφαλή οδήγηση ή επιτρέπει αυτή μετά από διασκευή του οχήματος και κατά κρίση νευρολόγου ή του οργάνου, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις για περιορισμένο χρονικό διάστημα μέχρι δύο (2) χρόνια.

ΟΜΑΔΑ 2 (συνέχεια)

1.4. Σε περιπτώσεις νόσου Parkinson.

2. ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΙΚΟΥ ΝΕΥΡΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ (ριζών, πλεγμάτων και νεύρων), οποιασδήποτε αιτιολογίας.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας οδήγησης, εφόσον οι παθήσεις είναι ήπιες, σταθεροποιημένες ή εκτρωτικές ή εμφανίζουν υπολείμματα, που δεν παρεμποδίζουν την ασφαλή οδήγηση και μετά την πλήρη αποδρομή των συμπτωμάτων, ύστερα από απόφαση νευρολόγου ή του οργάνου, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις, για περιορισμένο χρονικό διάστημα μέχρι τρία (3) χρόνια.

3. ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΜΥΩΝ (μυϊκές δυστροφίες, μυοτονικά σύνδρομα, περιοδικές παραλύσεις κ.λπ.).

4. ΜΥΑΣΘΕΝΕΙΑ

ΟΜΑΔΑ 1

5. Σε όλες τις ΜΟΡΦΕΣ ΕΠΙΛΗΨΙΑΣ ⁸⁵

5.1.α. Στη δευτεροπαθή επιληψία, ανεξαρτήτως δικαιολογίας.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας οδήγησης, κατηγοριών Β, Β1, περιορισμένης χρονικής διάρκειας εφόσον αποδεδειγμένα, η νόσος που την προκάλεσε έχει πλήρως ιαθεί και επί μία 5ετία, μετά το τέλος της αντιεπιληπτικής αγωγής δεν έχει εκδηλωθεί κανενός είδους κρίση και δεν υπάρχουν παθολογικά, νευρολογικά ευρήματα ή ψυχικές διαταραχές, οποιασδήποτε φύσης.

5.1.β. Κρίσεις που δεν επηρεάζουν τη συνείδηση ή την ικανότητα ενέργειας :

Ο υποψήφιος ή ο οδηγός ο οποίος είχε μόνο κρίσεις που αποδείχτηκε ότι δεν επηρεάζουν τη συνείδηση ούτε προκαλούν λειτουργική διαταραχή, μπορεί να χαρακτηρίζεται κατάλληλος να οδηγεί, εφόσον η κατάσταση αυτή έχει διαπιστωθεί ότι διατηρήθηκε επί χρονικό διάστημα το οποίο δεν πρέπει να είναι μικρότερο από το χρονικό διάστημα χωρίς κρίση που απαιτείται για την επιληψία. Εφόσον δεν εκδηλωθεί άλλο είδος επεισοδίου/κρίσης, πριν από τη χορήγηση άδειας απαιτείται χρονικό διάστημα ενός (1) έτους χωρίς άλλο επεισόδιο και με επιπλέον εξετάσεις κατά την κρίση του εξετάζοντος γιατρού.

⁸⁵ Οι επιληπτικές κρίσεις ή άλλες αιφνίδιες διαταραχές της κατάστασης εγρήγορης αποτελούν σοβαρό κίνδυνο για την οδική ασφάλεια, εφόσον εκδηλωθούν σε άτομο που οδηγεί μηχανοκίνητο όχημα.

Ως επιληψία ορίζεται η εκδήλωση δύο ή περισσότερων επιληπτικών κρίσεων σε χρονικό διάστημα μικρότερο από πενταετία. Η προκαλούμενη επιληπτική κρίση ορίζεται ως κρίση η οποία έχει κάποιο αναγνωρίσιμο γενεσιουργό αίτιο που μπορεί να αποφευχθεί.

Σε άτομο που έχει παρουσιάσει κάποια αρχική ή μεμονωμένη κρίση απώλειας συνείδησης πρέπει να συνιστάται να μην οδηγεί. Απαιτείται έκθεση ειδικού, όπου αναφέρονται το χρονικό διάστημα απαγόρευσης της οδήγησης και η συνέχεια που ζητείται να δοθεί.

Έχει εξαιρετικά μεγάλη σημασία η διάγνωση του συγκεκριμένου επιληπτικού συνδρόμου του ατόμου και του τύπου κρίσης, ώστε να είναι δυνατά η ενδεδειγμένη εκτίμηση της ασφάλειας οδήγησης του ατόμου αυτού (συμπεριλαμβανομένου του κινδύνου άλλων κρίσεων) καθώς και ο καθορισμός της ενδεδειγμένης θεραπείας. Αυτά υπάγονται στην αρμοδιότητα νευρολόγου.

Εάν κάποιο άτομο έχει επιληψία και δεν πληρούνται τα κριτήρια για τη χορήγηση άδειας χωρίς όρους, πρέπει να ειδοποιείται σχετικά η αδειοδοτούσα αρχή.

ΟΜΑΔΑ 2

5. Σε όλες τις ΜΟΡΦΕΣ ΕΠΙΛΗΨΙΑΣ ⁸⁵

5.1. Προκαλούμενη επιληπτική κρίση: ο υποψήφιος ο οποίος παρουσίασε προκαλούμενη επιληπτική κρίση οφειλόμενη σε αναγνωρίσιμο παράγοντα ο οποίος δεν εμφανίζει μεγάλες πιθανότητες να εκδηλωθεί κατά την οδήγηση, είναι δυνατό να χαρακτηριστεί ικανός να οδηγεί σε ατομική βάση, αφού προηγηθεί σχετική νευρολογική γνωμάτευση. Μετά από το οξύ επεισόδιο, πρέπει να εκτελείται εγκεφαλογράφημα και η ενδεδειγμένη νευρολογική εκτίμηση και με επιπλέον εξετάσεις κατά την κρίση του εξετάζοντος γιατρού.

Άτομο με δομική ενδοεγκεφαλική βλάβη, το οποίο παρουσιάζει αυξημένο κίνδυνο κρίσεων, δεν πρέπει να μπορεί να οδηγεί οχήματα ομάδας 2, μέχρις ότου ο επιληπτικός κίνδυνος κατέλθει τουλάχιστον σε 2% ετησίως. Ανάλογα με την περίπτωση, η εκτίμηση πρέπει να συμφωνεί με άλλα σχετικά μέρη του Παραρτήματος III (π.χ. για την περίπτωση του οινοπνεύματος).

Πρώτη ή μοναδική μη προκαλούμενη κρίση : ο υποψήφιος που είχε μια αρχική όχι προκληθείσα επιληπτική κρίση μπορεί να χαρακτηριστεί ικανός να οδηγεί μετά από χρονικό διάστημα πέντε (5) ετών χωρίς κρίσεις, και χωρίς χρήση αντιεπιληπτικών φαρμάκων, μετά από την ενδεδειγμένη ιατρική εκτίμηση. Επιτρέπεται σε οδηγούς με αναγνωρισμένους ικανοποιητικούς δείκτες πρόγνωσης να οδηγήσουν νωρίτερα και με επιπλέον εξετάσεις κατά την κρίση του εξετάζοντος γιατρού.

Απώλεια συνείδησης :

Η απώλεια συνείδησης πρέπει να εκτιμάται ανάλογα με τον κίνδυνο υποτροπής κατά την οδήγηση. Ο κίνδυνος υποτροπής πρέπει να είναι 2% ετησίως ή μικρότερος. Η εκτίμηση θα γίνεται και με επιπλέον εξετάσεις κατά την κρίση του εξετάζοντος γιατρού.

Επιληψία :

Πρέπει να έχει παρέλθει χρονικό διάστημα δέκα (10) ετών χωρίς άλλες κρίσεις και χωρίς τη βοήθεια αντιεπιληπτικών φαρμάκων. Επιτρέπεται σε οδηγούς με αναγνωρισμένους ικανοποιητικούς δείκτες πρόγνωσης να οδηγήσουν νωρίτερα και με επιπλέον εξετάσεις κατά την κρίση του εξετάζοντος γιατρού.

ΟΜΑΔΑ 1 (συνέχεια)

5.2.α. Σε περιπτώσεις επιληπτικών των οποίων αποδεδειγμένα η θεραπεία υπήρξε αποτελεσματική και επί μία ζετία, μετά το τέλος της, δεν έχει εκδηλωθεί κανενός είδους κρίση και δεν υπάρχουν νευρολογικά ευρήματα ή ψυχικές διαταραχές οποιασδήποτε φύσης, επιτρέπεται η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας οδήγησης περιορισμένης χρονικής διάρκειας.

5.2.β. Προκαλούμενη επιληπτική κρίση :

Ο υποψήφιος που παρουσίασε προκαλούμενη επιληπτική κρίση οφειλόμενη σε αναγνωρίσιμο παράγοντα ο οποίος δεν εμφανίζει μεγάλες πιθανότητες να εκδηλωθεί κατά την οδήγηση, μπορεί να χαρακτηριστεί ικανός να οδηγεί σε ατομική βάση, μετά από σχετική νευρολογική γνωμάτευση (εφόσον υπάρχει λόγος, η εκτίμηση πρέπει να συμφωνεί και με άλλα σχετικά μέρη του παραρτήματος III, π.χ. που αφορούν το οινόπνευμα ή τη συνδρομή νοσηρών παραγόντων) κατά κρίση του εξετάζοντος γιατρού.

Πρώτη ή μοναδική, μη προκαλούμενη κρίση:
Ο υποψήφιος που παρουσίασε μία πρώτη μη προκαλούμενη επιληπτική κρίση μπορεί να χαρακτηριστεί ικανός να οδηγεί μετά από χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών χωρίς κρίσεις, αφού προηγηθεί η ενδεδειγμένη ιατρική εκτίμηση. Επιτρέπεται σε οδηγούς με αναγνωρισμένους ικανοποιητικούς δείκτες πρόγνωσης να οδηγήσουν νωρίτερα και με επιπλέον εξετάσεις κατά την κρίση του εξετάζοντος γιατρού.

5.3.α. Κρίσεις αποκλειστικά κατά τον ύπνο:
Ο υποψήφιος ή ο οδηγός που έχει παρουσιάσει κρίσεις μόνο κατά τον ύπνο μπορεί να χαρακτηριστεί από φυσική άποψη κατάλληλος να οδηγεί, εφόσον διαπιστωθεί ότι η κατάσταση αυτή διατηρείται επί χρονικό διάστημα το οποίο δεν πρέπει να είναι μικρότερο από το χρονικό διάστημα χωρίς κρίση που απαιτείται για την επιληψία. Εφόσον παρατηρηθεί επεισόδιο/κρίση κατά την εγρήγορση, πριν χορηγηθεί άδεια απαιτείται χρονικό διάστημα διάρκειας ενός (1) έτους χωρίς άλλο περιστατικό κατά την κρίση του εξετάζοντος γιατρού.

ΟΜΑΔΑ 2 (συνέχεια)

Ορισμένες διαταραχές (π.χ. αρτηριοφλεβική δυσμορφία ή ενδοεγκεφαλική αιμορραγία) συνεπάγονται αυξημένο κίνδυνο κρίσεων, έστω και αν δεν έχουν ακόμη εκδηλωθεί κρίσεις. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να πραγματοποιείται εκτίμηση και για να επιτραπεί η οδήγηση, πρέπει ο κίνδυνος εμφάνισης κρίσης να είναι 2% ετησίως ή μικρότερος και με επιπλέον εξετάσεις κατά την κρίση του εξετάζοντος γιατρού.

ΟΜΑΔΑ 1 (συνέχεια)

5.3.β. Κρίσεις λόγω τροποποίησης ή μείωσης αντιεπιληπτικής θεραπείας από ιατρό :

Είναι δυνατό να συστηθεί στον ασθενή να μην οδηγεί από την αρχή του χρόνου έναρξης της μείωσης, και στη συνέχεια επί εξαμήνου μετά την παύση της θεραπείας. Για κρίσεις που εκδηλώνονται κατά τη διάρκεια τροποποίησης ή παύσης θεραπευτικής αγωγής από ιατρό, απαιτείται τρίμηνη αποχή από οδήγηση σε περίπτωση επαναφοράς της προηγούμενης αποτελεσματικής θεραπείας και κατά την κρίση του εξετάζοντος γιατρού.

5.4. Απώλεια συνείδησης :

Η απώλεια συνείδησης πρέπει να εκτιμάται ανάλογα με τον κίνδυνο υποτροπής κατά την οδήγηση. Η εκτίμηση θα γίνεται και με επιπλέον εξετάσεις κατά την κρίση του εξετάζοντος γιατρού.

5.5. Σε περιπτώσεις, κατά την οποία το άτομο εξακολουθεί να υποβάλλεται σε θεραπεία, αλλά αφενός τα φάρμακα που χρησιμοποιεί υπάγονται στην κατηγορία των σύγχρονων φαρμάκων, τα οποία δεν επηρεάζουν την οδήγηση και αφετέρου οι κρίσεις του, αποδεδειγμένα, έχουν ρυθμιστεί (τα 2 τελευταία χρόνια δεν πρέπει να έχει εκδηλωθεί καμία απολύτως κρίση,) τα δε Η.Ε. γραφήματα της περιόδου αυτής είναι φυσιολογικά, επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης.

Σ' αυτές τις περιπτώσεις, προκειμένου να χορηγηθεί άδεια απαιτούνται :

- α) Νευρολογική εξέταση,
- β) Ψυχιατρική εξέταση
- γ) Σχετική γνωμάτευση από Νευρολογική κλινική Πανεπιστημίου ή Κρατικού Νοσοκομείου
- δ) Σχετική γνωμάτευση από τον θεράποντα ιατρό, εφόσον υπάρχει
- ε) Έλεγχος ασφαλιστικού βιβλιαρίου υγείας, εφόσον υπάρχει
- στ) Ηλεκτροεγκεφαλογραφήματα, απαραίτητα 2 πρόσφατα με δίμηνη μεταξύ τους διαφορά, και συσχέτιση με παλαιότερα, εφόσον υπάρχουν.

Επίσης, κατά την κρίση του εξετάζοντος γιατρού εάν χρειάζονται επιπλέον :

- ζ) Η.Ε. γράφημα 24ωρης διάρκειας
- η) Χαρτογράφηση εγκεφάλου και
- θ) Αξονική τομογραφία εγκεφάλου.

Για τα άτομα που τελούν υπό θεραπεία - της περίπτωσης 5.3. - επιπρόσθετα απαιτείται ο ανά 3μηνο έλεγχος:

- α) των επιπέδων των φαρμάκων στο αίμα και
- β) των Η.Ε. γραφημάτων.

ΟΜΑΔΑ 1 (συνέχεια)

Ο έλεγχος αυτός θα τίθεται υπόψη του εξετάζοντος γιατρού ο οποίος και θα έχει τη δυνατότητα ανάκλησης της άδειας, εάν απαιτηθεί.

Εφόσον όλα τα στοιχεία (και για τις τρεις, υπό εξαίρεση, περιπτώσεις) συνηγορούν υπέρ της χορήγησης άδειας, τότε η άδεια θα δίδεται στην αρχή για διάστημα μέχρι 2 χρόνια για τρεις (3) ή τέσσερις (4) φορές. Στη συνέχεια θα δίδεται χωρίς χρονικό περιορισμό, με την προϋπόθεση όμως ότι όλα έχουν εξελιχθεί ομαλά.

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης κατηγοριών Α, Α1, Α2, ΑΜ σε υποψηφίους με :

Α) ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΝΕΥΡΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ (Κ.Ν.Σ.)

Επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, εφόσον οι παθήσεις είναι ήπιες και τα υπολείμματα αυτών δεν εμποδίζουν την ασφαλή οδήγηση μετά από διασκευή του οχήματος, ούτως ώστε το όχημα να κινείται με ασφάλεια, ύστερα από αξιολόγηση του εξετάζοντος γιατρού ή του οργάνου το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις.

Β) ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΙΚΟΥ ΝΕΥΡΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ (ριζών, πλεγμάτων και νεύρων), οποιασδήποτε αιτιολογίας.

Επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης εφόσον οι παθήσεις είναι ήπιες, σταθεροποιημένες ή εκτρωτικές ή εμφανίζουν υπολείμματα, τα οποία δεν παρεμποδίζουν την ασφαλή οδήγηση και επιτρέπουν αυτήν, μετά από διασκευή του οχήματος και κατά κρίση του εξετάζοντος γιατρού ή του οργάνου, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις για περιορισμένο χρονικό διάστημα.

Η νευρολογική εξέταση γίνεται από νευρολόγο ο οποίος μπορεί να ζητήσει, συμπληρωματικά, σχετική γνωμάτευση από Νευρολογική Κλινική Πανεπιστημίου ή από τους Διευθυντές των Κρατικών Νευρολογικών Κλινικών.

Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις που αναφέρθηκαν ενδεικτικά οι διασκευές του οχήματος θα καθορίζονται από τον εξετάζοντα γιατρό ή του οργάνου το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις. Η διάρκεια της άδειας οδήγησης θα είναι αρχικά περιορισμένη και η εφαρμογή περιοριστικών όρων θα εξαρτάται από το είδος των συμπτωμάτων και την πρόβλεψη της πορείας της νόσου.

6. ΣΥΝΔΡΟΜΟ ΑΠΟΦΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΠΝΟΙΑΣ ΣΤΟΝ ΥΠΝΟ

Το μέτριο σύνδρομο αποφρακτικής άπνοιας στον ύπνο αντιστοιχεί σε 15-29 άπνοιες και υπόπνοιες ανά ώρα (δείκτης άπνοιών - υποπνοιών) και το σοβαρό σύνδρομο αποφρακτικής άπνοιας στον ύπνο αντιστοιχεί σε δείκτη άπνοιών - υποπνοιών 30 και άνω. Οι δύο προαναφερόμενοι τύποι του συνδρόμου συνδέονται με υπερβολική ημερήσια υπνηλία.

6.1 Οι υποψήφιοι οδηγοί ή οδηγοί για τους οποίους είναι πιθανή διάγνωση μέτριου ή σοβαρού συνδρόμου αποφρακτικής άπνοιας στον ύπνο παραπέμπονται για περαιτέρω έγκυρη ιατρική γνωμάτευση πριν τη χορήγηση ή την ανανέωση άδειας οδήγησης. Μπορεί να συστηθεί στους υποψηφίους ή στους οδηγούς να μην οδηγούν έως ότου επιβεβαιωθεί η διάγνωση.

6.2 Η άδεια οδήγησης επιτρέπεται να χορηγείται στους υποψηφίους οδηγούς ή οδηγούς που πάσχουν από μέτριο ή σοβαρό σύνδρομο αποφρακτικής άπνοιας στον ύπνο εφόσον παρουσιάζουν επαρκή έλεγχο της κατάστασής τους, ακολουθούν την ενδεδειγμένη θεραπεία και παρουσιάζουν, βάσει έγκυρης ιατρικής γνωμάτευσης, βελτίωση τυχόν συμπτωμάτων υπνηλίας.

6.3 Οι υποψήφιοι οδηγοί ή οδηγοί με μέτριο ή σοβαρό σύνδρομο αποφρακτικής άπνοιας στον ύπνο οι οποίοι ακολουθούν θεραπεία υποβάλλονται σε τακτικές ιατρικές εξετάσεις ανά διαστήματα που δεν υπερβαίνουν τα τρία (3) έτη, ούτως ώστε να εκτιμάται κατά πόσον ακολουθούν τη θεραπεία, η ανάγκη συνέχισης της θεραπείας και η συνεχής επαγρύπνηση.

6.4 Προκειμένου να εκτιμηθεί αν υποψήφιος οδηγός ή οδηγός πάσχει από το σύνδρομο αυτό, σε κάθε ιατρική εξέταση συμπληρώνει υποχρεωτικά το υπόδειγμα που ακολουθεί και το οποίο είναι αναπόσπαστο τμήμα του σημείου αυτού.

6.1 Οι υποψήφιοι οδηγοί ή οδηγοί για τους οποίους είναι πιθανή διάγνωση μέτριου ή σοβαρού συνδρόμου αποφρακτικής άπνοιας στον ύπνο παραπέμπονται για περαιτέρω έγκυρη ιατρική γνωμάτευση πριν τη χορήγηση ή την ανανέωση άδειας οδήγησης. Μπορεί να συστηθεί στους υποψηφίους ή στους οδηγούς να μην οδηγούν έως ότου επιβεβαιωθεί η διάγνωση.

6.2 Η άδεια οδήγησης επιτρέπεται να χορηγείται στους υποψηφίους οδηγούς ή οδηγούς που πάσχουν από μέτριο ή σοβαρό σύνδρομο αποφρακτικής άπνοιας στον ύπνο εφόσον παρουσιάζουν επαρκή έλεγχο της κατάστασής τους, ακολουθούν την ενδεδειγμένη θεραπεία και παρουσιάζουν, βάσει έγκυρης ιατρικής γνωμάτευσης, βελτίωση τυχόν συμπτωμάτων υπνηλίας.

6.3 Οι υποψήφιοι οδηγοί ή οδηγοί με μέτριο ή σοβαρό σύνδρομο αποφρακτικής άπνοιας στον ύπνο οι οποίοι ακολουθούν θεραπεία υποβάλλονται σε τακτικές ιατρικές εξετάσεις ανά διαστήματα που δεν υπερβαίνει το ένα (1) έτος, ούτως ώστε να εκτιμάται κατά πόσον ακολουθούν τη θεραπεία, η ανάγκη συνέχισης της θεραπείας και η συνεχής επαγρύπνηση.

6.4 Προκειμένου να εκτιμηθεί αν υποψήφιος οδηγός ή οδηγός πάσχει από το σύνδρομο αυτό, σε κάθε ιατρική εξέταση συμπληρώνει υποχρεωτικά το υπόδειγμα που ακολουθεί και το οποίο είναι αναπόσπαστο τμήμα του σημείου αυτού.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ

Ερωτηματολόγιο για έλεγχο του Αποφρακτικού τύπου Συνδρόμου Απνοιών Υποπνοιών (ΣΑΥ)

Όνομα:
Ημερομηνία:

		Απαντήσεις		
1	Φύλο	Γυναίκα	☐	Άνδρας ☐
2	Ηλικία			
3	Βάρος			
4	Ύψος			
5	Σας έχει τύχει να αποκοιμηθείτε, ενώ οδηγείτε;	Ναι	Όχι	Δεν ξέρω/ δεν θυμάμαι
6	Εμπλακήκατε σε σοβαρό ατύχημα (με τραυματισμό ή καταστροφή περιουσίας) λόγω υπνηλίας τα προηγούμενα 3 χρόνια;	Ναι	Όχι	Δεν ξέρω/ δεν θυμάμαι
7	Ροχαλίζετε σχεδόν κάθε βράδυ;	Ναι	Όχι	Δεν ξέρω/ δεν θυμάμαι
8	Σας έχουν αναφέρει πως η αναπνοή σας σταματά, ενώ κοιμάστε;	Ναι	Όχι	Δεν ξέρω/ δεν θυμάμαι
9	Ξυπνάτε συνήθως καλά μετά από ικανοποιητικής διάρκειας νυχτερινό ύπνο;	Ναι	Όχι	Δεν ξέρω/ δεν θυμάμαι
10	Έχετε γνωστό ιστορικό Υπέρτασης; Λαμβάνεται φάρμακα;	Ναι	Όχι	Δεν ξέρω/ δεν θυμάμαι
11	Παρακαλώ συμπληρώστε το ερωτηματολόγιο για την συνήθη ημερήσια υπνηλία (Κλίμακα Ημερήσιας Υπνηλίας Erworth - ESS), που ακολουθεί.			

ΚΛΙΜΑΚΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΥΠΝΗΛΙΑΣ ERWORTH

Υποθέστε ότι βρίσκεστε στις καταστάσεις που περιγράφονται παρακάτω και στη συνέχεια επιλέξατε ποια είναι η πιθανότητα να κοιμηθείτε με βάση μια κλίμακα από το 0 έως 3. Αθροίστε τα νούμερα από τις επιμέρους καταστάσεις.

Βαθμολογήστε από 0-3 όλες τις παρακάτω καταστάσεις

- 0 = δεν θα με έπαιρνε ποτέ ο ύπνος**
- 1 = μικρή πιθανότητα να αποκοιμηθώ**
- 2 = μέτρια πιθανότητα να κοιμηθώ**
- 3 = μεγάλη πιθανότητα να κοιμηθώ**

	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΤΑΣΗ ΓΙΑ ΥΠΝΗΛΙΑ
1	Καθισμένος διαβάζοντας	
2	Παρακολουθώντας τηλεόραση	
3	Καθισμένος χωρίς δραστηριότητα σε δημόσιο χώρο (θέατρο, συνάντηση)	
4	Σαν συνοδός αυτοκινήτου για απόσταση μιας ώρας χωρίς διάλειμμα	
5	Καθισμένος χωρίς δραστηριότητα το απόγευμα (όταν το επιτρέπουν οι περιστάσεις)	
6	Καθισμένος και συζητώντας με κάποιον	
7	Καθισμένος σε ήσυχο μέρος μετά από φαγητό χωρίς λήψη αλκοόλ	
8	Στο αυτοκίνητο ενώ έχει σταματήσει για λίγο σε κίνηση	
	ΣΥΝΟΛΟ	

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ

Αποτέλεσμα Κλίμακας Ημερήσιας Υπνηλίας Epworth - ESS	Τιμή προσθήκης στο τελικό αποτέλεσμα
0-10: Φυσιολογικές τιμές υγιούς ενήλικα	0
11-14: Ήπια υπνηλία	2
15-17: Μέτρια Υπνηλία	4
18 και πάνω: Σοβαρή υπνηλία	4

E1: Γυναίκα= 1, Άνδρας = 2

E2: Ηλικία μικρότερη των 30 ετών = 2, ηλικία από 31 και πάνω: 1

E3-4: BMI μικρότερο των 30 kg/m² = 1, 31-35 kg/m² = 2, 36 kg/m² και πάνω = 3

E5: Θετική απάντηση = 3, αρνητική απάντηση = 0, δεν ξέρω/ δεν θυμάμαι = 2

E6: Θετική απάντηση = 4, αρνητική απάντηση = 0, δεν ξέρω/ δεν θυμάμαι = 3

E7: Θετική απάντηση = 2, αρνητική απάντηση = 0, δεν ξέρω/ δεν θυμάμαι = 1

E8: Θετική απάντηση = 1, αρνητική απάντηση = 0, δεν ξέρω/ δεν θυμάμαι = 0

E9: Θετική απάντηση = 0, αρνητική απάντηση = 2, δεν ξέρω/ δεν θυμάμαι = 1

E10: Θετική απάντηση = 2, αρνητική απάντηση = 0, δεν ξέρω/ δεν θυμάμαι = 1

E11: Από 11 έως 14 = 2, 15 και πάνω = 4, βλέπε παρακάτω για λεπτομέρειες

Εάν το αποτέλεσμα, όπως εκφράζεται από το άθροισμα των απαντήσεων, είναι 10 ή μεγαλύτερο, τότε η εξέταση θεωρείται ότι είναι θετική για πιθανό ΣΑΥ και επομένως ο υποψήφιος οδηγός χρήζει περαιτέρω ιατρικής αξιολόγησης και χρήζει παραπομπής σε ειδικό ιατρό κατάλληλα εκπαιδευμένο στην πολυσωματογραφική (πολυκαταγραφική) μελέτη ύπνου και στις διαταραχές ύπνου ή Πνευμονολόγο.

7. ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ 1

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης στις παρακάτω περιπτώσεις:

1. Στις Οργανικές Ψυχικές Διαταραχές, οποιασδήποτε αιτιολογίας (εκφυλιστικής, αγγειακής, λοιμώδους, τοξικής, ενδοκρινικής, μεταβολικής, τραυματικής) και ανεξάρτητα του σταδίου εξέλιξης αυτών.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, ύστερα από γνωμάτευση ψυχιάτρου σε όσες από τις καταστάσεις αυτές είναι αναστρέψιμες και εκλείπει ο αιτιολογικός παράγοντας που τις προκάλεσε, πέντε (5) χρόνια μετά την οριστική και πλήρη (χωρίς κατάλοιπα) αποδρομή τους. Αρχικά, η διάρκεια ισχύος της άδειας θα είναι περιορισμένη, μέχρι 2 χρόνια για τις πρώτες 2-3 φορές.

2. Στη Νοητική Υστέρηση με επίπεδα νοητικού πηλίκου κάτω του 80 (κλίμακα WAIS)

3. Στις Ψυχώσεις :

3.1. Στις Σχιζοφρενικές Ψυχώσεις (όλων των τύπων), Σχιζοσυναισθηματική Διαταραχή, Παραληρητικές Διαταραχές και Άτυπες Ψυχώσεις.

3.2. Στη Βραχεία Αντιδραστική Ψύχωση.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, στην ψύχωση της οποίας η διάρκεια δεν υπερβαίνει το μήνα, εφόσον έχει αποδράμει από 5ετίας και στο διάστημα αυτό δεν έχει εμφανισθεί οποιαδήποτε ψυχωτικού τύπου συμπτωματολογία. Η άδεια θα χορηγείται ύστερα από γνωμάτευση ψυχιάτρου αρχικά μέχρι 2 χρόνια.

3.3. Στη Σχιζοφρενικόμορφη διαταραχή.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας οδήγησης, στις περιπτώσεις της οποίας οι ψυχοπαθολογικές εκδηλώσεις διαρκούν το πολύ μέχρι 6 μήνες, ύστερα από γνωμάτευση ψυχιάτρου με την προϋπόθεση ότι από 10ετία απουσιάζει οποιαδήποτε ψυχοπαθολογική εκδήλωση και υπάρχει καλή, μετανοσηρή, κοινωνική και επαγγελματική λειτουργικότητα του ατόμου. Αρχικά, η διάρκεια ισχύος της άδειας θα είναι περιορισμένη μέχρι 2 χρόνια, για τις πρώτες 2-3 φορές.

4. Στις Συναισθηματικές Διαταραχές, όπως, την κυκλοθυμική διαταραχή, τη δυσθυμία, τη μείζονα υποτροπιάζουσα κατάθλιψη και τη διπολική διαταραχή.

ΟΜΑΔΑ 2

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης στις παρακάτω περιπτώσεις:

1. Στις Οργανικές Ψυχικές Διαταραχές, οποιασδήποτε αιτιολογίας (εκφυλιστικής, αγγειακής, λοιμώδους, τοξικής, ενδοκρινικής, μεταβολικής, τραυματικής) και ανεξάρτητα του σταδίου εξέλιξης αυτών.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ, η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, ύστερα από γνωμάτευση ψυχιάτρου σε όσες από τις καταστάσεις αυτές είναι αναστρέψιμες και εκλείπει ο αιτιολογικός παράγοντας που τις προκάλεσε, πέντε (5) χρόνια μετά την οριστική και πλήρη (χωρίς κατάλοιπα) αποδρομή τους. Αρχικά, η διάρκεια ισχύος της άδειας θα είναι περιορισμένη, μέχρι 2 χρόνια για τις πρώτες 2-3 φορές.

2. Στη Νοητική Υστέρηση με επίπεδα νοητικού πηλίκου κάτω του 80 (κλίμακα WAIS)

3. Στις Ψυχώσεις:

3.1. Στις Σχιζοφρενικές Ψυχώσεις (όλων των τύπων), Σχιζοσυναισθηματική Διαταραχή, Παραληρητικές Διαταραχές και Άτυπες Ψυχώσεις.

3.2. Στη Βραχεία Αντιδραστική Ψύχωση.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, στη ψύχωση της οποίας η διάρκεια δεν υπερβαίνει το μήνα, εφόσον η ψύχωση έχει αποδράμει από 10ετίας και στο διάστημα αυτό δεν έχει εμφανισθεί οποιαδήποτε ψυχωτικού τύπου συμπτωματολογία. Η άδεια θα χορηγείται, ύστερα από γνωμάτευση ψυχιάτρου αρχικά μέχρι 2 χρόνια.

3.3. Στη Σχιζοφρενικόμορφη διαταραχή.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, στις περιπτώσεις της οποίας οι ψυχοπαθολογικές εκδηλώσεις διαρκούν το πολύ μέχρι 6 μήνες, ύστερα από γνωμάτευση ψυχιάτρου με την προϋπόθεση ότι από 15ετία απουσιάζει οποιαδήποτε ψυχοπαθολογική εκδήλωση και υπάρχει καλή, προνοσηρή, μετανοσηρή, κοινωνική και επαγγελματική λειτουργικότητα του ατόμου. Αρχικά, η διάρκεια ισχύος της άδειας θα είναι περιορισμένη μέχρι 2 χρόνια για τις πρώτες 2-3 φορές.

4. Στις Συναισθηματικές Διαταραχές, όπως, την κυκλοθυμική διαταραχή, τη δυσθυμία, τη μείζονα υποτροπιάζουσα κατάθλιψη και τη διπολική διαταραχή.

ΟΜΑΔΑ 1 (συνέχεια)

4.1. Στη μείζονα υποτροπιάζουσα κατάθλιψη και στη διπολική διαταραχή.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, όταν τα μεσοδιαστήματα νορμοθυμίας υπερβαίνουν τα 3 χρόνια, τα άτομα παρουσιάζουν καλή λειτουργικότητα και κοινωνική προσαρμογή και δεν λαμβάνουν φάρμακα τα οποία επηρεάζουν την οδήγηση, περιορισμένης χρονικής ισχύος 1 ή 2 το πολύ, χρόνια. Εάν τα άτομα αυτά υποβάλλονται σε θεραπεία με λίθιο ή άλλο ψυχοπροφυλακτικό φάρμακο με καλή κλινική ανταπόκριση τεκμηριούμενη και εργαστηριακά, η χορηγούμενη άδεια μπορεί να ανανεώνεται κατά μεγαλύτερα χρονικά διαστήματα, ύστερα από γνωμάτευση ψυχιάτρου.

4.2. Στη μείζονα κατάθλιψη με ένα μοναδικό επεισόδιο, και στη δυσθυμική διαταραχή.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης μετά παρέλευση 5ετίας, από της αποδρομής της νόσου. Αρχικά η διάρκεια ισχύος της άδειας θα είναι περιορισμένη 1, 2 ή το πολύ 3 χρόνια και μετά από 3-4 φορές η άδεια θα ανανεώνεται ανά μεγαλύτερα χρονικά διαστήματα, ύστερα από γνωμάτευση του *Ψυχιάτρου*⁸⁶.

5. Στις αγχώδεις, διασχιστικές και σωματόμορφες διαταραχές.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, εάν οι καταστάσεις αυτές έχουν αποδράμει από 5ετίας (αυτό να βεβαιώνεται από Κρατικό Ψυχιατρικό Ίδρυμα ή από 2 ψυχιάτρους) και δε γίνεται χρήση ψυχοφαρμάκων ή άλλων ψυχοδραστικών ουσιών. Αρχικά, η διάρκεια ισχύος της άδειας θα είναι περιορισμένη μέχρι 2 χρόνια, και μετά από 2-3 φορές, η άδεια θα ανανεώνεται ανά μεγαλύτερα χρονικά διαστήματα, ύστερα από γνωμάτευση ψυχιάτρου.

6. Στις διαταραχές προσωπικότητας.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, εφόσον η ψυχοπαθολογία τους δεν είναι εκσεσημασμένη, δεν γίνεται χρήση ψυχοφαρμάκων ή άλλων ψυχοδραστικών ουσιών και διαπιστώνεται ικανοποιητική κοινωνική προσαρμογή. Αρχικά η διάρκεια ισχύος της άδειας θα είναι περιορισμένη, από 1 έως 5 χρόνια κατόπιν γνωμάτευσης ψυχιάτρου. Κατά την εξέταση θα ελέγχεται εκτός των άλλων και εάν το άτομο έχει υποπέσει σε αξιόλογα τροχαία παραπτώματα, έχει απασχολήσει τις αστυνομικές αρχές και έχει προβεί, γενικά σε αντικοινωνικές ενέργειες.

ΟΜΑΔΑ 2 (συνέχεια)

4.1. Στη μείζονα κατάθλιψη.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, όταν υπάρχει ένα μοναδικό προ 10ετίας και πλέον επεισόδιο, περιορισμένης χρονικής ισχύος, ανανεούμενη ανά 2ετία, ύστερα από γνωμάτευση ψυχιάτρου.

4.2. Στη δυσθυμική διαταραχή.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, ύστερα από γνωμάτευση του ψυχιάτρου, ανανεούμενη ανά 2ετία, και εφόσον η νόσος έχει αποδράμει, τουλάχιστον από 10ετίας, δεν παρατηρείται κοινωνική και επαγγελματική έκπτωση, ούτε γίνεται χρήση ψυχοφαρμάκων.

4.3. Στη ψυχολογική - καταθλιπτική - αντίδραση σε σωματική ασθένεια ή σε πένθος ή και σε άλλες ψυχοπαιστικές καταστάσεις.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, κατά περίπτωση, με βάση την προνοσηρή προσωπικότητα, την κοινωνική προσαρμογή, το βαθμό λειτουργικότητας, την απόσταση από το stress, κ.λπ. Αρχικά η διάρκεια ισχύος της άδειας θα είναι περιορισμένη 1, 2 ή το πολύ 3 χρόνια, ύστερα από γνωμάτευση ψυχιάτρου.

5. Στις αγχώδεις, διασχιστικές και σωματόμορφες διαταραχές.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, εάν οι καταστάσεις αυτές έχουν αποδράμει από 10ετίας (αυτό να βεβαιώνεται από Κρατικό Ψυχιατρικό Ίδρυμα ή από 2 ψυχιάτρους) και δε γίνεται χρήση ψυχοφαρμάκων ή άλλων ψυχοδραστικών ουσιών. Αρχικά, η διάρκεια ισχύος της άδειας θα είναι περιορισμένη μέχρι 2 χρόνια, και μετά από 2-3 φορές, η άδεια θα ανανεώνεται ανά μεγαλύτερα χρονικά διαστήματα, ύστερα από γνωμάτευση ψυχιάτρου.

6. Στις διαταραχές προσωπικότητας.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, εφόσον η ψυχοπαθολογία τους δεν είναι εκσεσημασμένη, δεν γίνεται χρήση ψυχοφαρμάκων ή άλλων ψυχοδραστικών ουσιών και διαπιστώνεται ικανοποιητική κοινωνική προσαρμογή. Αρχικά η διάρκεια ισχύος της άδειας θα είναι περιορισμένη, από 1-3 χρόνια κατόπιν γνωμάτευσης ψυχιάτρου. Κατά την εξέταση θα ελέγχεται εκτός των άλλων και εάν το άτομο έχει υποπέσει σε αξιόλογα τροχαία παραπτώματα, έχει απασχολήσει τις αστυνομικές αρχές και έχει προβεί, γενικά σε αντικοινωνικές ενέργειες.

⁸⁶ Αντικατάσταση φράσης με την υπ' αριθμ. Α3/48461/4454/2018 (Β'4874) απόφαση

ΟΜΑΔΑ 1 (συνέχεια)

7. Στους υποψηφίους οδηγούς ή στους οδηγούς, που τελούν σε κατάσταση εξάρτησης από το οινόπνευμα, ή που δεν μπορούν να αποσυνδέσουν την οδήγηση από την κατανάλωση οινόπνευματος.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, εφόσον ο υποψήφιος οδηγός ή οδηγός, έχει υποβληθεί σε θεραπεία απεξάρτησης επιτυχώς και τούτο βεβαιώνεται από Ειδικό Κέντρο Απεξάρτησης Αλκοολικών, εγκεκριμένο από το Υπουργείο Υγείας.

Εφόσον ο ενδιαφερόμενος δεν χρήζει παρακολούθησης θεραπευτικού προγράμματος, ο ψυχίατρος δύναται να ζητήσει εξέταση – πραγματογνωμοσύνη, από ειδικευμένο προς τούτο, φορέα ή αρχή, ή τη διενέργεια ειδικών εξετάσεων, κατά την κρίση του.

Στις παραπάνω περιπτώσεις, χορηγείται άδεια οδήγησης περιορισμένης χρονικής ισχύος ένα έως δύο (1-2) έτη, ύστερα από γνωμάτευση ψυχιάτρου.

8. Στη χρήση, κατάχρηση, εξάρτηση από ψυχοδραστικές ουσίες.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, εφόσον ο υποψήφιος οδηγός ή οδηγός :

α) έχει υποβληθεί και έχει ολοκληρώσει θεραπευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης επιτυχώς και τούτο βεβαιώνεται από Ειδικό Κέντρο Απεξάρτησης εγκεκριμένο από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

β) δεν κάνει χρήση υποκατάστατων και

γ) δεν έχει απασχολήσει τις αστυνομικές και δικαστικές αρχές, από της ολοκλήρωσης του θεραπευτικού προγράμματος.

Εφόσον ο ενδιαφερόμενος δεν χρήζει παρακολούθησης θεραπευτικού προγράμματος, ο ψυχίατρος δύναται να ζητήσει εξέταση - πραγματογνωμοσύνη από, ειδικευμένο προς τούτο, φορέα ή αρχή, ή τη διενέργεια ειδικών εξετάσεων, κατά την κρίση του.

Στις παραπάνω περιπτώσεις, χορηγείται άδεια οδήγησης περιορισμένης χρονικής διάρκειας, ισχύος 1-2 χρόνια, για τα 5 πρώτα χρόνια, ύστερα από γνωμάτευση ψυχιάτρου.

Μετά την παρέλευση της 5ετίας, η διάρκεια ισχύος της άδειας οδήγησης επαφίεται στην κρίση του ψυχιάτρου.

ΟΜΑΔΑ 2 (συνέχεια)

7. Στους υποψηφίους οδηγούς ή στους οδηγούς, που τελούν σε κατάσταση εξάρτησης από το οινόπνευμα, ή που δεν μπορούν να αποσυνδέσουν την οδήγηση από την κατανάλωση οινόπνευματος.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, εφόσον ο υποψήφιος οδηγός ή οδηγός, έχει υποβληθεί σε θεραπεία απεξάρτησης επιτυχώς και τούτο βεβαιώνεται από Ειδικό Κέντρο Απεξάρτησης Αλκοολικών, εγκεκριμένο από το Υπουργείο Υγείας.

Εφόσον ο ενδιαφερόμενος δεν χρήζει παρακολούθησης θεραπευτικού προγράμματος, ο ψυχίατρος δύναται να ζητήσει εξέταση – πραγματογνωμοσύνη, από ειδικευμένο προς τούτο, φορέα ή αρχή, ή τη διενέργεια ειδικών εξετάσεων, κατά την κρίση του.

Στις παραπάνω περιπτώσεις, χορηγείται άδεια οδήγησης περιορισμένης χρονικής ισχύος έως ενός (1) έτους, ύστερα από γνωμάτευση ψυχιάτρου.

8. Στη χρήση, κατάχρηση, εξάρτηση από ψυχοδραστικές ουσίες.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, εφόσον ο υποψήφιος οδηγός ή οδηγός :

α) έχει υποβληθεί και έχει ολοκληρώσει θεραπευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης επιτυχώς και τούτο βεβαιώνεται από Ειδικό Κέντρο Απεξάρτησης εγκεκριμένο από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

β) δεν κάνει χρήση υποκατάστατων και

γ) δεν έχει απασχολήσει τις αστυνομικές και δικαστικές αρχές, από της ολοκλήρωσης του θεραπευτικού προγράμματος.

Εφόσον ο ενδιαφερόμενος δεν χρήζει παρακολούθησης θεραπευτικού προγράμματος, ο ψυχίατρος δύναται να ζητήσει εξέταση - πραγματογνωμοσύνη από, ειδικευμένο προς τούτο, φορέα ή αρχή, ή τη διενέργεια ειδικών εξετάσεων, κατά την κρίση του.

Στις παραπάνω περιπτώσεις, χορηγείται άδεια οδήγησης, περιορισμένης χρονικής διάρκειας, ισχύος ενός (1) έτους για τα πρώτα 10 χρόνια, ύστερα από γνωμάτευση ψυχιάτρου.

Μετά την παρέλευση της 10ετίας, η διάρκεια ισχύος της άδειας οδήγησης επαφίεται στην κρίση του ψυχιάτρου.»

ΟΜΑΔΑ 1 (συνέχεια)

9. Στη χρήση νευροληπτικών, αντικαταθλιπτικών, αγχολυτικών ή και γενικότερα φαρμάκων, που μπορεί να επηρεάσουν δυσμενώς την οδήγηση, η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας οδήγησης, επαφίεται στην κρίση του ειδικού ιατρού.

10. Στους υποψήφιους οδηγούς ή οδηγούς με μαθησιακές διαταραχές, επιτρέπεται η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, με την προσκόμιση ⁸⁷ ειδικής διαγνωστικής έκθεσης ότι είναι άτομο με μαθησιακή δυσκολία (όπως δυσλεξία), η οποία χορηγείται από Κρατικό Ίδρυμα ή Κρατικό Νοσοκομείο ή από εξειδικευμένο ψυχίατρο.

8. ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΗ ΟΡΓΑΝΟΥ Η ΤΕΧΝΗΤΗ ΕΜΦΥΤΕΥΣΗ**ΟΜΑΔΑ 1**

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, στους υποψηφίους οδηγούς ή στους οδηγούς που έχουν υποστεί μεταμόσχευση οργάνου ή τεχνητή εμφύτευση, που μπορεί να έχει επίδραση στην ικανότητα οδήγησης, υπό την προϋπόθεση έγκυρης ιατρικής γνωμάτευσης ειδικού γιατρού.

Στις περιπτώσεις που απαιτείται τακτικός ιατρικός έλεγχος χορηγείται ή ανανεώνεται η άδεια οδήγησης με περιορισμένη χρονική διάρκεια.

9. ΛΟΙΠΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ**ΟΜΑΔΑ 1**

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας οδήγησης, στους υποψηφίους οδηγούς ή στους οδηγούς που πάσχουν από πάθηση που δεν αναφέρεται στις προηγούμενες παραγράφους, η οποία ενδέχεται να αποτελέσει ή να προκαλέσει λειτουργική ανικανότητα που μπορεί να υπονομεύσει την οδική ασφάλεια κατά την οδήγηση μηχανοκίνητου οχήματος.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, εφόσον ο υποψήφιος οδηγός ή οδηγός, υποβάλλει και έγκυρη ιατρική γνωμάτευση που βεβαιώνει την ικανότητα οδήγησης.

Στις περιπτώσεις που απαιτείται τακτικός ιατρικός έλεγχος χορηγείται ή ανανεώνεται η άδεια οδήγησης με περιορισμένη χρονική διάρκεια.

ΟΜΑΔΑ 2 (συνέχεια)

9. Στη χρήση νευροληπτικών, αντικαταθλιπτικών ή αγχολυτικών ή και γενικότερα φαρμάκων, που μπορεί να επηρεάσουν δυσμενώς την ασφαλή οδήγηση, η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας οδήγησης, επαφίεται στην κρίση του ειδικού ιατρού.

10. Στους υποψήφιους οδηγούς ή οδηγούς με μαθησιακές διαταραχές, επιτρέπεται η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, με την προσκόμιση ⁸⁸ ειδικής διαγνωστικής έκθεσης ότι είναι άτομο με μαθησιακή δυσκολία (όπως δυσλεξία), η οποία χορηγείται από Κρατικό Ίδρυμα ή Κρατικό Νοσοκομείο ή από εξειδικευμένο ψυχίατρο.

ΟΜΑΔΑ 2

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, στους υποψηφίους οδηγούς ή στους οδηγούς που έχουν υποστεί μεταμόσχευση οργάνου ή τεχνητή εμφύτευση, που μπορεί να έχει επίδραση στην ικανότητα οδήγησης, υπό την προϋπόθεση έγκυρης ιατρικής γνωμάτευσης ειδικού γιατρού.

Στις περιπτώσεις που απαιτείται τακτικός ιατρικός έλεγχος χορηγείται ή ανανεώνεται η άδεια οδήγησης με περιορισμένη χρονική διάρκεια.

ΟΜΑΔΑ 2

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας οδήγησης, στους υποψηφίους οδηγούς ή στους οδηγούς που πάσχουν από πάθηση που δεν αναφέρεται στις προηγούμενες παραγράφους, η οποία ενδέχεται να αποτελέσει ή να προκαλέσει λειτουργική ανικανότητα που μπορεί να υπονομεύσει την οδική ασφάλεια κατά την οδήγηση μηχανοκίνητου οχήματος.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, εφόσον ο υποψήφιος οδηγός ή οδηγός, υποβάλλει και έγκυρη ιατρική γνωμάτευση που βεβαιώνει την ικανότητα οδήγησης.

Στις περιπτώσεις που απαιτείται τακτικός ιατρικός έλεγχος χορηγείται ή ανανεώνεται η άδεια οδήγησης με περιορισμένη χρονική διάρκεια.

⁸⁷ Διαγραφή λέξης με την υπ' αριθμ. Α3/48461/4454/2018 (Β' 4874) απόφαση

⁸⁸ Διαγραφή λέξης με την υπ' αριθμ. Α3/48461/4454/2018 (Β' 4874) απόφαση

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV
ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΑ ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΔΙΕΞΑΓΟΥΝ
ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΔΟΚΙΜΑΣΙΕΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ

1. Προσόντα που πρέπει να διαθέτει ο εξεταστής οδήγησης:

1.1 Ένα πρόσωπο που είναι αρμόδιο να διεξάγει πρακτικές αξιολογήσεις, ως επιβάτης αυτοκινήτου, των επιδόσεων οδήγησης ενός υποψηφίου πρέπει να διαθέτει γνώσεις, δεξιότητες και κατανόηση των θεμάτων που αναφέρονται στα σημεία 1.2 έως 1.6.

1.2 Τα προσόντα ενός εξεταστή πρέπει να σχετίζονται με την αξιολόγηση των επιδόσεων ενός υποψηφίου που ζητά άδεια οδήγησης της κατηγορίας στην οποία αντιστοιχεί η δοκιμασία οδήγησης στην οποία υποβάλλεται.

1.3 Γνώσεις και κατανόηση της οδήγησης και αξιολόγηση:

- ✓ θεωρία της συμπεριφοράς κατά την οδήγηση,
- ✓ αντίληψη του κινδύνου και αποφυγή ατυχημάτων,
- ✓ το αναλυτικό πρόγραμμα στο οποίο βασίζονται οι κανόνες που διέπουν τη δοκιμασία οδήγησης,
- ✓ οι απαιτήσεις της δοκιμασίας οδήγησης,
- ✓ νομοθεσία σχετική με την οδική κυκλοφορία, συμπεριλαμβανομένων της σχετικής ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας και των ερμηνευτικών κατευθυντήριων γραμμών,
- ✓ θεωρία και τεχνικές αξιολόγησης,
- ✓ αμυντική οδήγηση.

1.4 Δεξιότητες αξιολόγησης:

- ✓ ικανότητα να παρατηρεί με ακρίβεια, να παρακολουθεί και να εκτιμά ης γενικές επιδόσεις του υποψηφίου, ιδίως δε:
- ✓ ορθή και πλήρης αναγνώριση επικίνδυνων καταστάσεων,
- ✓ επακριβής καθορισμός των αιτίων και των πιθανών αποτελεσμάτων των καταστάσεων αυτών,
- ✓ απόκτηση πείρας και αναγνώριση σφαλμάτων,
- ✓ συνέπεια και εφαρμογή ενιαίων κριτηρίων κατά την αξιολόγηση,
- ✓ ταχεία αφομοίωση πληροφοριών και συνακόλουθη συναγωγή των βασικών σημείων,
- ✓ ικανότητα πρόβλεψης, εντοπισμός δυνητικών προβλημάτων, και ανάπτυξη στρατηγικών για την αντιμετώπιση τους,
- ✓ έγκαιρη και εποικοδομητική κριτική.

1.5 Προσωπικές δεξιότητες οδήγησης:

Ένα πρόσωπο που είναι αρμόδιο να διεξάγει πρακτική δοκιμασία για μια κατηγορία άδειας οδήγησης πρέπει να είναι ικανό για σταθερά υψηλού επιπέδου οδήγηση αυτού του τύπου οχήματος.

1.6 Ποιότητα υπηρεσιών

- ✓ καθορίζει και ανακοινώνει στον υποψήφιο τι πρόκειται να του ζητηθεί κατά τη διάρκεια της δοκιμασίας,

- ✓ επικοινωνεί με σαφήνεια, επιλέγοντας το κατάλληλο περιεχόμενο, τρόπο και γλώσσα για το εκάστοτε ακροατήριο και την εκάστοτε κατάσταση και απαντά στις ερωτήσεις των υποψηφίων,
- ✓ παρέχει σαφείς εξηγήσεις όσον αφορά το αποτέλεσμα της δοκιμασίας,
- ✓ συμπεριφέρεται προς τους υποψήφιους με σεβασμό και χωρίς διακρίσεις.

1.7 Γνώσεις σχετικά με την τεχνική και τη φυσική του οχήματος

- ✓ γνώσεις τεχνικής του οχήματος, όπως διεύθυνση, ελαστικά, φρένα, φώτα, ιδίως για τις μοτοσικλέτες και τα βαρέα οχήματα,
- ✓ ασφάλεια φόρτωσης.
- ✓ γνώσεις σχετικά με την φυσική οχημάτων, όπως ταχύτητα, τριβή, δυναμική, ενέργεια.

1.8 Οδήγηση κατά τρόπο οικονομικό και φιλικό προς το περιβάλλον.

2. Γενικές προϋποθέσεις

2.1 Ο εξεταστής άδειας οδήγησης κατηγορίας B:

α) πρέπει να είναι κάτοχος άδειας οδήγησης κατηγορίας B επί τουλάχιστον 5 έτη

β) πρέπει να είναι ηλικίας τουλάχιστον 23 ετών

γ) πρέπει να ολοκληρώσει τον κύκλο απόκτησης των τυπικών προσόντων τα οποία προβλέπονται στο σημείο 3 του παρόντος Παραρτήματος και, στη συνέχεια, να έχει παρακολουθήσει τις ρυθμίσεις εξασφάλισης της ποιότητας και διαρκούς επιμόρφωσης που προβλέπονται στο σημείο 4 του παρόντος Παραρτήματος.

δ) πρέπει να έχει περατώσει επαγγελματική εκπαίδευση η οποία οδηγεί τουλάχιστον στην ολοκλήρωση του επιπέδου 3 όπως αυτό ορίζεται στην απόφαση 85/368/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 16ης Ιουλίου 1985

ε) δεν πρέπει ταυτόχρονα να εργάζεται επαγγελματικά ως εκπαιδευτής οδήγησης σε σχολή οδήγησης.

2.2. Ο εξεταστής άδειας οδήγησης των λοιπών κατηγοριών:

α) πρέπει να είναι κάτοχος άδειας οδήγησης της συγκεκριμένης κατηγορίας, ή να κατέχει ισοδύναμες γνώσεις μέσω επαρκούς επαγγελματικής κατάρτισης,

β) πρέπει να έχει ολοκληρώσει τον κύκλο απόκτησης των τυπικών προσόντων τα οποία προβλέπονται στο σημείο 3 του παρόντος Παραρτήματος και, στη συνέχεια, να έχει παρακολουθήσει τις ρυθμίσεις εξασφάλισης της ποιότητας και διαρκούς επιμόρφωσης που προβλέπονται στο σημείο 4 του παρόντος Παραρτήματος,

γ) πρέπει να έχει χρηματίσει εξεταστής άδειας οδήγησης κατηγορίας B επί τουλάχιστον 3 έτη. Η απαίτηση αυτή μπορεί να μη λαμβάνεται υπόψη εάν ο εν λόγω εξεταστής μπορεί να αποδείξει:

- ✓ τουλάχιστον 5ετή οδήγηση οχήματος της συγκεκριμένης κατηγορίας, ή

✓ θεωρητική και πρακτική αξιολόγηση ικανότητας οδήγησης επιπέδου ανώτερου από αυτό που απαιτείται για την απόκτηση άδειας οδήγησης, καθιστώντας, με τον τρόπο αυτόν, περιττή την απαίτηση αυτήν,

δ) πρέπει να έχει περατώσει επαγγελματική εκπαίδευση η οποία οδηγεί τουλάχιστον στην ολοκλήρωση του επιπέδου 3 όπως αυτό ορίζεται στην απόφαση 85/368/ΕΟΚ,

ε) δεν πρέπει ταυτόχρονα να εργάζεται επαγγελματικά ως εκπαιδευτής οδήγησης σε σχολή οδήγησης.

2.3 Ισοδυναμίες

2.3.1 Επιτρέπεται σε έναν εξεταστή να διεξάγει δοκιμασίες οδήγησης για τις κατηγορίες AM, A1, A2 και A, εφόσον αποκτήσει τα τυπικά προσόντα που αναφέρονται στο σημείο 3 για μία από τις κατηγορίες αυτές.

2.3.2 Επιτρέπεται σε έναν εξεταστή να διεξάγει δοκιμασίες οδήγησης για τις κατηγορίες C1, C, D1 και D, εφόσον αποκτήσει τα τυπικά προσόντα που αναφέρονται στο σημείο 3 για μία από τις κατηγορίες αυτές.

2.3.3 Επιτρέπεται σε έναν εξεταστή να διεξάγει δοκιμασίες οδήγησης για τις κατηγορίες BE, C1E, CE, D1E και DE, εφόσον αποκτήσει τα τυπικά προσόντα που αναφέρονται στο σημείο 3 για μία από τις κατηγορίες αυτές.

3. Τυπικά προσόντα

3.1 Αρχική κατάρτιση

3.1.1 Πριν επιτραπεί σε ένα πρόσωπο να διεξαγάγει δοκιμασίες οδήγησης, το πρόσωπο αυτό πρέπει να έχει ολοκληρώσει επιτυχώς τα σχετικά προγράμματα κατάρτισης του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, προκειμένου να αποκτήσει τα προσόντα που αναφέρονται στο σημείο 1.

3.1.2 Τα ανωτέρω προγράμματα κατάρτισης μπορούν να αναφέρονται σε μία ή περισσότερες κατηγορίες οχημάτων, ανάλογα με το περιεχόμενο τους και παρέχουν στους επιτυχόντες την αρμοδιότητα διεξαγωγής δοκιμασιών οδήγησης για μία ή για περισσότερες κατηγορίες άδειας οδήγησης κατά περίπτωση

3.2 Εξετάσεις

3.2.1 Πριν επιτραπεί σε ένα πρόσωπο να διεξαγάγει δοκιμασίες οδήγησης, το πρόσωπο αυτό πρέπει να αποδεικνύει ικανοποιητικό επίπεδο γνώσεων, κατανόησης, δεξιοτήτων και ικανοτήτων όσον αφορά τα θέματα που αναφέρονται στο σημείο 1.

3.2.2 Τα ανωτέρω αποδεικνύονται με την επιτυχή παρακολούθηση των σχετικών προγραμμάτων κατάρτισης του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Η παρακολούθηση θεωρείται επιτυχής, εφόσον ο ενδιαφερόμενος επιτυγχάνει στις θεωρητικές και πρακτικές εξετάσεις, που

οργανώνονται με το πέρας του εκάστοτε προγράμματος κατάρτισης. Εφόσον κρίνεται σκόπιμο, επιτρέπεται να χρησιμοποιείται αξιολόγηση βάσει υπολογιστή. Οι λεπτομέρειες όσον αφορά τη φύση και τη διάρκεια των τυχόν δοκιμασιών και αξιολογήσεων στο πλαίσιο της εξέτασης καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

4. Εξασφάλιση της ποιότητας και διαρκής επιμόρφωση

4.1 Εξασφάλιση της ποιότητας

4.1.1 Με ευθύνη του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, εξασφαλίζεται η διατήρηση του επιπέδου των εξεταστών οδήγησης και λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα και ρυθμίσεις για τους σκοπούς αυτούς

4.1.2 Οι ρυθμίσεις εξασφάλισης της ποιότητας, οι οποίες καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, περιλαμβάνουν την εποπτεία των εξεταστών κατά την εργασία τους, την μετεκπαίδευση τους και την επαναδιαπίστευσή τους, τη συνεχή επαγγελματική τους εξέλιξη, καθώς και περιοδική επανεξέταση των αποτελεσμάτων των δοκιμασιών οδήγησης που έχουν διεξαγάγει.

4.1.3 Κάθε εξεταστής υπόκειται σε ετήσια εποπτεία κατά την οποία εφαρμόζονται οι ρυθμίσεις εξασφάλισης της ποιότητας που αναφέρονται στο σημείο 4.1.2. Κάθε εξεταστής επιτηρείται κατά τη διεξαγωγή των δοκιμασιών μια φορά ανά 5ετία, επί συνολική διάρκεια τουλάχιστον μισής ημέρας, ώστε να είναι δυνατή η επιτήρηση περισσότερων της μιας δοκιμασιών. Όταν διαπιστώνονται προβλήματα, θα πρέπει να λαμβάνονται επανορθωτικά μέτρα.

4.1.4 Όταν ένα εξεταστής είναι αρμόδιος να διεξάγει δοκιμασίες οδήγησης σε περισσότερες της μιας κατηγορίες, η εκπλήρωση της υποχρέωσης εποπτείας για τις δοκιμασίες μιας κατηγορίας συνεπάγεται εκπλήρωση της υποχρέωσης για περισσότερες της μιας κατηγορίες.

4.1.5 Οι εξετάσεις οδήγησης παρακολουθούνται και εποπτεύονται από εξουσιοδοτημένο φορέα που καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, ώστε να εξασφαλίζεται η ορθή και συνεπή εφαρμογή της αξιολόγησης.

4.2 Διαρκής επιμόρφωση

4.2.1 Προκειμένου οι εξεταστές οδήγησης να συνεχίσουν να ασκούν τα καθήκοντα τους, ανεξάρτητα από τον αριθμό κατηγοριών για τις οποίες είναι διαπιστευμένοι, απαιτείται να παρακολουθούν:

α. Τακτική διαρκή επιμόρφωση τουλάχιστον τεσσάρων ημερών συνολικά ανά διετία προκειμένου:

- ✓ να διατηρούν και να επικαιροποιούν τις απαιτούμενες γνώσεις και δεξιότητες εξέτασης,
- ✓ να αποκτούν νέα προσόντα που έχουν καταστεί ουσιώδη για την άσκηση του επαγγέλματος τους,

- ✓ να εξασφαλίζεται ότι ένας εξεταστής εξακολουθεί να διεξάγει τις δοκιμασίες κατά αμερόληπτο και ομοιόμορφο τρόπο,

β. Διαρκή επιμόρφωση τουλάχιστον πέντε ημερών συνολικά ανά πενταετία προκειμένου να αναπτύσσουν και να διατηρούν τις απαιτούμενες πρακτικές δεξιότητες οδήγησης.

4.2.2 Το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίζει ότι παρέχεται αμέσως ειδική κατάρτιση στους εξεταστές, για τους οποίους, μέσω του υφιστάμενου συστήματος εξασφάλισης της ποιότητας, διαπιστώνεται ότι εκτελούν πλημμελώς τα καθήκοντα τους.

4.2.3 Η διαρκής επιμόρφωση μπορεί να έχει τη μορφή ενημέρωσης, διδασκαλίας σε τάξη, συμβατικής ή ηλεκτρονικής μάθησης, είναι δε δυνατόν να παρέχεται είτε σε ατομική είτε σε ομαδική βάση. Μπορεί επίσης να περιλαμβάνει την επαναδιαπίστευση επιπέδου που κρίνεται κατάλληλη κάθε φορά από το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

4.2.4 Όταν ένα εξεταστής είναι αρμόδιος να διεξάγει δοκιμασίες οδήγησης σε περισσότερες της μιας κατηγορίες, η εκπλήρωση της υποχρέωσης διαρκούς επιμόρφωσης για τις δοκιμασίες μιας κατηγορίας συνεπάγεται εκπλήρωση της υποχρέωσης για περισσότερες της μιας κατηγορίες, εφόσον πληρούται η προϋπόθεση που αναφέρεται στο σημείο 4.2.5.

4.2.5 Όταν ένας εξεταστής δεν έχει διεξαγάγει δοκιμασίες για μια κατηγορία κατά τη διάρκεια μιας 24μηνιας περιόδου, ο εξεταστής υποβάλλεται σε κατάλληλη επαναξιολόγηση πριν του επιτραπεί να διεξαγάγει δοκιμασίες οδήγησης για την κατηγορία αυτήν. Η επαναξιολόγηση αυτή μπορεί να πραγματοποιείται ως μέρος της απαίτησης που αναφέρεται στο σημείο 4.2.1.

5. Κεκτημένα δικαιώματα

5.1 Πρόσωπα που είναι αρμόδια να διεξάγουν δοκιμασίες οδήγησης πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος Παραρτήματος, εξακολουθούν να διεξάγουν δοκιμασίες οδήγησης, ανεξαρτήτως του εάν τους έχει χορηγηθεί η σχετική αρμοδιότητα σύμφωνα με τις γενικές προϋποθέσεις του σημείου 2 ή με τη διαδικασία τυπικών προσόντων του σημείου 3.

5.2 Ωστόσο, οι εξεταστές αυτοί υπόκεινται στις ρυθμίσεις τακτικής εποπτείας και εξασφάλισης της ποιότητας που αναφέρονται στο σημείο 4.

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

Ελάχιστες απαιτήσεις εκπαίδευσης οδηγών για σύνολα οχημάτων της κατηγορίας B με ρυμουλκούμενο μεγίστης επιτρεπόμενης μάζας που υπερβαίνει τα 750 kg, όταν ο συνδυασμός αυτός υπερβαίνει τα 3.500 kg και είναι μικρότερος ή ίσος των 4.250 kg (τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης στ΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 3).

1. Η συνολική διάρκεια της θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης των οδηγών ορίζεται σε τουλάχιστον επτά (7) ώρες.

2. Περιεχόμενο της εκπαίδευσης οδηγών.

Η εκπαίδευση των οδηγών καλύπτει τις γνώσεις, τις ικανότητες και τη συμπεριφορά όπως περιγράφονται στο στοιχείο 2 του Παραρτήματος II, καθώς και τις αντίστοιχες απαιτήσεις του στοιχείου 7 του ίδιου Παραρτήματος. Ιδιαίτερη προσοχή δίδεται:

- Στη δυναμική της κίνησης των οχημάτων, στα κριτήρια ασφαλείας, στα έλκοντα οχήματα και ρυμουλκούμενα (μηχανισμός ζεύξης), στην ορθή φόρτωση και στον εξοπλισμό ασφαλείας.

Το πρακτικό μέρος της εκπαίδευσης περιλαμβάνει τις ακόλουθες δοκιμασίες: επιτάχυνση, επιβράδυνση, οπισθοπορεία, πέδηση, απόσταση ακινητοποίησης, αλλαγή λωρίδας κυκλοφορίας, πέδηση/αποφυγή, ταλάντευση ρυμουλκούμενου, αποσύνδεση ρυμουλκούμενου από το μηχανοκίνητο όχημά του και επανασύνδεσή του, στάθμευση.

- ✓ Ο υποψήφιος πρέπει να εκτελεί το πρακτικό μέρος της εκπαίδευσης και να επιδεικνύει τις ικανότητες και τη συμπεριφορά του στους δημόσιους δρόμους.
- ✓ Τα σύνολα οχημάτων που χρησιμοποιούνται για την εκπαίδευση εμπίπτουν στην κατηγορία της άδειας οδήγησης για την οποία έχει υποβάλει αίτηση ο ενδιαφερόμενος.» ⁸⁹

⁸⁹ Αντικατάσταση Παραρτήματος V με την παρ. 12 του άρθρου 50 του ν.4155/2013 (Α'120)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

Ελάχιστες απαιτήσεις όσον αφορά την εκπαίδευση και την δοκιμασία οδηγών για μοτοσικλές εντός της κατηγορίας A (σταδιακή πρόσβαση)

1. Διάρκεια της εκπαίδευσης οδηγών τουλάχιστον επτά (7) ώρες.
2. Περιεχόμενο της εκπαίδευσης οδηγών

Η εκπαίδευση οδηγών περιέχει όλες τις πτυχές που καλύπτει το σημείο 6 του Παραρτήματος II :

- Κάθε συμμετέχων πρέπει να εκτελεί τα πρακτικά μέρη της εκπαίδευσης και επιδεικνύει τις ικανότητες και τη συμπεριφορά του στους δημόσιους δρόμους.
- Οι μοτοσικλές που χρησιμοποιούνται για την εκπαίδευση εμπίπτουν στην κατηγορία της άδειας οδήγησης για την οποία έχουν υποβάλει αίτηση οι συμμετέχοντες.

3. Διάρκεια και περιεχόμενο της δοκιμασίας ελέγχου των ικανοτήτων και της συμπεριφοράς

«Η διάρκεια της δοκιμασίας και η απόσταση που διανύεται πρέπει να είναι επαρκείς για την αξιολόγηση των ικανοτήτων και της συμπεριφοράς που καθορίζονται στο σημείο 2 του παρόντος παραρτήματος.»⁹⁰

⁹⁰ Αντικατάσταση με την παρ. 10 του άρθρου 50 του ν.4155/2013 (Α'120)

Άρθρο 22
(άρθρο 16 παρ. 2 της οδηγίας 2006/126/ΕΚ)
Ισχύς

1. Η ισχύς του παρόντος διατάγματος αρχίζει στο σύνολό του από 19.1.2013.

2. Οι διατάξεις:

α) του στοιχείου θ της παρ. 1 του άρθρου 2, β) του στοιχ. β της παρ.2 του άρθρου 4, γ) του στοιχ. δ της παρ.1 και της παρ. 4 του άρθρου 6, δ) των άρθρων 8, 9, ε), καθώς και τα Παραρτήματα I, II και III ισχύουν από 19.1.2009.

Στον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.